

การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันเพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารในเขตเทศบาลนคร

พิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

Development of Web application for Analyzing Food Accessibility in Phitsanulok

Municipality, Phitsanulok Province

นภัทร โสภานุสนธิ์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี เสนอภาควิชาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คณะเกษตรศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนเรศวร

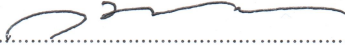
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาภูมิศาสตร์

ธันวาคม 2562

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาภูมิศาสตร์ และหัวหน้า
ภาคทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คณะเกษตรศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี เรื่อง “การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันเพื่อวิเคราะห์
ความสามารถในการเข้าถึงอาหารในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก” เห็นสมควรรับเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัยนเรศวร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัมปนาท ปิยะธำรงชัย)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ พัฒนา ราชวงศ์)

ประธานบริหารหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภูมิศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ พัฒนา ราชวงศ์)

หัวหน้าภาควิชาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเนื่องจากบุคคลหลายท่านได้ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือในหลายๆ ด้าน อาทิ การเก็บข้อมูลในพื้นที่ศึกษา การให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัมปนาท ปิยะธำรงชัย ที่ได้สละเวลาอันมีค่ามาเป็นทีปรึกษาพร้อมทั้งให้คำแนะนำและแนวคิดตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความเอาใจใส่ตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสาขาภูมิศาสตร์ทุกท่านที่ถ่ายทอดความรู้รวมถึงข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ให้แก่ผู้วิจัยทั้งความรู้ภายในระยะเวลาที่ผ่านมาและความรู้ใหม่ๆ ที่เหล่าคณาจารย์มอบให้

อีกทั้งขอขอบคุณเพื่อนๆ ในสาขาวิชาภูมิศาสตร์ที่ช่วยเก็บข้อมูลภาคสนามอันเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณพ่อ คุณแม่ เพื่อน รุ่นพี่ รุ่นน้อง และทุกๆ คน ที่ให้กำลังใจและคอยช่วยสนับสนุนผู้วิจัยตลอดมา

คุณค่าและคุณประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยนี้จะเป็นแนวคิดและเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารภายในอนาคต

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

นภัทร โสภานุสนธิ์

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันเพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหาร ในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก
ผู้วิจัย	นภัทร โสภานุสนธิ์
ประธานที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัมปนาท ปิยะธำรงชัย
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี สาขาภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร 2562
คำสำคัญ	ความสามารถในการเข้าถึงอาหาร, แอปพลิเคชันแผนที่บนเครือข่าย

บทคัดย่อ

อาหารเป็นปัจจัยขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์ มนุษย์ทุกคนล้วนต้องการอาหารเพื่อเสริมสร้างพลังงานให้แก่ร่างกายตนเอง แต่ในหลายประเทศตอนนี้กำลังเผชิญปัญหาในเรื่องพื้นที่ขาดแคลนอาหารหรือพื้นที่ที่มีการเข้าถึงอาหารที่ไม่ดี นักวิจัยหลายคนพยายามที่จะประเมินพื้นที่ขาดแคลนอาหารและการเข้าถึงอาหารในพื้นที่ ซึ่งจากผลการประเมินของนักวิจัยส่วนใหญ่ทำให้ทราบว่าพื้นที่ใดจัดว่าเป็นพื้นที่ขาดแคลนอาหารและเข้าถึงอาหารได้ไม่ดีพอในบริเวณกว้าง ๆ แต่ยังไม่สามารถระบุเฉพาะเจาะจงว่าพื้นที่นั้นมีการเข้าถึงอาหารในระดับใด การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารจากเว็บแอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้น โดยมีพื้นที่ศึกษาในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งผลลัพธ์การทดสอบระบบที่พัฒนาขึ้นพบว่า ระบบนั้นสามารถแสดงตำแหน่งร้านค้าอาหารตามระยะทางที่ถูกกำหนดและสามารถวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารได้ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สรุปจุดตัวอย่างจากเว็บแอปพลิเคชัน เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารเพื่อสร้างแผนที่แสดงความสามารถในการเข้าถึงอาหารในพื้นที่เทศบาลนครพิษณุโลก พบว่า บริเวณใจกลางเทศบาลนครพิษณุโลกมีความสามารถในการเข้าถึงอาหารสูงที่สุด และความสามารถในการเข้าถึงอาหารเหล่านี้จะลดหลั่นกันไปตามระยะทางที่เพิ่มขึ้นจากบริเวณใจกลางพื้นที่ศึกษา เว็บแอปพลิเคชันและแผนที่แสดงความสามารถในการเข้าถึงอาหารเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับผู้ประกอบการทางด้านอาหาร นักวางแผนการตลาด รวมถึงผู้ที่กำลังมองหาที่อยู่อาศัยที่ต้องการทราบถึงระดับของการเข้าถึงอาหารในทำเลที่ตั้งนั้นๆ

Title Development of Web application for Analyzing Food Accessibility in Phitsanulok Municipality, Phitsanulok Province

Author Napat Sopanuson

Advisor Assistant Professor Dr.Kampanart Piyathamrongchai, Ph.D.

Academic Paper Thesis B.S. in Geography, Naresuan University, 2019

Keywords Food Accessibility, Web Map Application

ABSTRACT

Food is a basic factor in human life. All human beings need food to increase energy for their own bodies. But many countries are now facing the problem of food shortage or poor food access areas. Many researchers have attempted to assess food shortages and food accessibility. According to the evaluation of most researchers, they could broadly represent food shortage area but could not specify the food accessibility level. The objective of this research was to analyze the ability to access food base on developed web map application. The study area was in Phitsanulok municipality, Phitsanulok Province. The web map application can interactively display food stores according to specified distances and can analyze food accessibility in any locations that user specifies. Furthermore, random sample points were determined to apply to the web application in order to analyze the food accessibility index and create food accessibility map in Phitsanulok municipality.. The results show that the center of Phitsanulok municipal has highest score of food accessibility index; and the score is gradually reduced when increasing distance from the center. Both the web application and food accessibility maps are very useful for food entrepreneurs, marketing planner and those who are looking for a house that needs a certain level of food accessibility.

ลิขสิทธิ์ © มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
Copyright by Naresuan University

All rights reserved

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 จุดมุ่งหมายของการศึกษา.....	2
1.3 ขอบเขตของงานวิจัย	2
1.4 ข้อตกลงเบื้องต้น	3
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับพื้นที่ขาดแคลนอาหาร	6
2.2 เทคนิคการวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหาร.....	9
2.3 เทคนิควิธีการที่ใช้ในการศึกษา	15
2.4 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	32
3.1 กรอบแนวคิด	32
3.2 ขั้นตอนการวิจัย.....	34
3.3 ข้อมูลภูมิสารสนเทศที่ใช้ในการวิจัย	35
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
3.6 การสร้างข้อมูลเชิงพื้นที่.....	36
3.7 การสร้างระบบจัดการฐานข้อมูล.....	36
3.8 การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน.....	37
3.9 การวิเคราะห์ข้อมูล	37
3.10 การสร้างแผนที่.....	40

บทที่ 4 การพัฒนาระบบ	41
4.1 การสร้างข้อมูลเชิงพื้นที่	43
4.2 การสร้างระบบฐานข้อมูล	44
4.3 การพัฒนาระบบ	46
4.4 ผลลัพธ์จากเว็บแอปพลิเคชัน	50
บทที่ 5 ผลการวิจัย	53
5.1 ผลการพัฒนาระบบ	53
5.2 ค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหาร	55
5.3 แผนที่แสดงความสามารถในการเข้าถึงอาหาร	59
บทที่ 6 บทสรุป.....	62
6.1 สรุปผลการวิจัย.....	62
6.2 อภิปรายผล	63
6.3 ข้อเสนอแนะ.....	65
บรรณานุกรม	67
ภาคผนวก	70
ภาคผนวก ก การวางแผนและเก็บข้อมูลภาคสนาม	71
ภาคผนวก ข ค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารทั้ง 86 จุด จากการสุ่มในเว็บแอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้น	74
ภาคผนวก ค โค้ดในการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน	77
ประวัติผู้วิจัย	106

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1	แผนที่ขอบเขตเทศบาลนครพิษณุโลก	3
ภาพที่ 2	การตัดสินใจแบบพิจารณาหลายเกณฑ์ (Multi-Criteria Decision Making : MCDM)	10
ภาพที่ 3	การวิเคราะห์การติดต่อเชื่อมโยงท่ามกลางหน่วยวิเคราะห์ภายในโครงข่ายที่เกิดขึ้น	12
ภาพที่ 4	Creating a model for route analysis.....	13
ภาพที่ 5	A 5-mile buffer (circle) versus a 5-mile service area.....	14
ภาพที่ 6	Service Area.....	15
ภาพที่ 7	ย่าน IDW สำหรับจุดที่เลือก.....	16
ภาพที่ 8	ผลลัพธ์ปริมาณน้ำฝนที่ใช้เครื่องมือ IDW.....	16
ภาพที่ 9	PostgreSQL	17
ภาพที่ 10	PostGIS	18
ภาพที่ 11	กระบวนการทำงานของเว็บเซิร์ฟเวอร์	19
ภาพที่ 12	XAMPP	19
ภาพที่ 13	การเชื่อมต่อของ API	20
ภาพที่ 14	Leaflet	21
ภาพที่ 15	Directions Service จากบริการ OpenRouteService	21
ภาพที่ 16	Isochrones Service จากบริการ OpenRouteService.....	22
ภาพที่ 17	HTML version 5.....	23
ภาพที่ 18	PHP.....	24
ภาพที่ 19	Java Script version 5.....	26
ภาพที่ 20	กระบวนการทำงานเว็บแอปพลิเคชันที่ใช้เอแจ็กซ์ (Ajax)	26
ภาพที่ 21	CSS version 3	27
ภาพที่ 22	SQL.....	28
ภาพที่ 23	กรอบแนวคิดการวิจัย	32
ภาพที่ 24	แผนผังการพัฒนาระบบ.....	41
ภาพที่ 25	ข้อมูลเชิงพื้นที่ของร้านค้าอาหารทั้ง 4 ชุด.....	43
ภาพที่ 26	ฐานข้อมูลร้านอาหาร.....	44

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 27 ฐานข้อมูลร้านสะดวกซื้อ.....	44
ภาพที่ 28 ฐานข้อมูลตลาด.....	45
ภาพที่ 29 ฐานข้อมูลห้างสรรพสินค้า.....	45
ภาพที่ 30 ฐานข้อมูลขอบเขตชุมชนเทศบาลนครพิษณุโลก.....	46
ภาพที่ 31 หน้าเว็บแอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้น.....	46
ภาพที่ 32 สร้างมาร์คเกอร์ (Marker).....	47
ภาพที่ 33 การสร้างป๊อปอัพ (Popup).....	48
ภาพที่ 34 การสร้างบริการเวลาเดียวกันจาก ORS API โดยการระบุระยะทางจากป๊อปอัพที่สร้างขึ้น.....	49
ภาพที่ 35 เมื่อส่งรูปปิดเข้าไปในฐานข้อมูลและดึงข้อมูลตำแหน่งร้านค้าอาหารภายในรูปปิดมาแสดงในเว็บแอปพลิเคชัน.....	49
ภาพที่ 36 หน้าเว็บแอปพลิเคชันที่แสดงร้านค้าอาหารตามระยะทางที่ผู้ใช้งานกำหนด.....	50
ภาพที่ 37 ตารางแสดงรายละเอียดข้อมูล.....	50
ภาพที่ 38 ตารางแสดงรายละเอียดข้อมูล (2).....	51
ภาพที่ 39 คู่มือการใช้งานเว็บแอปพลิเคชัน.....	52
ภาพที่ 40 ผลลัพธ์จากการวิเคราะห์ภายในเว็บแอปพลิเคชัน.....	53
ภาพที่ 41 ตารางตัวอย่างแสดงรายละเอียดผลลัพธ์ จากการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน.....	54
ภาพที่ 42 แผนที่แสดงค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการเดิน.....	56
ภาพที่ 43 แผนที่แสดงค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการขับรถ.....	57
ภาพที่ 44 แผนที่แสดงค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารเฉลี่ย.....	58
ภาพที่ 45 แผนที่แสดงความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการเดิน 500 เมตร.....	59
ภาพที่ 46 แผนที่แสดงความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการขับรถ 1,500 เมตร.....	60
ภาพที่ 47 แผนที่แสดงความสามารถในการเข้าถึงอาหารเฉลี่ยทั้งการเดินและการขับรถ.....	61

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 ระดับเกณฑ์การเข้าถึงอาหาร.....	55
--	----

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

อาหารนับว่าเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ทำให้มนุษย์สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ ซึ่งอาหารในแต่ละภูมิภาคหรือพื้นที่นั้นย่อมมีความแตกต่างกันซึ่งจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับลักษณะทางภูมิประเทศ ลักษณะทางธรรมชาติ ลักษณะทางสังคม รวมถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ซึ่งอาหารในประเทศที่เจริญหรือได้รับการพัฒนาแล้วจะให้เห็นได้ว่าประชาชนสามารถเลือกรับประทานอาหารที่ดีและมีความหลากหลายของอาหารมากขึ้น แต่ในมุมกลับกันบางประเทศหรือแม้แต่ประเทศที่พัฒนาแล้วยังคงต้องเผชิญกับปัญหาพื้นที่ที่ไม่สามารถเข้าถึงอาหารได้หรือที่พวกเราเรียกว่าพื้นที่ขาดแคลนอาหาร

ซึ่งจากการสำรวจของนักวิจัยในหลาย ๆ ประเทศ พบว่า บางพื้นที่ประสบปัญหาความรุนแรงมากถึงขั้นที่ประชาชนในพื้นที่นั้นไม่สามารถเข้าถึงอาหารในพื้นที่ของตนเองได้เลย โดยจะต้องออกไปหาอาหารในพื้นที่ใกล้เคียงหรือพื้นที่ที่ไกลออกไป จากปัญหาดังกล่าวทำให้รัฐบาลของหลายประเทศเริ่มสร้างนโยบายเพื่อสนับสนุนและช่วยเหลือผู้คนในพื้นที่ที่ไม่สามารถเข้าถึงอาหารได้หรือพื้นที่ขาดแคลนอาหาร โดยการสร้างพื้นที่ให้บริการอาหารแหล่งใหม่ขึ้น เช่น ร้านขายของชำทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ หรือซูเปอร์มาร์เก็ตให้ครอบคลุมพื้นที่เหล่านี้มากขึ้น เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ขาดแคลนอาหารสามารถเข้าถึงอาหารได้ง่ายขึ้นและสามารถเลือกซื้ออาหารตามที่ต้องการได้ แต่ก่อนที่จะวางแผนสร้างพื้นที่ให้บริการอาหารขึ้นนั้นจำเป็นต้องวิเคราะห์ก่อนว่าพื้นที่ใดบ้างที่ขาดแคลนอาหารหรือไม่สามารถเข้าถึงอาหารได้ ซึ่งในการวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารนั้นมีอยู่หลากหลายวิธี เช่น การวิเคราะห์จากระยะทางที่ผู้คนสามารถเข้าถึงอาหาร การวิเคราะห์โดยใช้ซูเปอร์มาร์เก็ตเป็นพื้นที่บริการ รวมถึงการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเข้าถึงอาหาร ซึ่งประเทศไทยได้ประสบปัญหาอยู่เช่นเดียวกัน แต่พบการศึกษาปัญหานี้น้อยมาก โดยส่วนใหญ่มักจะศึกษาพื้นที่ที่มีความพร้อมในหลาย ๆ ด้านก่อนเป็นต้นแบบ เทศบาลนครพิษณุโลกนับได้ว่าเป็นแหล่งเศรษฐกิจที่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องของจังหวัดพิษณุโลก โดยเฉพาะแหล่งอาหารที่มีการบริการมากมายในบริเวณเมืองชั้นใน ทั้งนี้เนื่องจากสถานที่ประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชน และมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด ทำให้พบเห็นเศรษฐกิจด้านอาหารเติบโตอย่างรวดเร็วมีผู้ประกอบการอาหารหน้าใหม่เพิ่มมากขึ้นในช่วงหลายปีมานี้ ซึ่งนอกจากนี้ยังพบเห็นร้านค้าอาหารได้ตามเส้นสายถนนหลักและถนนสายรอง ด้วยความเจริญของตัวเมืองผนวกกับการขยายตัวของเศรษฐกิจที่กว้างขึ้นทำให้ผู้คนเริ่มมีรายได้และเลือกที่จะอยู่อาศัยบริเวณเมืองชั้นนอกและชานเมืองเพื่อหลีกเลี่ยงค่าใช้จ่าย

ที่สูงเกินไปและหลีกเลี่ยงชุมชนแออัดภายในเมือง ซึ่งตัวเลือกบ้านจัดสรรมักจะถูกพิจารณาเป็นอย่างแรก เนื่องจากมีราคาไม่สูงมากนักเมื่อเปรียบเทียบกับที่ดินเพื่อสร้างบ้านใหม่ จึงจะเห็นได้ว่าปัจจุบันนี้มีบ้านจัดสรรในเขตเทศบาลนครพิษณุโลกเพิ่มมากขึ้นบริเวณเมืองชั้นนอกและชานเมือง แต่ร้านค้าอาหารยังไม่สามารถขยายขอบเขตการขายออกไปได้เหมือนบ้านจัดสรร ทำให้บริเวณบ้านจัดสรรหลายแห่งมีการเข้าถึงอาหารที่ไม่ดี และผู้ประกอบการบ้านจัดสรรหลายแห่งเริ่มมองเห็นถึงปัญหาในการเข้าถึงอาหารแล้วว่ามีผลกระทบต่อการใช้บ้านจัดสรร ทำให้ผู้ประกอบการบ้านจัดสรรรายใหม่เริ่มมองหาพื้นที่ที่สามารถเข้าถึงอาหารได้ดีมากขึ้นก่อนที่จะตัดสินใจสร้างบ้านจัดสรร

จากแนวคิดและวิธีการศึกษาในเรื่องของการวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหาร ทำให้ผู้วิจัยมีแนวคิดที่จะพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันเพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งเว็บแอปพลิเคชันนี้จะสามารถแสดงตำแหน่งของแหล่งอาหารรวมถึงการวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารว่าอยู่ในระดับใด ผู้วิจัยคาดหวังว่าเว็บแอปพลิเคชันนี้จะมีประโยชน์สำหรับผู้ประกอบการทางด้านอาหารในส่วนของวิเคราะห์ ประเมิน และตัดสินใจสร้างพื้นที่บริการอาหาร รวมถึงผู้ประกอบการด้านอื่น ๆ ที่ต้องการพิจารณาปัจจัยทางด้านอาหารเป็นหลัก

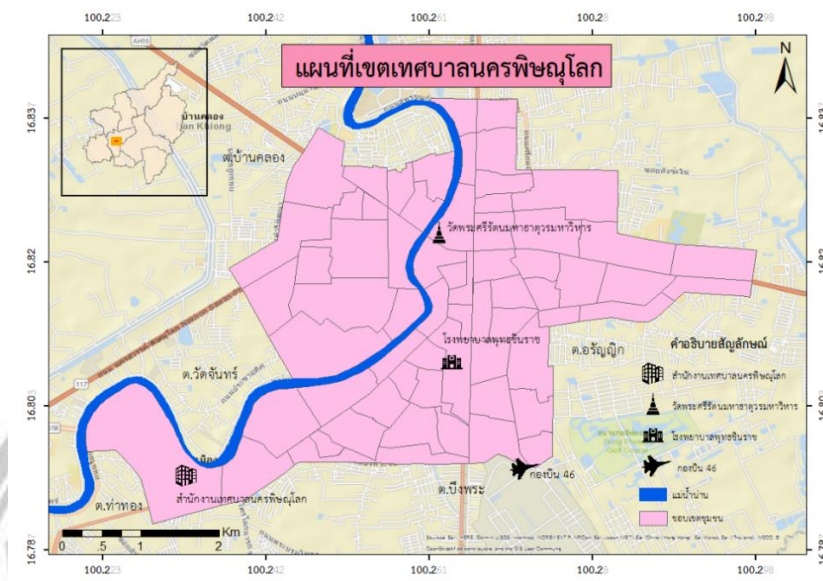
1.2 จุดมุ่งหมายของการศึกษา

- 1.2.1 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การเข้าถึงอาหารในพื้นที่ศึกษา
- 1.2.2 เพื่อพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันที่แสดงตำแหน่งร้านค้าอาหารตามระยะทางที่ถูกกำหนด และสามารถวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหาร
- 1.2.3 เพื่อสร้างแผนที่แสดงการเข้าถึงอาหารในขอบเขตพื้นที่ศึกษา

1.3 ขอบเขตของงานวิจัย

1.3.1 ขอบเขตพื้นที่ศึกษา

เขตเทศบาลนครพิษณุโลกถือได้ว่าเป็นศูนย์กลางของจังหวัดพิษณุโลกและเป็นเขตที่มีการแข่งขันทางด้านร้านค้าอาหารสูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับเขตอื่น ๆ ภายในจังหวัดและด้วยความหลากหลายทางด้านอาหารนี้ทำให้ศักยภาพในการเข้าถึงอาหารของผู้คนมีมากขึ้น แต่มีใช้ทุกพื้นที่ในเขตเทศบาลที่มีการเข้าถึงอาหารที่ดีขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกเขตเทศบาลนครพิษณุโลกเป็นพื้นที่การศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้

ภาพที่ 1 แผนที่ขอบเขตเทศบาลนครพิษณุโลก

เขตเทศบาลนครพิษณุโลกอยู่ในตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกและมีขอบเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลบ้านคลอง, ตำบลหัวรอ, ตำบลอรุณภูมิ
ตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลอรุณภูมิ
ตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลบ้านคลอง, ตำบลวัดจันทร์
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลท่าทอง, ตำบลบึงพระ, ตำบลอรุณภูมิ

1.3.2 ขอบเขตด้านข้อมูล

ขอบเขตด้านข้อมูลที่ใช้สำหรับงานวิจัยนี้ ได้แก่ ตำแหน่งพิกัดของร้านอาหาร ตำแหน่งพิกัดของร้านสะดวกซื้อ ตลาด และห้างสรรพสินค้าที่อยู่ในพื้นที่ศึกษา ซึ่งเก็บข้อมูลเมื่อวันที่ 4 – 11 พฤษภาคม ปี พ.ศ.2562 จากการสำรวจข้อมูลภาคสนามพบร้านอาหาร 574 ร้าน ร้านสะดวกซื้อ 48 ร้าน ตลาด 7 แห่ง และห้างสรรพสินค้า 4 แห่ง รวมทั้งสิ้นพบร้านค้าอาหารในขอบเขตพื้นที่ศึกษาจำนวน 633 แห่ง

1.4 ข้อตกลงเบื้องต้น

1.4.1 ร้านค้าอาหารในการศึกษารั้งนี้ หมายถึง ร้านอาหาร ร้านสะดวกซื้อ ตลาด และห้างสรรพสินค้า

1.4.2 ข้อมูลตำแหน่งร้านค้าอาหารที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ทำการเก็บข้อมูลเมื่อวันที่ 4 – 11 พฤษภาคม 2562

1.4.3 ในการวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารของการศึกษาครั้งนี้ได้จากการคำนวณค่า FAI (Food Accessibility Index) เท่านั้น ซึ่งกำหนดตัวแปรที่ใช้ในการคำนวณครั้งนี้คือ ค่าน้ำหนักของร้านค้าอาหารแต่ละชนิด และจำนวนร้านค้าอาหารแต่ละชนิด

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 ความสามารถในการเข้าถึงอาหาร (Food Accessibility) หมายถึง การใช้ทรัพยากรที่พอเพียงของบุคคลเพื่อให้ได้มาซึ่งอาหารที่เหมาะสมและมีโภชนาการ หรือความสามารถของประชาชนในการเข้าถึงอาหารโดยการผลิตเองในครัวเรือนหรือซื้อมาบริโภค

1.5.2 ดัชนีความสามารถในการเข้าถึงอาหาร (Food Accessibility Index) หมายถึง ค่าดัชนีที่บ่งบอกความสามารถในการเข้าถึงอาหารในพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งคำนวณจาก ความถี่ของร้านค้าอาหารตามระยะทางเดินเท้าและการเดินทางโดยรถยนต์จากตำแหน่งใดๆ ร่วมกับการให้ค่าน้ำหนักของตัวแปรแต่ละปัจจัย โดยในการวิจัยนี้ เรียกค่าดัชนีดังกล่าวว่า ดัชนีความสามารถเข้าถึงอาหาร หรือ Food Accessibility Index : FAI

1.5.3 ร้านอาหาร (Restaurant) หมายถึง อาคาร สถานที่ หรือบริเวณใด ๆ ที่มีใช้ที่หรือทางสาธารณะที่จัดไว้เพื่อประกอบอาหารหรือปรุงอาหารจนสำเร็จและจำหน่ายให้ผู้ซื้อสามารถบริโภคได้ทันทีทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายโดยจัดให้มีบริเวณไว้สำหรับการบริโภค ณ ที่นั้น หรือนำไปบริโภคที่อื่นก็ตาม

1.5.4 ร้านสะดวกซื้อ (Convenience Store) หมายถึง ร้านค้าปลีกขนาดกลางที่จำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นต่อชีวิตประจำวันรวมทั้งจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มต่าง ๆ เช่น อาหารสำเร็จรูปและขนมต่าง ๆ ซึ่งหลายแห่งเปิดให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง เน้นความสะดวกรวดเร็วในการซื้อ โดยสินค้าที่จำหน่ายส่วนใหญ่เป็นสินค้าสะดวกซื้อ (Convenience goods)

1.5.5 ตลาด (Market) หมายถึง สถานที่ซึ่งปรกติจัดไว้ให้ผู้ค้าใช้เป็นที่ชุมนุมเพื่อจำหน่ายสินค้าประเภทสัตว์ เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ หรืออาหารอันมีสภาพเป็นของสด ประกอบหรือปรุงแล้ว หรือของเสี้ยวต่าง ๆ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีการจำหน่ายสินค้าประเภทอื่นด้วยหรือไม่ก็ตาม และหมายความรวมถึงบริเวณซึ่งจัดไว้สำหรับให้ผู้ค้าใช้เป็นที่ชุมนุมเพื่อจำหน่ายสินค้าประเภทดังกล่าวเป็นประจำหรือเป็นครั้งคราวหรือตามวันที่กำหนด

1.5.6 ห้างสรรพสินค้า (Department Store) หมายถึง ร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ ซึ่งสินค้าที่ขายส่วนใหญ่จะเป็นเครื่องอุปโภคบริโภคระดับกลางจนถึงระดับสูงหลากหลายประเภท เช่น อาหาร เสื้อผ้า เครื่องสำอาง เครื่องใช้ในบ้าน เป็นต้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันเพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหาร
ในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนวรรณกรรม แนวคิด เทคนิควิธีการและงานวิจัยที่
เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษางานวิจัย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับพื้นที่ขาดแคลนอาหาร

2.2 เทคนิคการวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหาร

2.2.1 การตัดสินใจแบบพิจารณาหลายเกณฑ์ (MCDM)

2.2.2 การวิเคราะห์โครงข่าย (Network Analysis)

1) การหาเส้นทางที่สั้นที่สุด (Shortest Route)

2) พื้นที่บริการ (Service Area)

2.3 เทคนิควิธีการที่ใช้ในการศึกษา

2.3.1 การประมาณค่าในช่วง (Interpolation)

2.3.2 ชุดโปรแกรม PostgreSQL

2.3.3 เว็บเซิร์ฟเวอร์ (Web Server)

2.3.4 API

2.3.5 Leaflet API

2.3.6 OpenRouteService API

2.3.7 ภาษาเขียนโปรแกรม

1) ภาษาเอชทีเอ็มแอล (HTML)

2) ภาษาพีเอชพี (PHP)

3) ภาษาจาวาสคริปต์ (Java Script)

4) ภาษาซีเอสเอส (CSS)

5) ภาษาเอสควิล (SQL)

2.4 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับพื้นที่ขาดแคลนอาหาร

วิกฤตการณ์อาหารจากความอดอยากที่เกิดขึ้นในทวีปแอฟริกาช่วงทศวรรษที่ 1980 ทำให้หลายฝ่ายเห็นว่าการมีอาหารปริมาณเพียงพอในระดับมหภาคนั้นไม่สามารถประกันความมั่นคงทางอาหารแก่ประชากรในระดับครัวเรือนได้ หลายประเทศในทวีปแอฟริกาแม้จะเป็นประเทศผู้ส่งออกอาหารแต่ประชาชนจำนวนมากยังประสบปัญหาความอดอยากและหิวโหย เป็นผลให้ในระยะยาวได้มีการนำเสนอแนวคิดเรื่อง “สิทธิด้านอาหาร” (Food Entitlement) ขึ้นโดยนักเศรษฐศาสตร์ชาวอินเดียที่ชื่อ Amartya Sen ซึ่งเขาได้ชี้ให้เห็นว่า การขาดแคลนอาหารของประชาชนในหลายประเทศไม่ได้เกิดจากอาหารไม่เพียงพอ แต่เกิดจากการเข้าไม่ถึงสิทธิด้านอาหารในทางการเมือง ข้อเสนอของ Amartya Sen มีอิทธิพลอย่างมากต่อการขยายแนวคิดความมั่นคงทางอาหารที่ไม่ได้ผูกติดอยู่กับความพอเพียงของอุปทานอาหารในระดับมหภาคเท่านั้น แต่ยังเน้นพิจารณาถึงมิติการเข้าถึงอาหารในระดับบุคคลและครัวเรือนด้วย (วิรัชพร ประเสริฐศักดิ์, 2558)

ความเชื่อมั่นและข้อสันนิษฐานในการกำหนดนโยบายสุขภาพส่วนใหญ่จะต้องอาศัยการยืนยันจากรายงานที่ถูกต้องและถูกพิจารณาว่าเป็นความจริง (“พหุติณัย”) ซึ่งในบางครั้งอาจใช้เพื่อกำหนดนโยบายสุขภาพเมื่อขาดข้อมูลเชิงประจักษ์ (Cummins and Macintyre, 2002, pp.436–438) ได้นำเสนอการดำรงอยู่ที่เกี่ยวข้องกับ “พื้นที่ขาดแคลนอาหาร” ซึ่งหมายถึง พื้นที่ในเมืองที่ยากจนซึ่งผู้อยู่อาศัยไม่สามารถซื้ออาหารเพื่อสุขภาพที่ราคาไม่แพง เพื่อแสดงให้เห็นว่าทำไมผู้กำหนดนโยบายต้องมองข้อเท็จจริงในเรื่องนี้

ในเดือนธันวาคมปี ค.ศ. 2001 กลุ่มเคลื่อนไหวเกี่ยวกับความยากจนในอาหารที่ลงนามโดย ส.ส. 198 คน ของสหราชอาณาจักรได้รับเรื่องเป็นครั้งแรกในรัฐสภาเกี่ยวกับความยากจนในอาหาร และแก้ไขปัญหาเรื่อยมา แม้ว่าการเรียกเก็บเงินจะเป็นความพยายามที่น่ายกลยงในการแนะนำนโยบายที่ออกแบบมาเพื่อปรับปรุงโภชนาการของผู้ที่มีรายได้น้อยที่สุดในสถานที่ที่ยากจนที่สุด แต่สิ่งเหล่านี้เป็นตัวอย่างแนวคิดที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นความจริงจากข้อเท็จจริงที่สร้างขึ้นโดยสมมติฐานหรือการคาดเดาที่รายงานและทำซ้ำบ่อยครั้งจนถูกมองว่าเป็นเรื่องจริง (Alan Simpson, MP) กล่าวว่า “ไม่ว่าเราจะรวบรวมความคิดใด เราจะต้องพิจารณาสิ่งจูงใจในการจัดการกับสถานที่ในเมืองและชุมชนเกือบทั้งหมดของเราที่กลายเป็นพื้นที่ขาดแคลนอาหารโดยที่เราไม่สามารถหาร้านอาหารสดที่เข้าถึงอาหารได้ไม่ดี” คำกล่าวของเขาแสดงให้เห็นหลักฐานที่เป็นที่ยอมรับอย่างดี ซึ่งสิ่งนี้สนับสนุนการยืนยันของเขาและนำไปใช้กับทั่วสหราชอาณาจักรได้

คำว่า “พื้นที่ขาดแคลนอาหาร” ได้รับการกล่าวขานเป็นครั้งแรกโดยผู้มีถิ่นที่อยู่ในโครงการที่อยู่อาศัยของภาครัฐทางตะวันตกของสกอตแลนด์ในช่วงต้นทศวรรษ 1990 คำนี้ปรากฏขึ้นครั้งแรกในสิ่งพิมพ์ของรัฐบาลในเอกสารฉบับปี ค.ศ. 1995 จากคณะทำงานนโยบายของทีมีผู้มีรายได้น้อยในคณะทำงานด้านโภชนาการของรัฐบาลอนุรักษ์นิยมและถูกใช้กันอย่างแพร่หลายโดยนักวิชาการผู้

กำหนดนโยบายและกลุ่มชุมชนเพื่ออธิบายถึงเขตเมืองที่มีประชากรอาศัยอยู่ซึ่งประชาชนไม่สามารถเข้าถึงอาหารที่มีราคาไม่แพงและดีต่อสุขภาพ รายงานของรัฐบาลได้กล่าวว่า พื้นที่ขาดแคลนอาหารอาจทำลายสุขภาพของประชาชนโดยการจำกัดความพร้อมและความสามารถในการจ่ายของอาหารที่อาจเป็นประโยชน์ต่อสุขภาพ รายงานเหล่านี้มีอิทธิพลต่อข้อเสนอแนะเชิงนโยบายหลายประการที่ออกแบบมาเพื่อส่งเสริมการจัดหาอาหารที่เพียงพอสำหรับผู้ที่มีรายได้น้อยหรือผู้ที่อาศัยอยู่ในย่านที่ยากจนและมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดและวิธีการใหม่ ๆ

(Sooman et al., 1992) ได้ตรวจสอบราคาและความพร้อมของตะกร้าอาหารเพื่อสุขภาพที่มากขึ้นและน้อยลงในร้านค้า 10 แห่งทั้งในพื้นที่ที่ถูกกีดกันมากขึ้นและน้อยลง ผลการวิจัยพบว่า “อาหารเพื่อสุขภาพมีราคาสูงกว่าในพื้นที่ที่ยากจนกว่าในพื้นที่ที่ร่ำรวยกว่า” แต่ความแตกต่างที่สัมพันธ์กันระหว่างราคาอาหารเพื่อสุขภาพและอาหารที่ไม่ดีต่อสุขภาพนั้นมีขนาดเล็กกว่าในบริเวณที่มีความร่ำรวยมากกว่า ร้านค้าจึงไม่ใช่ตัวอย่างที่เป็นระบบหรือสุ่มและไม่มีการทดสอบอย่างมีนัยสำคัญเพื่อเปรียบเทียบสองท้องถิ่นเพราะผู้เขียนเห็นว่านี่คือการศึกษานำร่องที่มีไม่กำลังเพียงพอที่จะตรวจสอบความแตกต่างระหว่างพื้นที่ได้ อย่างไรก็ตามในสหราชอาณาจักรและสหรัฐอเมริกาได้แสดงให้เห็นแล้วว่าอาหารเพื่อสุขภาพมีราคาแพงกว่าและมีน้อยกว่าในพื้นที่ที่ถูกกีดกันมากขึ้น

ในระหว่างการกล่าวสุนทรพจน์ในเดือนกันยายนปี ค.ศ. 1998 เพื่อเริ่มการตีพิมพ์คำถามอิสระสู่ความไม่เท่าเทียมทางสุขภาพ (Donald Acheson) ประธานการสอบสวนได้ใช้พื้นที่ขาดแคลนอาหารเป็นตัวอย่งของกลไกที่ความยากจนและความไม่เท่าเทียมกันทางสังคมอาจทำให้สุขภาพไม่ดี สิ่งนี้ปรากฏในสื่อระดับชาติซึ่งรายงานว่าหลายล้านครัวเรือนขาดสารอาหารเพราะพวกเขาไม่มีโอกาสเลือกอาหารเพื่อสุขภาพ ผู้อยู่อาศัยของชุมชนที่ยากจนได้กล่าวว่า “การขาดซูเปอร์มาร์เก็ตในพื้นที่ของพวกเขาเป็นเหตุผลหลักที่ทำให้ไม่สามารถกินอาหารเพื่อสุขภาพได้มากขึ้น” ดังนั้น ผู้ค้าปลีกอาหารรายใหญ่จึงมีส่วนรับผิดชอบต่อการเกิดขึ้นของราคาในพื้นที่ขาดแคลนอาหาร จึงไม่มีการจัดตั้งร้านค้าในชุมชนที่ยากจนและปฏิเสธผู้อยู่อาศัยที่ได้รับประโยชน์จากการเลือกและราคาที่ต่ำ

ในปี ค.ศ. 2010 กระทรวงเกษตรของสหรัฐอเมริกา (USDA) รายงานว่าชาวอเมริกัน 23.5 ล้านคนอาศัยอยู่ใน "พื้นที่ขาดแคลนอาหาร" ซึ่งหมายความว่าพวกเขาอาศัยอยู่มากกว่า 1 ไมล์จากซูเปอร์มาร์เก็ตในเขตเมืองหรือชานเมือง และมากกว่า 10 ไมล์จากซูเปอร์มาร์เก็ตในพื้นที่ชนบท

นักวิจัยใช้วิธีการที่หลากหลายในการประเมินราคาอาหารรวมถึง: หนังสือรวบรวมชื่อและที่อยู่ของบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ และข้อมูลการสำรวจสำมะโนประชากร การสอบถามบุคคลในกลุ่ม การประเมินร้านขายอาหาร สินค้าที่ใช้ทำอาหาร รวมถึงการใช้เทคโนโลยีระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) ในการสัมภาษณ์แบบสอบถามและการสำรวจการรับรู้การเข้าถึงอาหารของผู้บริโภค ความหลากหลายของคำจำกัดความที่แตกต่างกันไปในแต่ละประเทศทำให้เกิดการโต้เถียงกันเรื่องการเมืองของพื้นที่ขาดแคลนอาหาร ในการสำรวจประเภทของอาหารและราคาที่มีให้เห็นอยู่ในทุกร้าน นักวิจัย

จึงใช้ความพร้อมของซูเปอร์มาร์เก็ตและร้านขายของชำขนาดใหญ่ (รวมถึงส่วนลดและซูเปอร์เซ็นเตอร์) เป็นตัวแทนอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการและใช้การวัดระยะทางเพื่อวัดความสามารถในการเข้าถึงอาหารและราคาอาหารให้มีความสอดคล้องกัน

กระทรวงเกษตรของสหรัฐอเมริกา (USDA) กล่าวว่าบริการการวิจัยทางเศรษฐกิจวัดระยะทางโดยแบ่งประเทศออกเป็นหลายกริด 0.5 กิโลเมตร ทำให้แบ่งระยะทางศูนย์กลางทางภูมิศาสตร์ของแต่ละตารางไปยังร้านขายของชำที่ใกล้ที่สุดและวัดค่าการเข้าถึงอาหารสำหรับผู้คนที่อาศัยอยู่ในตารางนั้น

สาธารณรัฐแคนาดา แบ่งพื้นที่ออกเป็นเขตกันชนจากบ้านของประชาชน โรงเรียนรวมถึงสถานที่ทำงานให้เป็นศูนย์กลาง และใช้การวัดระยะทางแบบบุคคล ซึ่งเป็นวิธีการระยะทางที่สั้นที่สุดระหว่างจุดที่น่าสนใจสองจุดในแนวเส้นตรงซึ่งวัดความสามารถในการเข้าถึงอาหาร

ปัจจัยที่แตกต่างกันจะถูกแยกออกหรือรวมไว้ซึ่งมีผลต่อระดับของระยะทาง กระทรวงเกษตรของสหรัฐอเมริกา (USDA) รักษาเครื่องมือการทำแผนที่แบบโต้ตอบออนไลน์สำหรับสหรัฐอเมริกา "Food Access Research Atlas" ซึ่งใช้มาตรฐานการวัดสี่แบบที่แตกต่างกันในการระบุพื้นที่การเข้าถึงอาหารต่ำตามระยะทางจากซูเปอร์มาร์เก็ตที่ใกล้ที่สุด

มาตรฐานแรกใช้เครื่องมือการทำแผนที่พื้นที่ขาดแคลนอาหาร USDA ดั้งเดิม "Food Desert Locator" และกำหนดราคาอาหารว่ามีอย่างน้อย 33% หรือ 500 คนของประชากรในพื้นที่เขตเมืองที่อาศัยอยู่ 1 ไมล์ (10 ไมล์สำหรับชนบท) จากร้านขายของชำขนาดใหญ่หรือซูเปอร์มาร์เก็ต

มาตรฐานที่สองและสามปรับขนาดของระยะทางและปัจจัยรายได้เพื่อกำหนดพื้นที่ขาดแคลนอาหารในสหรัฐอเมริกาพื้นที่ขาดแคลนอาหารประกอบด้วยพื้นที่สำรวจสำมะโนประชากรที่มีรายได้ต่ำอย่างน้อย 0.5 ไมล์ (0.80 กม.) ในเขตเมือง (10 ไมล์ (16 กม.) ในพื้นที่ชนบท) หรือ 1 ไมล์ (1.6 กม.) ในเขตเมือง (20 กม.) ไมล์ในพื้นที่ชนบท) จากร้านขายของชำขนาดใหญ่ ความพร้อมของแหล่งอาหารสต็อกอื่น ๆ เช่นสวนชุมชนและธนาคารอาหารจะไม่รวมอยู่ในการทำแผนที่และสามารถเปลี่ยนจำนวนชุมชนที่ควรจัดเป็นพื้นที่ขาดแคลนอาหาร การสำรวจทางภูมิศาสตร์ในปี 2014 พบว่าระยะทางเฉลี่ยจากร้านขายของชำคือ 1.09 ไมล์ (1.76 กิโลเมตร) แต่ในเมืองเอดมันตัน (Edmonton) พบว่าระยะทางเฉลี่ยจากร้านขายของชำ 0.89 ไมล์ (1.44 กิโลเมตร)

มาตรฐานที่สี่คำนึงถึงความคล่องตัวของยานพาหนะ ในสหรัฐอเมริกาพื้นที่ขาดแคลนอาหารมีอยู่หากมี 100 ครอบครัวขึ้นไปที่ไม่มียานพาหนะจะต้องอาศัยการเข้าถึงอย่างน้อย 0.5 ไมล์ (0.80 กิโลเมตร) จากร้านขายของชำขนาดใหญ่ที่ใกล้ที่สุด สำหรับประชากรที่มีการเข้าถึงยานพาหนะมาตรฐานจะเปลี่ยนเป็น 500 ครอบครัวหรือมากกว่านั้นอย่างน้อย 20 ไมล์ (32 กิโลเมตร) ระยะเวลาและโหมดการเดินทางอาจเป็นปัจจัยสำคัญอื่น ๆ ตั้งแต่ปี 2011 ระบบขนส่งสาธารณะยังไม่รวมอยู่ในเครื่องมือการทำแผนที่ครั้งนี้

2.2 เทคนิคการวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหาร

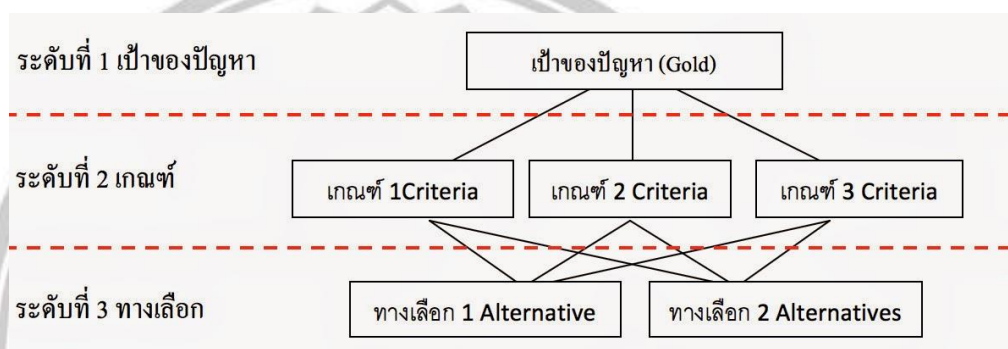
2.2.1 การตัดสินใจแบบพิจารณาหลายเกณฑ์ (MCDM)

การตัดสินใจแบบพิจารณาหลายเกณฑ์ (Multi-Criteria Decision Making : MCDM) คือระเบียบวิธีที่ช่วยในการสร้างการตัดสินใจกับการประเมินหลายส่วน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาวิธีการที่ชัดเจนในการตอบคำถามเพื่อช่วยในการตัดสินใจ ในปัจจุบันมีหลากหลายวิธีการในการแก้ปัญหาการตัดสินใจ ซึ่งแต่ละวิธีต่างมีความแม่นยำแตกต่างกัน โดยในโจทย์ปัญหาเดียวกันถ้าหากใช้วิธีการวิเคราะห์ที่แตกต่างกันผลลัพธ์ที่ได้จะมีความแตกต่างกันไปด้วยขึ้นอยู่กับสถานการณ์และความเหมาะสมของเหตุการณ์ รวมไปถึงความถนัดของผู้เลือก ดังนั้นการเปรียบเทียบทางเลือกจำเป็นต้องอาศัยหลักเกณฑ์ (Criteria) ที่มีระบบและมีความเหมาะสมผลจึงเป็นสิ่งที่สำคัญและเมื่อนำความสำคัญของหลักเกณฑ์และทางเลือกในรูปของคะแนนหรือค่าน้ำหนักความสำคัญ (Relative importance) มาพิจารณาร่วมกันจะปรากฏเป็นทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อประกอบการตัดสินใจระบุทางเลือกที่ดีที่สุด

การวิเคราะห์แบบลำดับชั้น (Analytic hierarchy process : AHP) เป็นอีกหนึ่งวิธีการวิเคราะห์แบบพิจารณาหลายเกณฑ์ที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย การวิเคราะห์แบบลำดับชั้นพัฒนาขึ้นโดย Saaty ในปี ค.ศ. 1980 เพื่อใช้ในการตัดสินใจเรียงลำดับความสำคัญของทางเลือกในการบริหารจัดการ แต่ต่อมาได้รับการนำไปใช้ในงานสาขาอื่นมากมาย วิธีการ AHP แยกแยะปัญหาออกเป็นลำดับชั้น (Hierarchy) แต่ละลำดับชั้นมีส่วนประกอบย่อย (Elements) โดยที่วัตถุประสงค์ของการตัดสินใจจะถูกจัดอยู่ในลำดับชั้นสูงสุด รองลงมาเป็นหลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์ย่อย (ถ้ามี) และทางเลือก ลดหลั่นลงมาเป็นลำดับหลังจากที่จัดรูปแบบโครงสร้างของปัญหาแล้ว ผู้ที่มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจเปรียบเทียบคู่องค์ประกอบของแต่ละลำดับชั้น เพื่อคำนวณค่าน้ำหนักความสำคัญ หรือค่าถ่วงน้ำหนักขององค์ประกอบหนึ่ง ๆ ในลำดับชั้นที่สูงขึ้นไปหนึ่งลำดับ จำนวนการเปรียบเทียบทั้งหมดเท่ากับ $n(n-1)/2$ เมื่อ n เป็นจำนวนองค์ประกอบในแต่ละลำดับชั้นที่จะนำมาเปรียบเทียบกันในการเปรียบเทียบความสำคัญเพื่อคำนวณค่าถ่วงน้ำหนัก ผู้ร่วมตัดสินใจจะต้องให้ค่าความสำคัญเชิงเปรียบเทียบของแต่ละคู่องค์ประกอบเป็นค่าตัวเลข 1 – 9 ซึ่งค่าน้ำหนักความสำคัญที่ได้จากการเปรียบเทียบคู่องค์ประกอบในแต่ละลำดับชั้นไม่ว่าใช้วิธีการใดเรียกว่าค่าน้ำหนักความสำคัญเฉพาะที่ (Local weight) ส่วนค่าน้ำหนักโดยรวม (Global weight) ของทางเลือกได้จากการคูณค่า Local weight ของทางเลือกในแต่ละเกณฑ์ด้วยค่า Global weight ของหลักเกณฑ์นั้นก่อนที่จะรวมผลคูณของทุกหลักเกณฑ์เข้าด้วยกัน (Zhu and Dale, 2000) ถ้าการให้คะแนนความสำคัญหรือความชอบ

นั้นสมเหตุสมผล (Consistency) จะสามารถจัดลำดับทางเลือกโดยขั้นตอนของกระบวนการ AHP ประกอบด้วยดังนี้

- 1) กำหนดวัตถุประสงค์ของปัญหาที่จะทำการตัดสินใจ
- 2) กำหนดปัจจัยที่จะใช้เป็นเกณฑ์การตัดสินใจสำหรับปัญหาที่กำลังพิจารณาอยู่
- 3) สร้างรูปแบบของปัญหาเป็นโครงสร้างลำดับชั้นของเกณฑ์หลัก เกณฑ์ย่อย

ภาพที่ 2 การตัดสินใจแบบพิจารณาหลายเกณฑ์ (Multi-Criteria Decision Making : MCDM)

ที่มา : <https://logisticbasic.blogspot.com>

ในการตัดสินใจที่ประกอบด้วยหลักเกณฑ์หรือทางเลือกจำนวนมาก การเปรียบเทียบความสำคัญระหว่างคู่องค์ประกอบการตัดสินใจเหล่านั้นอาจเกิดความไม่คงเส้นคงวา (Consistence) จึงต้องคำนวณหาอัตราส่วนความไม่คงเส้นคงวา (Inconsistency Ratio, CR) ถ้าค่า CR สูงกว่าที่ยอมรับได้จำเป็นต้องดำเนินการเปรียบเทียบคู่หลักเกณฑ์หรือทางเลือกใหม่ วิธีการ AHP ได้รับความนิยมและนำไปใช้หลายวงการทั้งในส่วนบุคคล และการประยุกต์ใช้ในด้านสังคมศาสตร์ อุตสาหกรรม รัฐศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ การศึกษา การเกษตร การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม (Vaidya and Kumar, 2006)

วิธีการ TOPSIS (Technique for Order Preference by Similarity to an Ideal Solution) เป็นวิธีการที่พัฒนาโดย Hwang and Yoon (1981) หลักการที่สำคัญของวิธีการนี้คือทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด ควรเป็นทางเลือกที่ไม่เพียงแต่จะอยู่ห่างจากทางเลือกอุดมคติในเชิงบวก (Positive ideal solution) เท่านั้น แต่ควรจะอยู่ห่างจากทางเลือกอุดมคติในเชิงลบ (Negative-ideal solution) วิธีการ TOPSIS เริ่มจากการปรับค่า (Normalization) ของเมทริกซ์การตัดสินใจ (Decision matrix) อันประกอบด้วยค่าทางเลือกในแต่ละเกณฑ์ จากนั้นจึงคำนวณค่าอุดมคติในเชิงบวก และอุดมคติในเชิงลบ ก่อนที่จะหาว่าแต่ละทางเลือกอยู่ห่างจากค่าทั้งสองเท่าใดโดยอาศัยค่าระยะทางยูคลิเดียน (Euclidean distance) แล้วจึง

คำนวณเป็นค่าความใกล้เคียงจากจุดในอุดมคติของแต่ละทางเลือก เพื่อนำไปเรียงลำดับความสำคัญของทางเลือกต่อไป รายละเอียดของแต่ละขั้นตอนศึกษาได้จากการรายงานของ Jahanshahloo et al., (2006) ผลลัพธ์จากการวิเคราะห์เป็นค่าดัชนีของแต่ละทางเลือก ทางเลือกที่ให้ค่าดัชนีสูงที่สุดเป็นทางเลือกที่ดีที่สุดสำหรับการตัดสินใจในสถานการณ์นั้น

2.2.2 การวิเคราะห์โครงข่าย (Network Analysis)

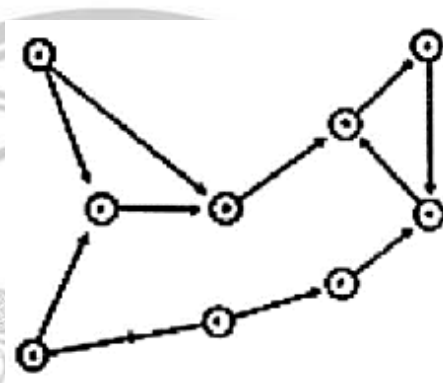
การวิเคราะห์โครงข่าย (Network Analysis) คือ แนวคิดศึกษาลักษณะความสัมพันธ์ในการติดต่อเชื่อมโยงท่ามกลางหน่วยวิเคราะห์ของสาระกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ทั้งนี้หน่วยวิเคราะห์ที่ศึกษาความสัมพันธ์โครงข่ายอาจจะมีมิติทางสังคมเป็นระดับบุคคล องค์กร และประเทศ ฯลฯ หรืออาจมีมิติทางกายภาพเป็นระดับพื้นที่ เช่น ความเชื่อมโยงของพื้นที่สาธารณะภายในเมือง หรือจะเป็นมิติทางเศรษฐกิจเป็นระดับประเทศ เช่น ความสัมพันธ์ในการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งจะขึ้นอยู่กับการนิยามหน่วยวิเคราะห์กับความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในการที่จะประยุกต์ใช้แนวคิดนี้

การวิเคราะห์โครงข่ายมีพื้นฐานเชิงทฤษฎีว่าหน่วยวิเคราะห์แต่ละหน่วยจะมีความเกี่ยวข้องเพียงใด จะขึ้นอยู่กับปริมาณของการติดต่อเชื่อมโยงและปริมาณการติดต่อของแต่ละหน่วยกับหน่วยอื่น ๆ ภายในโครงข่ายที่เกิดขึ้น ซึ่งการติดต่อเชื่อมโยงท่ามกลางหน่วยวิเคราะห์นี้ถูกพิจารณาเป็นช่องทางการส่งผ่านข้อมูลข่าวสาร การบริการ หรือสินค้าระหว่างหน่วยวิเคราะห์ ดังนั้นแบบแผนของโครงข่ายที่เกิดขึ้นนอกจากจะเป็นการติดต่อเชื่อมโยงระหว่างหน่วยวิเคราะห์สามารถเป็นการส่งผ่านทรัพยากรระหว่างหน่วยวิเคราะห์หนึ่งไปสู่อีกหน่วยวิเคราะห์หนึ่งภายในโครงข่ายได้ด้วย ซึ่งทรัพยากรดังกล่าวสามารถมองเป็นตัวชี้วัดที่ส่งผลต่อการพัฒนาของหน่วยวิเคราะห์ที่มีการติดต่อเชื่อมโยงซึ่งท่ามกลางหน่วยวิเคราะห์อีกเช่นกัน การวิเคราะห์การติดต่อเชื่อมโยงด้วยแผนผังความสัมพันธ์ของโครงข่าย (Network Diagram) มีการใช้จุดสื่อแทนหน่วยวิเคราะห์และใช้เส้นแทนลักษณะความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างหน่วยวิเคราะห์เหล่านั้น ลักษณะรูปแบบปฏิสัมพันธ์มี 2 ลักษณะ ได้แก่

1) ปฏิสัมพันธ์แบบทางเดียว (Directed ties) เช่น นาย A ได้ส่งข้อมูลไปสู่นาย B แต่ในขณะที่นาย B ไม่ได้ส่งข้อมูลสู่นาย A สำหรับการวาดภาพโครงข่ายจะใช้เส้นมีหัวลูกศร (Arc) ชี้ไปจุดที่รับข้อมูลแทนลักษณะปฏิสัมพันธ์ของหน่วยวิเคราะห์

2) ปฏิสัมพันธ์แบบสองทาง (Undirected ties) เช่น ลักษณะการสื่อสารไปกลับซึ่งกันระหว่างนาย A กับนาย B สำหรับการวาดแผนผังความสัมพันธ์ของโครงข่ายจะใช้เส้นเชื่อมโยงระหว่างหน่วยวิเคราะห์ (Edge) หรือเส้นมีหัวลูกศรชี้ไป

และชี้กลับระหว่างหน่วยวิเคราะห์ (Bi-directed arc) หรือเส้นเชื่อมโยงที่ไม่มีหัวลูกศร พื้นฐานการวิเคราะห์ดังกล่าวเมื่อย้ายหน่วยวิเคราะห์เพิ่มขึ้น จะมีความซับซ้อนเกินกว่าการรับรู้ของมนุษย์จะเรียงเรียงได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีเครื่องมือช่วยวิเคราะห์ต่อไป อาทิ Network Analysis Application ของค่ายต่าง ๆ

ภาพที่ 3 การวิเคราะห์การติดต่อเชื่อมโยงท่ามกลางหน่วยวิเคราะห์ภายในโครงข่ายที่เกิดขึ้น

ที่มา : Figure from Moreno, J.L., 1934 cited in Freeman, L.C., 2000:2

การวิเคราะห์โครงข่ายบนระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ คือการวิเคราะห์เส้นทางที่เชื่อมจากจุดหนึ่งไปยังจุดหนึ่งมีลักษณะเป็นโครงข่ายเชิงพื้นที่ ภายใต้ข้อกำหนดการใช้งาน เส้นถนนและพื้นที่ให้บริการขึ้นอยู่กับระยะทางและระยะเวลาในการเดินทาง การวิเคราะห์โครงข่าย Network Analysis สามารถนำไปประยุกต์การทำงานได้หลากหลาย เช่น การหาเส้นทางที่สั้นที่สุดในการเดินทาง การหาจุดบริการสาธารณะ การหาตำแหน่งสำหรับขยายโครงข่ายการคมนาคมมากกว่า 1 ประเภท เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

1) การหาเส้นทางที่สั้นที่สุด (Shortest Route)

เส้นทางที่สั้นที่สุดอาจ หมายถึงเส้นทางที่ใกล้ที่สุดโดยวัดตามระยะทาง หรือเป็นเส้นทางที่ใช้เวลาเดินทางสั้นที่สุดก็ได้ เนื่องจากเส้นทางในโครงข่ายอาจจะมีอุบัติเหตุหรือรถติดซึ่งนำไปสู่เส้นทางที่สั้นที่สุดตามระยะทางไม่ใช่เส้นทางที่เหมาะสมที่สุดอีกต่อไป GIS มีเครื่องมือที่ช่วยในการวิเคราะห์โครงข่ายที่สะดวกและรวดเร็วต่อการใช้งาน

ภาพที่ 4 Creating a model for route analysis

ที่มา : <https://desktop.arcgis.com>

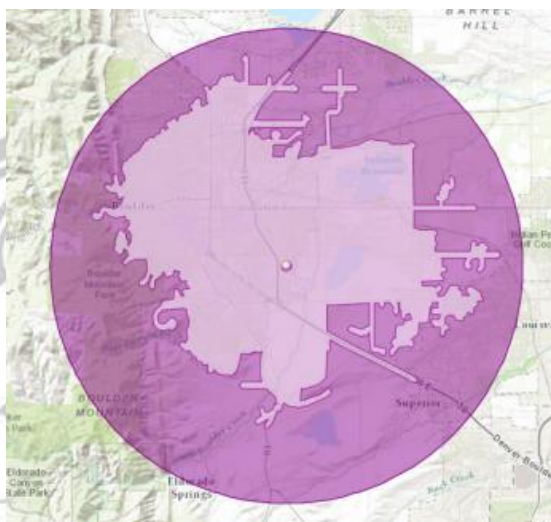
การประยุกต์ใช้เส้นทางที่สั้นที่สุดยังเพิ่มเติมชั้นข้อมูลอื่นที่กำหนดเป็นทางเลือกได้อีกด้วย เรียกว่า การค้นหาสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใกล้ที่สุด (Closest facility) ซึ่งใช้เพื่อการตัดสินใจเลือกสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใกล้ที่สุดจากจุดใด ๆ ในโครงข่าย

2) พื้นที่ให้บริการ (Service Area)

พื้นที่ให้บริการ (Service Area) คือ พื้นที่หรือบริเวณที่สามารถเข้าถึงหรือให้บริการได้จากจุดที่กำหนด ซึ่งพื้นที่ให้บริการนี้เป็นพื้นที่ที่ครอบคลุมถนนที่เข้าถึงได้ทั้งหมด (นั่นคือถนนที่อยู่ภายในความต้านทานที่ระบุไว้) ตัวอย่างเช่น พื้นที่บริการ 5 ไมล์สำหรับจุดหนึ่งบนเครือข่ายรวมถึงถนนทุกสายที่สามารถเข้าถึงได้ภายใน 5 ไมล์จากจุดนั้น

การสร้างพื้นที่บริการเปรียบเสมือนการบัฟเฟอร์จุด เมื่อคุณสร้างบัฟเฟอร์จุดของขึ้นจะต้องระบุระยะทางเป็นเส้นตรงและบัฟเฟอร์ลักษณะวงกลมจะถูกสร้างขึ้นเพื่อแสดงพื้นที่ภายในระยะทางนั้น แต่เมื่อคุณสร้างพื้นที่บริการรอบ ๆ จุดซึ่งสามารถระบุระยะทางได้เช่นเดียวกัน แต่ไม่เหมือนกับการบัฟเฟอร์จุดมันจะแสดงระยะทางสูงสุดที่สามารถเดินทางไปได้

ตามเครือข่าย เช่น เครือข่ายถนน ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นพื้นที่บริการที่ครอบคลุมถนนและสามารถเข้าถึงได้ภายในระยะทางที่คุณระบุไว้

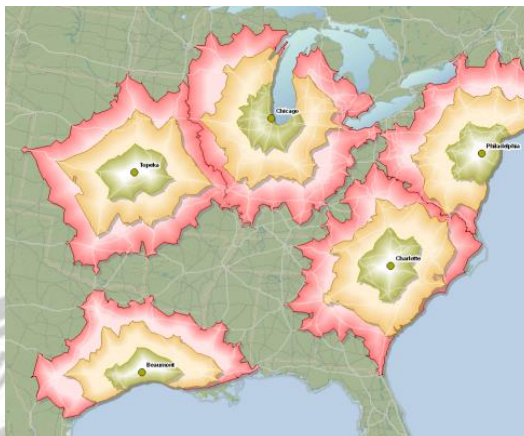

ภาพที่ 5 A 5-mile buffer (circle) versus a 5-mile service area (irregular shape in the circle).

ที่มา : <https://pro.arcgis.com>

พื้นที่ให้บริการเป็นตัวอย่งการเคลื่อนไหวของผู้คนหรือสิ่งทีเคลื่อนไหวไปตามเครือข่ายแต่บัฟเฟอร์จะเคลื่อนที่แบบไม่มีข้อจำกัดในทุกทิศทาง หากต้องการค้นหาจำนวนผู้คนภายในระยะทางขั้บรต 5 ไมล์จากศูนย์ดูแลเร่งด่วนคุณควรวัดระยะทางตามถนนโดยใช้พื้นที่บริการเพื่อจำลองการเคลื่อนไหวของผู้ป่วยที่มีศักยภาพ การนับจำนวนประชากรโดยใช้บัฟเฟอร์แบบเส้นตรงจะทำให้จำนวนของผู้ทีสามารถเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกเกินจริงภายในระยะทางเดินทาง 5 ไมล์

พื้นที่บริการทีสร้างโดยนักวิเคราะห์เครือข่ายยังช่วยประเมินความสามารถในการเข้าถึงพื้นที่บริการศูนย์กลางเพื่อแสดงว่าการเข้าถึงมีความแตกต่างกันอย่างไรบ้าง เมื่อสร้างพื้นที่ให้บริการแล้วคุณสามารถจึงระบุจำนวนที่ดิน จำนวนคน หรือจำนวนสิ่งอื่นใดทีอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงหรือภูมิภาคนั้น ๆ ได้อย่างเหมาะสม

ภาพที่ 6 Service Area

ที่มา : <https://desktop.arcgis.com>

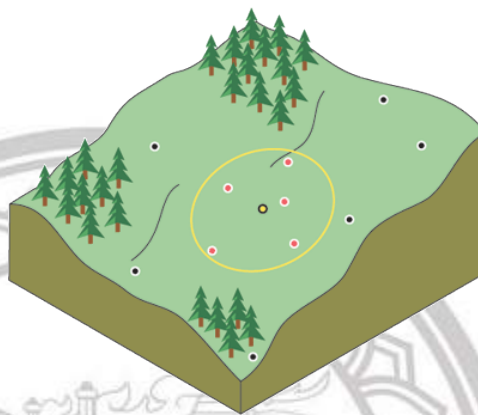
2.3 เทคนิควิธีการที่ใช้ในการศึกษา

2.3.1 การประมาณค่าในช่วง (Interpolation)

การประมาณค่าในช่วงเป็นการพยากรณ์ คาดการณ์ หรือทำนายค่าให้กับเซลล์ (Cell) ในข้อมูลประเภท (Raster) จากข้อมูลจุดตัวอย่างที่มีอยู่อย่างจำกัด ด้วยวิธีการนี้สามารถใช้ในการพยากรณ์ค่าที่ไม่ทราบจากจุดใด ๆ ทางภูมิศาสตร์ได้ ไม่ว่าจะเป็นจุดความสูง (Elevation) ปริมาณน้ำฝน การกระจายตัวของสารเคมี ระดับเสียงรบกวนและอื่น ๆ ซึ่งมีหลายวิธีในการสร้างพื้นผิวขึ้นมาจากข้อมูลแบบจุด เพื่อสร้างพื้นผิวที่มีความต่อเนื่อง โดยวิธีการประมาณค่าในช่วงแต่ละวิธีจะสันนิษฐานว่าควรประมาณค่าใดให้กับพื้นผิวข้อมูล ซึ่งจะขึ้นอยู่กับวิธีการจำลองข้อมูลจริงที่มีอยู่และการกระจายตัวของจุดตัวอย่าง วิธีการประมาณค่าแต่ละแบบจะมีความแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับพื้นผิวจริงแต่ละลักษณะจะเห็นได้ว่าวิธีการประมาณในช่วงที่ใช้จะเปลี่ยนไปตามจุดตัวอย่างเรื่องต่าง ๆ การกระจายตัวของจุดและผลลัพธ์จึงแตกต่างกัน

การประมาณค่าในช่วงรูปแบบ Inverse Distance Weighted (IDW) เป็นวิธีที่ใช้ค่าประมาณจากข้อมูลที่อยู่ในรัศมีค้นหา โดยจะเลือกข้อมูลจุดควบคุมที่อยู่ภายในรัศมีค้นหามาใช้ โดยจะทำการคำนวณค่าประมาณจากจุดควบคุมแต่ละจุดและส่งค่าประมาณต่าง ๆ ไปยังเซลล์ที่ต้องประมาณค่า ซึ่งค่าประมาณที่ได้จากการคำนวณจะมีค่าน้อยลงเรื่อย ๆ ตามระยะทางที่ไกลออกไปจากจุดการคำนวณจึงเหมาะสำหรับตัวแปรที่อ้างอิงกับระยะทางในการคำนวณ ยิ่งใกล้ยิ่งมีอิทธิพลมาก เช่น ความหนาแน่นมลพิษทางอากาศ ปริมาณน้ำฝน ความดังของเสียง ความเข้มข้นของสารเคมี เป็นต้นแต่ในบางกรณีข้อมูลอาจจะมีลักษณะเป็น

แนวโน้มมากกว่าที่จะเป็นค่าประมาณจากจุดควบคุม การประมาณค่าด้วยวิธี IDW ไม่สามารถให้ค่าในลักษณะที่เป็นแนวโน้มได้

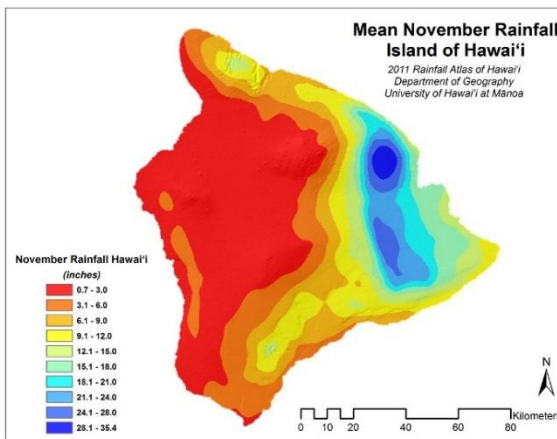

ภาพที่ 7 ย่าน IDW สำหรับจุดที่เลือก

ที่มา : <https://pro.arcgis.com>

วิธีการประมาณค่าของ IDW จะเป็นแก้ไขค่าของเซลล์โดยใช้การรวมกันเชิงเส้นถ่วงน้ำหนักของชุดของจุดตัวอย่าง โดยน้ำหนักเป็นฟังก์ชันของระยะผกผัน ดังนั้นพื้นที่ที่ถูกสอดแทรกควรเป็นตัวแปรขึ้นอยู่กับตำแหน่ง วิธีการนี้อันุมานว่าตัวแปรที่ถูกคำนวณนั้นจะลดลงโดยมีผลกับระยะทางจากตำแหน่งที่สุ่ม ตัวอย่าง เช่น เมื่อมีการแก้ไขพื้นผิวกำลังซื้อของผู้บริโภคสำหรับการวิเคราะห์ที่ตั้งค้าปลีกกำลังซื้อของสถานที่ห่างไกลจะมีอิทธิพลน้อยลง เพราะผู้คนมีแนวโน้มที่จะซื้อสินค้าใกล้บ้านมากขึ้น

ลิขสิทธิ์ ©
Copyright by
All rights reserved

ภาพที่ 8 ผลลัพธ์ปริมาณน้ำฝนที่ใช้เครื่องมือ IDW

ที่มา : <http://cdn.mobisuper.com.au>

2.3.2 ชุดโปรแกรม PostgreSQL

PostgreSQL เป็นระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงวัตถุ-สัมพันธ์ (object-relational) แบบ ORDBMS โดยสามารถใช้รูปแบบคำสั่งของภาษา SQL ได้เกือบทั้งหมด นอกจากนี้ยังเป็นระบบฐานข้อมูลที่ทันสมัยที่สุดของ OpenSource ที่สามารถนำไปใช้งานได้โดยไม่มีค่าใช้จ่ายใด ได้มีการพัฒนามาจาก POSTGRES 4.2 โดยมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย (Berkeley Computer Science department, University of California.) และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมากกว่า 30 ปีบนแพลตฟอร์มหลัก PostgreSQL สามารถทำงานบนระบบปฏิบัติการได้ทั้ง Linux, UNIX (AIX, BSD, HP-UX, SGI Irix, Mac OS X, Solaris, Tru64) และ Windows ซึ่งผู้ใช้งานสามารถเพิ่มฟังก์ชันที่กำหนดที่พัฒนาขึ้นโดยใช้ภาษาการเขียนโปรแกรมที่แตกต่างกัน เช่น C / C ++, Java, ฯลฯ

PostGIS จะเปลี่ยนระบบการจัดการฐานข้อมูลใน PostgreSQL ให้เป็นฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ โดยเพิ่มการสนับสนุนสำหรับคุณสมบัติสามประการ ได้แก่ ประเภทเชิงพื้นที่ดัชนี และฟังก์ชัน เนื่องจากมันถูกสร้างขึ้นบน PostgreSQL เรียกว่าง่าย ๆ เหมือนเป็นฟังก์ชันที่สนับสนุนการทำงานเชิงพื้นที่ให้แก่ PostgreSQL

Copyright by Apsarasuan University

All rights reserved

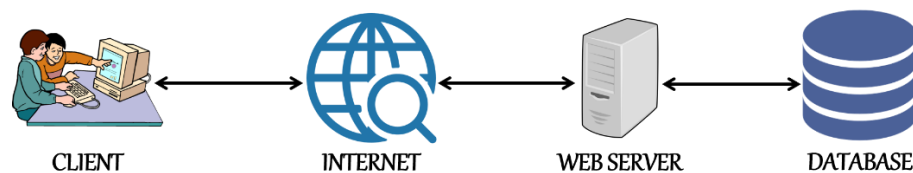
ภาพที่ 10 PostGIS

ที่มา : <https://bitnine.tistory.com>

pgAdmin เป็นแพ็คเกจเครื่องมือการจัดการอินเทอร์เฟซผู้ใช้แบบกราฟิกฟรีและเป็นโอเพนซอร์ส (OpenSource) สำหรับ PostgreSQL ซึ่งได้รับการสนับสนุนบนแพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์จำนวนมาก ผู้ใช้งานสามารถใช้ pgAdmin ในการจัดการฐานข้อมูลและใช้ในการตรวจสอบข้อมูลได้

2.3.3 เว็บเซิร์ฟเวอร์ (Web Server)

เว็บเซิร์ฟเวอร์ (Web server) หรือเซิร์ฟเวอร์เว็บ (Server web) คือ โปรแกรมสำหรับเซิร์ฟเวอร์หรือซอฟต์แวร์รวมถึงฮาร์ดแวร์ที่สามารถตอบสนองต่อคำสั่งของเครื่องผู้ใช้งาน (Client) ที่เรียกใช้งานเว็บไซต์ในรูปแบบของ world wide web (www) ให้สามารถเรียกชมหน้าเว็บไซต์นั้น ๆ ได้ ซึ่งทั่วไปแล้วในหนึ่งเว็บเซิร์ฟเวอร์จะสามารถบรรจุข้อมูลของเว็บไซต์เอาไว้ได้ตั้งแต่ 1 เว็บไซต์ขึ้นไป โดยหน้าที่หลักของเว็บเซิร์ฟเวอร์ คือ การจัดเก็บประมวลผล และส่งมอบหน้าเว็บให้กับผู้ใช้ในรูปแบบของการสื่อสารระหว่างเครื่องผู้ใช้งานและเซิร์ฟเวอร์ โดยใช้ Hypertext Transfer Protocol (HTTP) ทำหน้าที่จัดส่งข้อมูลในรูปแบบเว็บไซต์ HTML ที่ถูกเก็บอยู่บนเซิร์ฟเวอร์ ซึ่งเป็นการนำเสนอเนื้อหาในหลายรูปแบบ ได้แก่ รูปภาพ ตั๋วหนังสือ วิดีโอ ฯลฯ เป็นต้น และไม่เพียงแต่การแสดงผลเนื้อหาของเว็บไซต์ให้กับผู้ใช้งานเท่านั้น แต่โปรโตคอล HTTP ยังสามารถรับเนื้อหาจากผู้ใช้เพื่อส่งกลับไปยังเว็บเซิร์ฟเวอร์ได้อีกด้วย โดยผู้ให้บริการเว็บไซต์อาจจะใช้เว็บเซิร์ฟเวอร์เครื่องเดียวหรือใช้เว็บเซิร์ฟเวอร์หลาย ๆ เครื่องสำหรับการให้บริการบนเว็บไซต์

ภาพที่ 11 กระบวนการทำงานของเว็บเซิร์ฟเวอร์

XAMPP เป็นหนึ่งในโปรแกรมสำหรับจำลองเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลของเราให้ทำงานในลักษณะของ เว็บเซิร์ฟเวอร์ นั่นคือการจำลองเครื่องคอมพิวเตอร์ของเราให้เป็นทั้งเครื่องแม่และเครื่องลูกในเครื่องเดียวกัน เพื่อทดสอบสคริปหรือเว็บไซต์ในเครื่องของเรา โปรแกรมนี้เป็นโปรแกรมฟรีและไม่มีค่าใช้จ่ายใด ๆ ภายในโปรแกรม XAMPP ประกอบด้วย Apache, PHP, MySQL, PHP MyAdmin, Perl ซึ่งเป็นโปรแกรมพื้นฐานที่รองรับการทำงาน CMS ซึ่งเป็นชุดโปรแกรมสำหรับออกแบบเว็บไซต์ที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน ไฟล์สำหรับติดตั้งโปรแกรม XAMPP นั้นอาจมีขนาดใหญ่ เนื่องจากมีชุดควบคุมการทำงานที่ช่วยให้การปรับแต่งส่วนต่าง ๆ ง่ายขึ้น นอกจากนี้โปรแกรม XAMPP นั้นยังรองรับระบบปฏิบัติการหลายตัว เช่น Windows, Linux, Apple และสามารถทำงานได้ทั้งบนระบบปฏิบัติการแบบ 32 bit และ 64 bit สิ่งที่น่าสนใจกว่าโปรแกรมอื่นคือมีตัวช่วยติดตั้ง CMS ที่เรียกว่า BitNami ซึ่งช่วยให้คุณติดตั้ง CMS รุ่นใหม่ ๆ ที่ได้รับความนิยมอีกด้วย

ลิขสิทธิ์ ©

Copyright by ... University

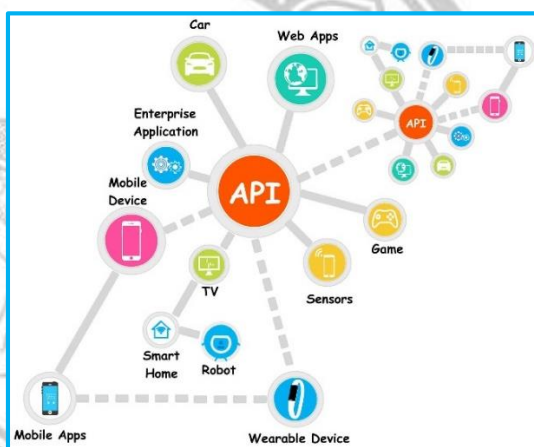
All rights reserved

ภาพที่ 12 XAMPP

ที่มา : <https://medium.com>

2.3.4 API

API ย่อมาจาก Application Programming Interface คือ ช่องทางการเชื่อมต่อช่องทางหนึ่งที่จะเชื่อมต่อกับเว็บไซต์ผู้ให้บริการ API จากที่อื่น เป็นตัวกลางที่ทำให้โปรแกรมประยุกต์เชื่อมต่อกับโปรแกรมประยุกต์อื่นหรือเชื่อมการทำงานเข้ากับระบบปฏิบัติการ ตัวอย่าง เช่น Twitter มีหลายเว็บ ที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลกับ twitter ทั้งเป็นการอ่านข้อมูลจาก twitter หรือ ส่งข้อมูลเข้า twitter สิ่งเหล่านี้ล้วนอาศัยการเชื่อมต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลกันด้วย API

ภาพที่ 13 การเชื่อมต่อของ API

ที่มา : <https://xbosoft.com>

2.3.5 Leaflet API

Leaflet หรือ Leaflet.js เป็นไลบรารีการทำแผนที่ที่มีขนาดไฟล์ไม่ใหญ่มาก ซึ่งจะประกอบด้วย JavaScript ที่บีบอัดประมาณ 34 KB ซึ่งน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับไฟล์อื่น ๆ ที่ใช้สร้างแผนที่เหมือนกัน Leaflet.js เป็นซอฟต์แวร์ที่เปิดเผย (Open Source Software) และมีชุมชนนักพัฒนาที่มากมาย แม้ว่าไลบรารีหลักจะเล็กมากจากการออกแบบ แต่กลับมีปลั๊กอินมากมายให้ผู้ใช้งานทั่วไปสามารถดาวน์โหลดมาใช้งานได้ เพื่อขยายการทำงานของนักพัฒนาแอปพลิเคชันหรือการสร้างแผนที่ออนไลน์ในเว็บไซต์ต่าง ๆ รองรับการทำงานภาษาที่ใช้ในการพัฒนาแอปพลิเคชันและเว็บเพจหลายภาษา เช่น ภาษา HTML, PHP, JAVA SCRIPT, CSS เป็นต้น ในการใช้งานควรทำการติดตั้งเว็บเซิร์ฟเวอร์และโปรแกรมแก้ไขข้อความ (text editor) เพื่อให้สามารถเรียกใช้งาน Leaflet ได้อย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

Leaflet

ภาพที่ 14 Leaflet

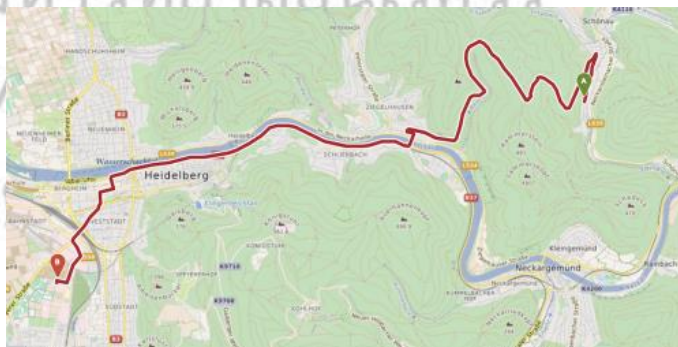
ที่มา : <https://leafletjs.com>

2.3.6 OpenRouteService API

OpenRouteService เว็บไซต์ที่มีบริการเส้นทางสำหรับรถยนต์ คนเดินเท้าและจักรยาน ซึ่งเส้นทางเหล่านี้ครอบคลุมถนนทั่วโลก เพื่อให้ผู้พัฒนาสามารถนำบริการเหล่านี้ไปพัฒนาต่อยอดกับงานของตนได้อย่างเหมาะสม ซึ่งบริการจาก OpenRouteService สามารถแบ่งได้ 3 ส่วนหลัก ๆ ที่ผู้พัฒนานิยมใช้กัน

1) บริการเส้นทาง (Directions Service)

บริการแนะนำเส้นทางจาก OpenRouteService ครอบคลุมถนนทั่วโลก และช่วยให้ผู้ใช้งานสามารถคำนวณเส้นทางและข้อมูลการนำทางทุกประเภท ด้วยเหตุนี้ OpenRouteService จึงเสนอตัวเลือกการเดินทางที่หลากหลายสำหรับการขนส่งหลายโหมด ในบรรดาสิ่งเหล่านี้ผู้ใช้งานสามารถเลือกเลือกการคำนวณจากรถยนต์ จักรยาน รถเข็น ยานพาหนะหนัก หรือแม้กระทั่งการเดินทาง ซึ่งแต่ละโหมดเหล่านี้ใช้ a เป็นเครือข่ายถนนที่รวบรวมอย่างละเอียด เพื่อให้ตรงกับข้อกำหนดของโปรไฟล์ เพื่อช่วยให้ผู้ใช้งานแยกเส้นทางของคุณได้มากยิ่งขึ้น API นำเสนอความเป็นไปได้ในการปรับแต่งอินพุตของผู้ใช้งานด้วยข้อจำกัดประเภทถนนและคุณสมบัติของยานพาหนะ

ภาพที่ 15 Directions Service จากบริการ OpenRouteService

ที่มา : <https://openrouteservice.org/services>

2) บริการเวลาเดียวกัน (Isochrones Service)

ในการพิจารณาพื้นที่ที่สามารถเข้าถึงได้จากตำแหน่งที่ระบุบนแผนที่ OpenRouteService ให้บริการ Isochrones ซึ่งจะส่งกลับพื้นที่เหล่านี้เป็นรูปทรงของรูปหลายเหลี่ยม ผู้ใช้งานสามารถระบุอินพุต 2 ประเภท คือ เวลาหรือระยะทางรวมถึงช่วงเวลาที่เกี่ยวข้อง หากข้อมูลนำเข้ารายการจุดบริการจะกลับจุดตัดของ Isochrones จำนวนถ้ามีอยู่ ภายใน API นี้ผู้ใช้งานสามารถใช้ชุดตัวเลือกที่เหมือนกันซึ่งพบได้ในบริการเส้นทาง กรณีการใช้งานทั่วไปของ Isochrones คือ การหาว่าวัตถุสามารถเดินทางภายในระยะเวลาหรือระยะทางที่กำหนด ผู้ใช้งานอาจต้องการค้นหาพื้นที่เก็บกักหรือพื้นที่ชุมชนที่มี เช่น ร้านอาหาร ร้านสะดวกซื้อ ตลาด หรือห้างสรรพสินค้า เป็นต้น

ภาพที่ 16 Isochrones Service จากบริการ OpenRouteService

ที่มา : <https://openrouteservice.org/services/>

3) บริการเมทริกซ์ (Matrix Service)

บริการเมทริกซ์ระยะทางของ Openrouteservice ช่วยให้ผู้ใช้สามารถรับข้อมูลเวลาและระยะทางระหว่างจุดของสถานที่ตั้ง (ต้นกำเนิดและปลายทาง) และส่งกลับมาให้คุณในการตอบสนอง JSON ที่มีโครงสร้าง API นี้สะดวกและสามารถปรับขนาดได้ สำหรับค่าขอแบบซ์ที่กำหนดตัวชี้วัดรวมของเส้นทาง (ไม่ส่งคืนข้อมูลเส้นทางโดยละเอียดให้ใช้เส้นทาง API สำหรับกรณีการใช้งานนี้) คล้ายกับสถานที่และเส้นทาง ผู้ใช้งานอาจระบุโหมดการขนส่งและจำนวนเส้นทาง ซึ่งเป็นไปตามข้อจำกัดบางประการ เช่น การหลีกเลี่ยงประเภทถนนที่เฉพาะเจาะจงหรือลักษณะของวัตถุ การสำรวจจุดของปลายทางที่ควรไปถึงได้เร็วที่สุดหรือสั้นที่สุดซึ่งมักเรียกกันว่าปัญหาพนักงานขายการเดินทาง (ถูกนำไปประยุกต์ใช้ทางด้านโลจิสติกส์)

2.3.7 ภาษาการเขียนโปรแกรม

1) ภาษาเอชทีเอ็มแอล (Hypertext Markup Language)

ภาษาเอชทีเอ็มแอลเป็นภาษาที่พัฒนามาตั้งแต่ช่วงปลายปี ค.ศ. 1986 โดยทีมงานจากห้องปฏิบัติการทางจุลภาคฟิสิกส์แห่งยุโรป (European Particle Physics Labs) หรือที่รู้จักกันในนาม CERN (Conseil European la Recherche Nucleaire) ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ โดยมีการพัฒนานำเสนอข้อมูลในระบบ WWW (World Wide Web) ซึ่งพัฒนาภาษาที่ใช้สนับสนุนการและเผยแพร่เอกสารของนักวิจัยหรือเอกสารทางเว็บ (Web Document) โดยใช้ภาษาเอชทีเอ็มแอล (Hyper Text Markup Language) เป็นครั้งแรกและถูกพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันนี้

องค์ประกอบของภาษาเอชทีเอ็มแอล (HTML) สามารถแบ่งออกได้ 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นข้อความทั่ว ๆ ไป และส่วนที่เป็นคำสั่งที่ใช้กำหนดรูปแบบข้อความที่แสดง ซึ่งเรียกว่า แท็ก (Tag) โดยแท็กคำสั่งของ HTML จะอยู่ในเครื่องหมาย < และ >

ภาษาเอชทีเอ็มแอล (HTML) จึงเป็นภาษาที่ได้รับความนิยมอย่างมากในการเขียนเว็บเพจ (Web Page) ซึ่งเป็นไฟล์ที่เขียนขึ้นและมีลักษณะเป็นข้อความ มีนามสกุล (Extention) เป็น .html หรือ .htm และเว็บเพจนี้จะแสดงผลได้กับเว็บเบราว์เซอร์ (Web Browser) หรือโปรแกรมสำหรับเปิดดูเว็บเพจเท่านั้น เช่น Internet Explorer, Mozilla Firefox, Chrome,Opera ฯลฯ

HTML

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

ภาพที่ 17 HTML version 5

ที่มา : <https://www.codebee.co.th>

2) ภาษาพีเอชพี (Hypertext Preprocessor)

ภาษาพีเอชพีเป็นภาษาที่ใช้สำหรับทำงานด้านฝั่งของเซิร์ฟเวอร์ (server-side scripting) ถูกออกแบบมาสำหรับการพัฒนาเว็บไซต์ และใช้เขียนโปรแกรมเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปได้ ภาษาพีเอชพี (PHP) ถูกสร้างโดย Rasmus Lerdorf ในปี ค.ศ. 1994 และถูกพัฒนาต่อด้วยกลุ่ม ๆ หนึ่งที่ชื่อว่า The PHP Group มาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งคำว่า PHP แต่ก่อนนั้นย่อมาจากคำว่า Personal Home Page แต่ในปัจจุบันถูกเปลี่ยนเป็นคำว่า Hypertext Preprocessor

ภาษาพีเอชพีนั้นสามารถเขียนแทรกเข้าไปในโค้ดของเอชทีเอ็มแอล (HTML) ได้และมีความสามารถในการเชื่อมต่อฐานข้อมูลได้อีกด้วย ซึ่งสามารถนำไปร่วมใช้ร่วมกับระบบเว็บเต็มแพลตฟอร์มที่หลากหลาย ระบบจัดการเนื้อหา (CMS) หรือเว็บเฟรมเวิร์ค การทำงานของ PHP นั้นเป็นแบบ Interpreter ที่ถูกพัฒนาเป็นแบบโมดูลในเว็บเซิร์ฟเวอร์ หรือ Common Gateway Interface (CGI) โดยเซิร์ฟเวอร์ จะทำการรวมโค้ดที่ผ่านการแปลผลและประมวลผลเป็นหน้าเว็บเพจ และยังสามารถทำงานได้บน Command-line interface (CLI) และนอกจากนี้ภาษาพีเอชพียังถูกนำไปพัฒนาแอปพลิเคชันทางด้านกราฟฟิก และเนื่องจากว่าภาษาพีเอชพีไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของตัวเว็บเซิร์ฟเวอร์ (Web Server) ดังนั้นถ้าจะใช้ภาษาพีเอชพีจะต้องตรวจสอบก่อนว่าเว็บเซิร์ฟเวอร์นั้นสามารถใช้สคริปต์ของภาษาพีเอชพีได้หรือไม่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยสุรนารี

Copyright by Naresuan University

ภาพที่ 18 PHP

All rights reserved

ที่มา : <https://pngio.com>

3) ภาษาจาวาสคริปต์ (Java Script)

ภาษาจาวาสคริปต์เป็นภาษาคอมพิวเตอร์สำหรับการเขียนโปรแกรมบนระบบอินเทอร์เน็ตที่กำลังได้รับความนิยมอย่างสูงจากผู้พัฒนาเว็บไซต์ต่าง ๆ ภาษาจาวาสคริปต์เป็นภาษาสคริปต์เชิงวัตถุ (หรือที่เรียกกันว่า "สคริปต์" (script)) ซึ่งในการสร้างและพัฒนาเว็บไซต์ (สามารถใช้ร่วมกับ HTML ได้) เพื่อให้เว็บไซต์ของเราดูมีการเคลื่อนไหวและสามารถตอบสนองผู้ใช้งานได้มากขึ้น การทำงานของภาษาจาวาสคริปต์มีลักษณะในการทำงานแบบแปลความและดำเนินงานไปที่ละคำสั่ง (interpret) หรือเรียกว่า อ็อบเจ็กโอเรียนเตด (Object Oriented Programming) ที่มีเป้าหมายในการออกแบบและพัฒนาโปรแกรมในระบบอินเทอร์เน็ต สำหรับผู้เขียนด้วยภาษาเอชทีเอ็มแอล (HTML) สามารถทำงานข้ามแพลตฟอร์มได้ โดยทำงานร่วมกับภาษาเอชทีเอ็มแอล และภาษาจาวาสคริปต์ได้ทั้งทางฝั่งไคลเอนต์ (Client) และ ทางฝั่งเซิร์ฟเวอร์ (Server)

ภาษาจาวาสคริปต์ถูกพัฒนาขึ้นโดย เน็ตสเคปคอมมิวนิเคชันส์ (Netscape Communications Corporation) โดยใช้ชื่อว่า Live Script ออกมาพร้อมกับ Netscape Navigator 2.0 เพื่อใช้สร้างเว็บเพจโดยติดต่อกับเซิร์ฟเวอร์แบบ Live Wire ต่อมาเน็ตสเคปจึงได้ร่วมมือกับบริษัทซันไมโครซิสเต็มส์ปรับปรุงระบบของเว็บเบราว์เซอร์เพื่อให้สามารถติดต่อใช้งานกับภาษาจาวาได้และได้ปรับปรุง Live Script ใหม่เมื่อ ค.ศ. 1996 แล้วตั้งชื่อใหม่ว่า Java Script

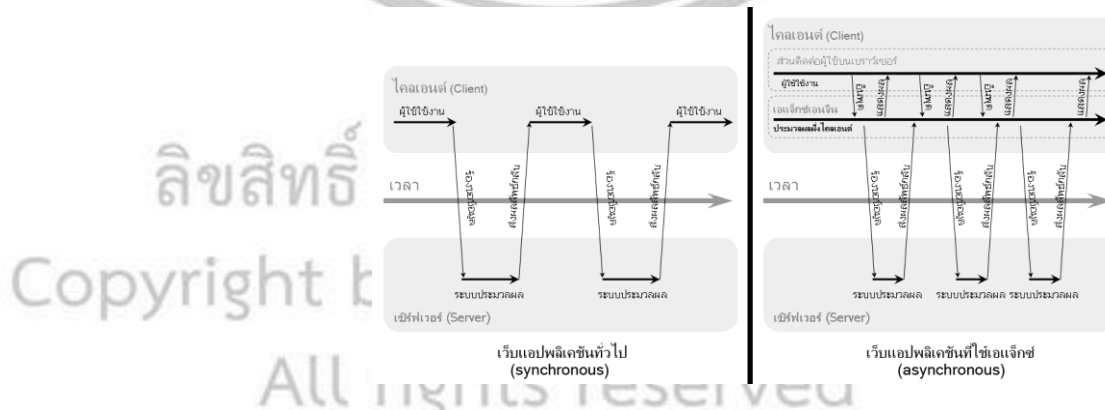
ภาษาจาวาสคริปต์สามารถทำให้การสร้างเว็บเพจ มีลูกเล่นต่าง ๆ มากมาย และยังสามารถโต้ตอบกับผู้ใช้ได้อย่างทันที เช่น การใช้เมาส์คลิก หรือ การกรอกข้อความในฟอร์ม ฯลฯ ซึ่งช่วยให้ผู้พัฒนา สามารถสร้างเว็บเพจได้ตรงกับความต้องการและมีความน่าสนใจมากขึ้น ประกอบกับจาวาสคริปต์เป็นภาษาเปิด ที่ผู้ใช้งานทั่วไปสามารถนำไปใช้ได้ ดังนั้นจึงได้รับความนิยมเป็นอย่างสูง รวมทั้งได้ถูกกำหนดให้เป็นมาตรฐานโดย ECMA การทำงานของ JavaScript จะต้องมีการแปลความคำสั่ง ซึ่งขั้นตอนนี้จะถูกจัดการโดยเบราว์เซอร์ (เรียกว่าเป็น client-side script) ดังนั้นภาษาจาวาสคริปต์จึงสามารถทำงานได้เฉพาะบนเบราว์เซอร์ที่สนับสนุน ซึ่งปัจจุบันเบราว์เซอร์เกือบทั้งหมดก็สนับสนุนภาษาจาวาสคริปต์แล้ว

ภาพที่ 19 Java Script version 5

ที่มา : <http://www.arnaud-dohou.com>

AJAX ย่อมาจาก Asynchronous Javascript And XML หมายถึง การทำงานร่วมกันของ Java Script และ XML โดยจะเป็นการทำงานแบบที่ไม่ต้องรอคอย เมื่อเว็บเบราว์เซอร์ร้องขอข้อมูลไปยังเซิร์ฟเวอร์ เว็บเบราว์เซอร์จะไปทำงานคำสั่งถัดไปทันที โดยที่ไม่ต้องรอการตอบกลับจากเซิร์ฟเวอร์ก่อน ทำให้การตอบสนองต่อผู้ใช้งานได้รวดเร็ว ผู้ใช้งานสามารถประยุกต์ใช้เทคนิค AJAX นี้ในการร้องขอข้อมูลจากเซิร์ฟเวอร์โดยที่ไม่จำเป็นต้องรีโหลด (Reload) หน้าใหม่ เพื่อจัดการแสดงผลใหม่ตามการใช้งานอย่างรวดเร็วและใช้ Java Script เพื่อควบคุมการแสดงผลเพียงบางส่วนที่เปลี่ยนแปลง ทำให้การแสดงผลดูนุ่มนวลและรวดเร็วยิ่งขึ้น

ภาพที่ 20 กระบวนการทำงานเว็บแอปพลิเคชันที่ใช้เอแจ็กซ์ (Ajax)

ที่มา : <https://www.goragod.com/knowledge>

4) ภาษาซีเอสเอส (Cascading Style Sheets)

ภาษาซีเอสเอสมักถูกเรียกโดยย่อว่า "สไตร์ชีต" คือ ภาษาที่ใช้เป็นส่วนของการจัดรูปแบบการแสดงผลเอกสารเอชทีเอ็มแอล (HTML) โดยที่ภาษาซีเอสเอสจะกำหนดกฎเกณฑ์ในการระบุรูปแบบหรือสไตร์ของเนื้อหาในเอกสารนั้นๆ เช่น สีของข้อความ สีพื้นหลัง ประเภทตัวอักษร การจัดวางข้อความ เป็นต้น ซึ่งการกำหนดรูปแบบหรือสไตร์ (Style) นี้ใช้หลักการของการแยกเนื้อหาเอกสารเอชทีเอ็มแอลออกจากคำสั่งที่ใช้ในการจัดรูปแบบการแสดงผลและกำหนดให้รูปแบบของการแสดงผลเอกสารนี้ให้แสดงผลตามสไตร์ที่สร้างขึ้นนอกภาษาเอชทีเอ็มแอล เพื่อให้ง่ายต่อการจัดรูปแบบการแสดงผลผลลัพธ์ของเอกสารเอชทีเอ็มแอล โดยกฎเกณฑ์ในการกำหนดรูปแบบหรือสไตร์ในเอกสารเอชทีเอ็มแอล (HTML) ถูกเพิ่มเข้ามาครั้งแรกใน HTML 4.0 เมื่อปี ค.ศ. 1996 ในรูปแบบของ CSS level 1 Recommendations ที่กำหนดโดยองค์กร World Wide Web Consortium (W3C)

ภาพที่ 21 CSS version 3

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดอนเมือง
ที่มา : <https://huseyinbaduk.blogspot.com>

Copyright by Naresuan University
All rights reserved

5) ภาษาเอสคิวแอล (Structured Query Language)

ภาษาเอสคิวแอลเป็นภาษาที่ใช้ในการเขียนโปรแกรม เพื่อจัดการกับฐานข้อมูลโดยเฉพาะ เป็นภาษามาตรฐานบนระบบฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์และเป็นระบบเปิด (open system) หมายถึงผู้ใช้งานสามารถใช้คำสั่งภาษาเอสคิวแอลกับฐานข้อมูลได้ทุกชนิดและคำสั่งงานเดียวกันเมื่อป้อนคำสั่งผ่านระบบฐานข้อมูลที่แตกต่างกันจะได้ผลลัพธ์เหมือนกัน ทำให้เราสามารถเลือกใช้ฐานข้อมูลได้หลายชนิดโดยไม่ต้องติดยึดกับฐานข้อมูลใดฐานข้อมูลหนึ่ง ภาษาเอสคิวแอลจึงเหมาะที่จะใช้กับระบบฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์และเป็นภาษาหนึ่งที่แบ่งการทำงานออกเป็น 4 ประเภทหลัก ๆ ดังนี้

- 1) Select query ใช้สำหรับดึงข้อมูลที่ต้องการ
- 2) Update query ใช้สำหรับแก้ไขข้อมูล
- 3) Insert query ใช้สำหรับการเพิ่มข้อมูล
- 4) Delete query ใช้สำหรับลบข้อมูลออกไป

ภาพที่ 22 SQL

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
ที่มา : <https://www.lansweeper.com>

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

2.4 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Pingali, P., & Stringer, R. (2003) ได้ศึกษาเรื่อง Food security and agriculture in the low income, food-deficit countries: 10 years after the Uruguay Round โดยระบุถึงประเด็น การเข้าถึงอาหาร ที่เน้นการกระจายรายได้เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน และเพิ่มประสิทธิภาพด้าน สาธารณูปโภคและการตลาด พบว่าความไม่มีประสิทธิภาพของการเข้าถึงอาหารทำให้เกิดภาวะความ อุดอยาก การเกษตรเชิงอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นจากการปฏิวัติเขียวไม่สามารถแก้ปัญหาความมั่นคงด้าน อาหารได้เพียงสาขาเดียว การที่ประเทศมีอาหารในภาพรวมเพียงพอไม่ได้เป็นสิ่งที่จะรับประกันได้ว่า ประชาชนทุกคนจะมีอาหารบริโภคอย่างเพียงพอ โดยเฉพาะถ้าหากประชาชนมีรายได้น้อยแต่อาหาร ที่ราคาแพง หรือภาครัฐไม่มีระบบบริหารจัดการด้านสวัสดิการที่ดีแล้ว ประชาชนบางส่วนก็อาจขาด แคลนอาหารบริโภคได้เช่นกัน

Apparicio, P., Cloutier, M. S., & Shearmur, R. (2007). ได้ศึกษาเรื่อง The case of Montreal's missing food deserts: evaluation of accessibility to food supermarkets ได้ นำเสนอวิธีการตามการวัดความสามารถในการเข้าถึงซูเปอร์มาร์เก็ตสามวิธีโดยใช้ระบบข้อมูลทาง ภูมิศาสตร์ (GIS) และการวิเคราะห์เชิงสถิติหลายตัวแปรเชิงสำรวจ (การวิเคราะห์กลุ่มแบบลำดับขั้น) เพื่อระบุพื้นที่ขาดแคลนอาหารในเมืองมอนทรีออล ประเทศแคนาดา โดยการศึกษาครั้งนี้มุ่งเน้นไปที่ เกาะ Montréal ซึ่งข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้อมูลซูเปอร์มาร์เก็ต ซึ่งถูกรวบรวมใน เดือนมิถุนายน 2004 จากสมุดหน้าเหลืองและอื่น ๆ ซึ่งมีซูเปอร์มาร์เก็ตจำนวน 167 แห่งเฉพาะ ซูเปอร์มาร์เก็ตในเครือเท่านั้น

ในการวิธีการและการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 3 มาตรการที่แตกต่างกันของการเข้าถึงมีดังนี้ 1) ระยะทางไปซูเปอร์มาร์เก็ตที่ใกล้ที่สุดเพื่อประเมินความใกล้ชิดที่ 2) จำนวนซูเปอร์มาร์เก็ตใน ระยะที่เดินได้น้อยกว่า 1,000 เมตร (เดินประมาณ 15 นาที สำหรับผู้ใหญ่ในเมือง) เพื่อประเมินความ หลากหลายของสภาพแวดล้อมที่ใกล้เคียง 3) ระยะทางเฉลี่ยของซูเปอร์มาร์เก็ตสามแห่งที่เป็นของ บริษัทต่าง ๆ เพื่อประเมินการเข้าถึงความหลากหลายทั้งในแง่ของผลิตภัณฑ์และราคา

จากผลลัพธ์จากการวิจัยทำให้พวกเขาสรุปได้ว่า การระบุพื้นที่ขาดแคลนอาหารทั่วเมืองใหญ่ หรือเขตเมืองใหญ่นั้นไม่ตรงไปตรงมาด้วยเหตุผลหลายประการ มาตรการความสามารถในการเข้าถึงที่ ใช้ในการศึกษานี้ครอบคลุมสามมิติที่แตกต่างกันของการเข้าถึงอาหาร แต่ทั้งหมดขึ้นอยู่กับระยะทาง ภูมิศาสตร์ อย่างไรก็ตามการศึกษาเมื่อเร็ว ๆ นี้แสดงให้เห็นว่าการเข้าถึงอาหารสามารถถูกจำกัดด้วย ข้อจำกัดหลายประการบางอย่างมีความซับซ้อนมากกว่าการเข้าถึงทางภูมิศาสตร์ บรรทัดฐานทาง สังคมและวัฒนธรรมความพิการทางร่างกายสินทรัพย์ทางเศรษฐกิจหรือทัศนคติและความรู้เกี่ยวกับ อาหารและการปรุงอาหารเป็นตัวอย่างของอุปสรรคที่ไม่เกี่ยวกับภูมิศาสตร์ในการเข้าถึงอาหารที่ดี

การมีอยู่ของอุปสรรคดังกล่าวทำให้ยากที่จะประเมินผลที่ตามมาของพื้นที่ขาดแคลนอาหารทางภูมิศาสตร์ในชุมชน

Larsen, K., & Gilliland, J. (2008). ได้ศึกษาเรื่อง Mapping the evolution of 'food deserts' in a Canadian city: Supermarket accessibility in London, Ontario, 1961–2005 เพื่อสร้างแผนที่วิวัฒนาการของ 'พื้นที่ขาดแคลนอาหาร' ในเมืองแคนาดา โดยจะทำการวัดความสามารถในการเข้าถึงซูเปอร์มาร์เก็ตของเมืองลอนดอน รัฐออนแทรีโอ ในปี ค.ศ. 1961 – 2005

โดยทำการรวบรวมข้อมูลตำแหน่งที่ตั้งของซูเปอร์มาร์เก็ตและนำมาสร้างเป็นข้อมูลทางภูมิศาสตร์ นอกจากนี้ยังใช้ข้อมูลการสำรวจสำมะโนประชากรของแคนาดาและแผนที่เมืองและตารางรถบัสที่หลากหลายประกอบการพิจารณาด้วย ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดเกณฑ์การเข้าถึงร้านขายของชำในละแวกใกล้เคียงโดยใช้เกณฑ์ปฏิบัติเช่นระยะทาง 1,000 เมตรซึ่งคำนวณตามเครือข่ายถนน (ใช้เวลาเดิน 10 ถึง 15 นาที) และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เครือข่ายจาก GIS (ที่มีส่วนต่อขยายนักวิเคราะห์เครือข่าย ArcGIS) เพื่อกำหนดความสามารถในการเข้าถึงของซูเปอร์มาร์เก็ตด้วยการเดินเท้าหรือการขนส่งสาธารณะ โดยที่เครือข่ายการขนส่งสาธารณะของเมืองลอนดอนใช้เพื่อตรวจสอบการเข้าถึงด้วยรถบัสในเมืองโดยกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงรถบัสโดยการนั่งรถบัส 10 นาทีโดยที่ไม่มีรถถ่ายโอนรวมกับการเดิน 500 เมตร (5 ถึง 6 นาที) ตามตารางเวลาและข้อมูลเส้นทางการขนส่งลอนดอน คอมมิชชั่น (LTC) ถูกนำมาใช้เพื่อตรวจสอบว่านั่งรถบัส 10 นาทีครอบคลุมการเดินทางสามกิโลเมตร ซึ่งในการวิเคราะห์เครือข่ายจากโปรแกรม ArcGIS ถูกนำมาใช้เพื่อเลือกและสร้างแผนที่เส้นทางรถบัสแต่ละเส้นทางที่ตั้งอยู่ภายใน 500 เมตรและขยายได้ถึง 3 กิโลเมตรจากซูเปอร์มาร์เก็ตแต่ละแห่ง สร้างพื้นที่บริการเครือข่าย 500 เมตรแล้วรอบแต่ละเส้นทางรถบัสที่ระบุเพื่อกำหนดพื้นที่ที่มีการเข้าถึงการขนส่งสาธารณะไปยังซูเปอร์มาร์เก็ต ซึ่งเครือข่ายถนนของเมืองลอนดอน (ให้บริการโดยแผนผังเมือง) และส่วนขยายนักวิเคราะห์เครือข่าย ArcGIS คือ ใช้เพื่อกำหนดระยะทางต่ำสุดที่ผู้อยู่อาศัยจะต้องเดินไปที่ซูเปอร์มาร์เก็ตที่ใกล้ที่สุด ซึ่งระยะทางนี้จะคำนวณเส้นทางที่สั้นที่สุดตามเครือข่ายถนนจากทุกเซนทรอยด์บล็อก (ภายในเขตเมือง) ไปยังซูเปอร์มาร์เก็ตที่ใกล้ที่สุด และข้อมูลเหล่านี้จะถูกรวมเข้ากับการสำรวจสำมะโนประชากรระดับ สำหรับการวิเคราะห์เพิ่มเติมและเปรียบเทียบกับลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของละแวกใกล้เคียงในลักษณะเดียวกับการศึกษาก่อนหน้าของแคนาดา

จากผลการวิเคราะห์พบว่า การเข้าถึงซูเปอร์มาร์เก็ตลดลงเมื่อเวลาผ่านไป เนื่องจากสัดส่วนเฉลี่ยของประชากรที่มีการสำรวจสำมะโนประชากรที่มีการเข้าถึงซูเปอร์มาร์เก็ตภายในปี 1961 (ร้อยละ 45.2) มีมากขึ้นมากกว่าสองเท่าของระดับสำหรับปี 2005 (18.3 เปอร์เซ็นต์) นอกจากนี้จากการวิจัยภาคสนามพบว่า คนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ขาดแคลนอาหารต้องซื้อของที่ร้านสะดวกซื้อในท้องถิ่น

ขนาดเล็กสำหรับอุปกรณ์พื้นฐานและจะจ่ายเกือบสองเท่าของราคาเปรียบเทียบกับคู่ค้าของซูเปอร์มาร์เก็ต การวิเคราะห์ทางประวัติศาสตร์แสดงให้เห็นว่าพื้นที่ในเมืองชั้นในไม่ใช่พื้นที่ขาดแคลนอาหารเสมอไป เนื่องจากประชากรเมืองเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าในรอบ 50 ปีที่ผ่านมาย้อนกลับไปในปี 1961 มากกว่า 75 เปอร์เซ็นต์ของกรุงลอนดอนประชากรแกนกลางเมืองเข้าถึงได้ง่ายซูเปอร์มาร์เก็ต ในขณะที่น้อยกว่า 20 เปอร์เซ็นต์ของประชากรแกนในเมืองมีการเข้าถึงในวันนี้

วีรลพัชร ประเสริฐศักดิ์ (2558) ได้กล่าวไว้ว่า การเข้าถึงอาหาร (Food Access) คือ การที่ประชาชนมีความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการผลิตเองในครัวเรือนหรือซื้อมาบริโภค ดังนั้นการที่ประเทศหนึ่งมีอาหารในภาพรวมเพียงพอก็ไม่ได้เป็นการประกันว่าประชาชนทุกคนจะมีอาหารบริโภคอย่างเพียงพอ ถ้าหากปัญหาความยากจนยังคงมีอยู่เพราะในขณะที่มีราคาแพงขึ้นประชาชนบางส่วนก็อาจขาดแคลนอาหารที่ใช้บริโภคได้ ซึ่งรูปแบบการเข้าถึงอาหารมีปัญหาสำคัญอย่างน้อย 2 รูปแบบ คือ ประเภทแรก ประชาชนมีเงินที่จะสามารถซื้ออาหารได้ แต่อาหารมีไม่เพียงพอซึ่งส่วนใหญ่เกิดขึ้นกับประเทศที่พัฒนาแล้ว ประเภทที่สอง ประชาชนไม่มีเงินที่จะสามารถซื้ออาหารได้แม้ว่าจะมีอาหารที่ผลิตเพียงพอ ซึ่งมักจะเกิดขึ้นกับประเทศกำลังพัฒนาที่ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในภาคการเกษตรและมีความยากจน จะเห็นได้ว่า ปัญหาทั้งสองรูปแบบที่เกิดขึ้นมีความเกี่ยวข้องกับทั้งกระบวนการผลิตอาหารและปัญหาการเข้าถึงอาหารของประชาชน แนวคิดความมั่นคงทางอาหารในช่วงทศวรรษที่ 1980 ได้ขยายขอบเขตของการเข้าถึงอาหารจากระดับโลกหรือระดับประเทศมาสู่ระดับปัจเจกชน รวมทั้งเริ่มมีการนำนโยบายปรับโครงสร้างเพื่อแก้ปัญหาความยากจนซึ่งทำให้ประชาชนเข้าไม่ถึงอาหารได้มาใช้วิเคราะห์และแก้ปัญหาในขั้นถัดไป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

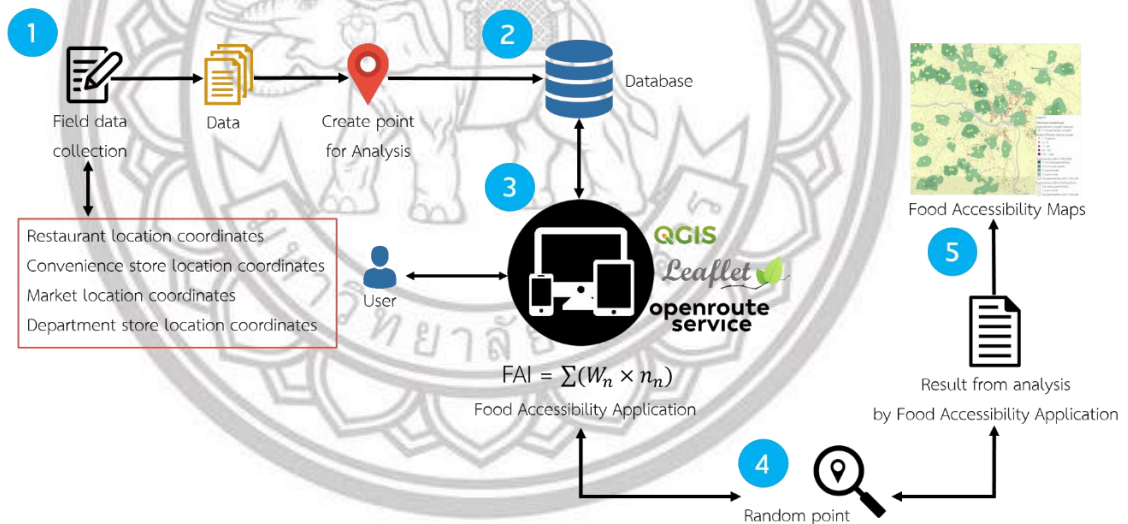
All rights reserved

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันเพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก โดยงานวิจัยมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการตามกรอบแนวคิด ดังต่อไปนี้

3.1 กรอบแนวคิด

ภาพที่ 23 กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในงานวิจัยนี้จะแสดงให้เห็นถึงวิธีการดำเนินการซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ส่วนใหญ่ ๆ ซึ่งแต่ละส่วนนี้จะมีขั้นตอนและกระบวนการดำเนินการที่ต่างกันออกไป ซึ่งผลลัพธ์ของการศึกษาวิจัยคือ การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันเพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารภายในขอบเขตพื้นที่ศึกษาและการสร้างแผนที่แสดงความสามารถในการเข้าถึงอาหารในพื้นที่ศึกษา ซึ่งแต่ละส่วนในกรอบแนวคิดการวิจัยสามารถอธิบายได้ดังนี้

1) ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหาร

ในงานวิจัยครั้งนี้ใช้ข้อมูลตำแหน่งพิกัดร้านค้าอาหารในการวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหาร

2) ระบบฐานข้อมูลเชิงพื้นที่

ระบบฐานข้อมูลสร้างขึ้นเพื่อจัดเก็บข้อมูลเชิงพื้นที่ในงานวิจัย ซึ่งได้แก่ ข้อมูลตำแหน่งพิกัดของร้านค้าอาหาร

3) พัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน

Leaflet API เป็น JavaScript library ที่นำมาใช้พัฒนาแผนที่ออนไลน์ ปัจจุบัน Leaflet พัฒนาให้ผู้ใช้งานฝั่ง JavaScript ในรูปแบบ CDN โดยไม่จำเป็นต้อง Download ไฟล์มาติดตั้งใน Folder แต่สามารถเรียกใช้งานผ่านทางออนไลน์ได้โดยตรง

OpenRouteService API เป็นบริการแนะนำเส้นทาง โดย OpenRouteService นั้นครอบคลุมเส้นทางถนนทั่วโลกและช่วยให้ผู้ใช้งานสามารถคำนวณเส้นทางและข้อมูลการนำทางได้ทุกประเภท นอกจากนี้ OpenRouteService API ยังให้บริการที่เกี่ยวกับเรื่อง Service Area ในรูปแบบของ Isochrones Service ซึ่งสามารถพิจารณาพื้นที่ที่สามารถเข้าถึงได้จากตำแหน่งที่ระบุบนแผนที่ได้โดยที่ผู้ใช้งานสามารถกำหนดระยะทางที่ต้องการเข้าถึงได้

4) สุ่มจุดตัวอย่าง สำหรับการวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหาร

Random point เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสุ่มจุดตัวอย่าง ซึ่งจะทำการสุ่มจุดตัวอย่างในเว็บแอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้น

Interpolation เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลลัพธ์ โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการสุ่มจุดตัวอย่าง

5) แผนที่ความสามารถในการเข้าถึงอาหาร

สร้างแผนที่แสดงการเข้าถึงอาหารในขอบเขตพื้นที่ศึกษา เพื่อนำไปใช้ในการสรุปผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปราย

3.2 ขั้นตอนการวิจัย

3.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้จะเป็นการเก็บข้อมูลภาคสนามในพื้นที่ศึกษา เขตเทศบาลนครพิษณุโลก โดยการเก็บข้อมูลตำแหน่งร้านค้าอาหารและชื่อร้านค้าอาหาร

3.2.2 จัดการข้อมูล

เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ศึกษาทั้งหมดเสร็จสิ้น ในขั้นตอนนี้จะเป็นการจัดการข้อมูลต่าง ๆ เช่น การจำแนกประเภทร้านค้าอาหาร การกำหนดตำแหน่งพิกัดและชื่อร้านค้าอาหาร เพื่อเตรียมสร้างข้อมูลเชิงพื้นที่

3.2.3 สร้างข้อมูลเชิงพื้นที่

ในขั้นตอนนี้จะเป็นการสร้างข้อมูลเชิงพื้นที่ โดยข้อมูลที่สร้างขึ้นจะเป็นข้อมูลประเภทจุดและมีข้อมูลเชิงบรรยาย ได้แก่ ตำแหน่งพิกัดร้านค้าอาหารและชื่อร้านค้าอาหาร เพื่อจำแนกร้านค้าอาหารแต่ละประเภทออกจากกันและเตรียมนำข้อมูลเหล่านี้เข้าสู่ฐานข้อมูลในขั้นตอนถัดไป

3.2.4 สร้างฐานข้อมูล

ในขั้นตอนนี้จะเป็นการสร้างฐานข้อมูลขึ้น เพื่อใช้ในการจัดเก็บข้อมูลเชิงพื้นที่ที่ได้สร้างไว้ในขั้นตอนก่อนหน้านี้และเพื่อให้สะดวกต่อการเรียกใช้งานข้อมูลเชิงพื้นที่ในขั้นตอนถัดไป

3.2.5 วางแผนและออกแบบเว็บแอปพลิเคชัน

ในขั้นตอนนี้จะเป็นการวางแผนและออกแบบหน้าเว็บแอปพลิเคชัน ซึ่งภายในเว็บแอปพลิเคชันนี้จะมีแถบคู่มือเพื่ออธิบายวิธีการต่าง ๆ ในการใช้งานเว็บแอปพลิเคชันนี้

3.2.6 พัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน

ในขั้นตอนนี้จะเป็นการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน โดยใช้ Leaflet API, OpenRouteService API และฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ที่ได้สร้างไว้ ประกอบกับการใช้ภาษา PHP JavaScript HTML เพื่อใช้ในการเชื่อมต่อและประมวลผลข้อมูลต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยขั้นนี้ และใช้ภาษา CSS ในการตกแต่งหน้าเว็บแอปพลิเคชันให้มีความสวยงาม

3.2.7 กำหนดจุดตัวอย่างโดยสุ่มจากเว็บแอปพลิเคชัน

ในขั้นตอนนี้จะเป็นการสุ่มจุดตัวอย่างจากเว็บแอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้น โดยทำการทดลองสุ่มตำแหน่งตัวอย่างในพื้นที่ศึกษา จากนั้นทำการกำหนดระยะทางที่สามารถเข้าถึงอาหารได้ เพื่อให้เว็บแอปพลิเคชันแสดงผลการวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารในแต่ละจุดออกมา ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการเดิน 500 เมตร และความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการขับรถ 1,500 เมตร และจะทำการสุ่มตำแหน่งตัวอย่างในพื้นที่ศึกษาแบบกระจาย เพื่อต้องการวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร

3.2.8 วิเคราะห์และสร้างแผนที่

ในขั้นตอนนี้จะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจุดตัวอย่างที่สุ่มที่ได้จากขั้นตอนก่อนหน้านี้ เพื่อนำเสนอความสามารถในการเข้าถึงอาหารในพื้นที่ศึกษาโดยจัดทำแผนที่แสดงความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยใช้เครื่องมือการประมาณค่าเชิงพื้นที่ (Interpolation)

3.2.9 รายงานผลและการอภิปราย

ในขั้นตอนนี้จะดำเนินการรายงานผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์และอภิปรายผลจากการระบบแอปพลิเคชัน และผลการวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารของเทศบาลนครพิษณุโลก

3.3 ข้อมูลภูมิสารสนเทศที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 ตำแหน่งพิกัดร้านอาหาร

3.3.2 ตำแหน่งพิกัดร้านสะดวกซื้อ

3.3.3 ตำแหน่งพิกัดตลาด

3.3.4 ตำแหน่งพิกัดทางสรรพสินค้า

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันเพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหาร แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

3.4.1 เครื่องมือในงานภาคสนาม

- 1) แผนที่แสดงขอบเขตพื้นที่ศึกษา
- 2) สมาร์ทโฟน, กล้องถ่ายภาพ
- 3) แอปพลิเคชัน MyGPSCoordinate, Map marker
- 4) เครื่องกำหนดพิกัดจากดาวเทียม

3.4.2 เครื่องมือในการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน วิเคราะห์ผลลัพธ์ และนำเสนอผลลัพธ์

- 1) โปรแกรมระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ QGIS 3.6, ArcGIS 10.1
- 2) โปรแกรมระบบฐานข้อมูลและฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ PostgreSQL 9.5/PostGIS 2.4
- 3) โปรแกรมจำลองเซิร์ฟเวอร์ XAMPP
- 4) โปรแกรมเขียนรหัสโปรแกรม Notepad++
- 5) โปรแกรมพัฒนาเว็บแผนที่ Leaflet API
- 6) บริการเส้นทางจาก OpenRouteService API

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย คือ ตำแหน่งร้านอาหาร ตำแหน่งร้านสะดวกซื้อ ตำแหน่งตลาด และตำแหน่งห้างสรรพสินค้า จากนั้นจึงแบ่งโซนในพื้นที่ศึกษาออกเพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลและเตรียมอุปกรณ์ที่สามารถเก็บตำแหน่งพิกัดพร้อมทั้งกระดาษสำหรับจดรายละเอียด ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตำแหน่งพิกัดร้านอาหารในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้แอปพลิเคชัน “My GPS Coordinate” ซึ่งเป็นแอปพลิเคชันที่สามารถแสดงตำแหน่งพิกัดปัจจุบันได้และรับรองเฉพาะระบบปฏิบัติการ IOS เท่านั้น ข้อมูลจากการสำรวจ ผู้วิจัยจะบันทึกข้อมูลที่สำรวจเหล่านี้ในรูปแบบของตาราง Excel ซึ่งตารางข้อมูลเหล่านี้จะแยกประเภทร้านอาหารออกจากกัน ดังนั้นจะมีตารางข้อมูลทั้งหมด 4 ชุด เพื่อให้สะดวกต่อการนำข้อมูลไปใช้ในขั้นถัดไป หลังจากทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละโซนเสร็จสิ้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการปรับแก้ตำแหน่งพิกัดให้มีความถูกต้องมากขึ้นโดยทำการเปรียบเทียบกับ Google Maps และทำการแก้ไขตำแหน่งพิกัดนั้น เมื่อทำการปรับแก้ตำแหน่งพิกัดที่ถูกต้องเสร็จสิ้นจะนำค่าพิกัดเหล่านั้นมาสร้างข้อมูลเชิงพื้นที่และนำชั้นข้อมูลเข้าสู่ระบบฐานข้อมูล เพื่อเตรียมพร้อมข้อมูลสำหรับการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน

3.6 การสร้างข้อมูลเชิงพื้นที่

หลังจากสร้างตาราง Excel เพื่อเก็บข้อมูลต่าง ๆ ของร้านอาหารเสร็จสิ้นจึงบันทึกไฟล์ข้อมูลสำรวจโดยใช้นามสกุล .CSV เพื่อที่จะได้นำตารางข้อมูลเหล่านี้เข้าสู่โปรแกรม QGIS 3.6 ซึ่งเป็นโปรแกรมสารสนเทศภูมิศาสตร์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ คือ การนำค่าพิกัดภายในตารางข้อมูลสำรวจเหล่านั้นมาสร้างเป็นข้อมูลเชิงพื้นที่ ซึ่งได้แก่ ข้อมูลจุด (Point) และใส่คำอธิบาย เช่น ร้านชื่อร้านอาหาร เป็นต้น เพื่อบ่งบอกว่าข้อมูลนั้นเป็นร้านอาหารประเภทใด ซึ่งในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะได้ชั้นข้อมูลร้านอาหารทั้งหมด 4 ชุด

3.7 การสร้างระบบจัดการฐานข้อมูล

ในขั้นตอนนี้จะเป็นการสร้างระบบจัดการฐานข้อมูล เพื่อเก็บข้อมูลเชิงพื้นที่ที่ผู้วิจัยสร้างไว้ในขั้นตอนการสร้างข้อมูลเชิงพื้นที่ และโปรแกรมที่ใช้ในการจัดการฐานข้อมูลในครั้งนี้ ได้แก่ โปรแกรม PostgreSQL 9.5/PostGIS 2.4 โดยผู้วิจัยได้ทำการเชื่อมต่อชั้นข้อมูลร้านอาหารที่เป็นข้อมูลเชิงพื้นที่ทั้ง 4 ชั้นข้อมูลที่เตรียมไว้ในโปรแกรม QGIS 3.6 เข้าสู่โปรแกรม pgAdmin III

3.8 การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน

ในการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน ผู้วิจัยได้ทำการติดตั้ง XAMPP เพื่อจำลองคอมพิวเตอร์ของตนเองเป็นเว็บเซิร์ฟเวอร์ (Web Server) จากนั้นใช้ Leaflet API ซึ่งเป็น JavaScript Library ที่สำคัญในการพัฒนาแผนที่ออนไลน์ในครั้งนี้ ผสมกับการใช้ภาษาต่าง ๆ ในการสร้างเว็บแอปพลิเคชัน ซึ่งได้แก่ ภาษา HTML และ CSS สำหรับแบ่งเค้าโครงเว็บแอปพลิเคชันและตกแต่งหน้าเว็บแอปพลิเคชันให้มีความน่าสนใจ ภาษา PHP สำหรับการเชื่อมต่อข้อมูลจากเว็บแอปพลิเคชันสู่ฐานข้อมูลและจากฐานข้อมูลสู่หน้าเว็บแอปพลิเคชัน ภาษา Java Script สำหรับการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันรวมถึงการกำหนดเงื่อนไขการรับข้อมูลบางอย่าง เพื่อให้เว็บแอปพลิเคชันประมวลผล และแสดงผลลัพธ์พร้อมกับแสดงค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหาร ซึ่งเป็นหัวใจหลักของการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน นอกจากนี้ในการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันครั้งนี้ได้นำเอาบริการจาก Openrouteservice (ORS) ซึ่งเป็นบริการแนะนำเส้นทางที่ครอบคลุมเส้นทางถนนทั่วโลกและสามารถคำนวณเส้นทางในลักษณะต่าง ๆ ได้ และในการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันครั้งนี้จะใช้บริการจาก ORS สำหรับการสร้างขอบเขตพื้นที่จากระยะทางที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น

3.9 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลจากเว็บแอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้นและการวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรมระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

3.9.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากเว็บแอปพลิเคชัน

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากเว็บแอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยได้สร้างสูตรการคำนวณหาดัชนีการเข้าอาหารจากแนวคิดเรื่องการวิเคราะห์การตัดสินใจแบบหลายเกณฑ์ (Multi Criteria Decision Analysis; MCDA) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์หาค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหาร

ดัชนีการเข้าถึงอาหาร (Food Accessibility Index; FAI) เป็นสมการที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหาร ซึ่งเป็นสมการเชิงเส้นอย่างง่ายที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยสมการแต่ละพจน์จะเป็นผลคูณระหว่างค่าคงตัวหรือค่าน้ำหนักกับจำนวนของตัวแปรยกกำลังหนึ่ง

$$FAI = \sum(W_n \times n_n)$$

ในการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรที่เกี่ยวข้องทั้งหมด 4 ตัว ได้แก่ ห้างสรรพสินค้า ตลาด ร้านสะดวกซื้อ และร้านอาหาร จึงต้องสร้างค่าคงตัวหรือค่าน้ำหนัก 4 ค่า และจำนวนของตัวแปรแต่ละตัวอีก 1 ค่า ดังนั้นจะได้สมการใหม่ดังนี้

$$FAI = (W_1 \times n_1) + (W_2 \times n_2) + (W_3 \times n_3) + (W_4 \times n_4) \dots (1)$$

ซึ่งตามทฤษฎีประชาชนสามารถเข้าถึงอาหารได้ดีที่สุดจากห้างสรรพสินค้า รองลงมาคือ ตลาด ร้านสะดวกซื้อ และร้านอาหาร ตามลำดับ เมื่อนำสมการ (1) มาพิจารณาร่วมกับข้อมูลตำแหน่งร้านค้าอาหารในการวิจัย พบว่ามีจำนวนของร้านอาหารมากที่สุด เนื่องจากร้านอาหารรองรับความสามารถในการเข้าถึงอาหารได้ดีกว่าห้างสรรพสินค้า ตลาด และร้านสะดวกซื้อ ในระยะที่ไม่ไกลมากและสามารถเข้าถึงได้ง่ายกว่า ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงกำหนดค่าน้ำหนักของร้านอาหารเป็น 0.4 ห้างสรรพสินค้า 0.3 ตลาด 0.2 และร้านสะดวกซื้อ 0.1 ตามลำดับ เพื่อวิเคราะห์ค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารภายในพื้นที่ศึกษาได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสามารถเขียนสมการใหม่ได้ดังนี้

$$FAI = (0.4 \times n_1) + (0.3 \times n_2) + (0.2 \times n_3) + (0.1 \times n_4) \dots (2)$$

เมื่อ	W_1	เป็นค่าน้ำหนักของร้านอาหาร	กำหนดให้เป็น 0.4
	W_2	เป็นค่าน้ำหนักของห้างสรรพสินค้า	กำหนดให้เป็น 0.3
	W_3	เป็นค่าน้ำหนักของตลาด	กำหนดให้เป็น 0.2
	W_4	เป็นค่าน้ำหนักของร้านสะดวกซื้อ	กำหนดให้เป็น 0.1
	n_1	เป็นจำนวนร้านอาหารที่พบในเงื่อนไข	
	n_2	เป็นจำนวนห้างสรรพสินค้าที่พบในเงื่อนไข	
	n_3	เป็นจำนวนตลาดที่พบในเงื่อนไข	
	n_4	เป็นจำนวนร้านสะดวกซื้อที่พบในเงื่อนไข	

ยกตัวอย่างการคำนวณหาค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหาร เช่น ถ้านาย A สามารถเดินหาร้านค้าอาหารได้ภายในรัศมี 500 เมตร จากจุดที่นาย A อยู่อาศัย ปรากฏว่าพบร้านอาหาร 50 ร้าน พบห้างสรรพสินค้า 2 แห่ง พบตลาด 3 แห่ง พบร้านสะดวกซื้อ 20 แห่ง สามารถคำนวณหาค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหาร (FAI) ได้ดังนี้

$$FAI = (0.4 \times 50) + (0.3 \times 2) + (0.2 \times 3) + (0.1 \times 20)$$

$$FAI = (20) + (0.6) + (0.6) + (2)$$

$$FAI = 23.2$$

จากตัวอย่างข้างต้นจึงสรุปได้ว่าถ้านาย A สามารถเดินหาร้านค้าอาหารได้ภายในรัศมี 500 เมตร จากจุดที่นาย A อยู่อาศัย ค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารเท่ากับ 23.2

ในการวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหาร เราควรเก็บจุดตัวอย่างให้ได้มากที่สุด เพื่อให้การวิเคราะห์มีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่การเก็บจุดตัวอย่างทั้งหมดในพื้นที่ศึกษาอาจใช้เวลาในการดำเนินการพอสมควร ดังนั้นเพื่อไม่ให้เสียเวลาในการดำเนินการมาจนเกินไปและผลลัพธ์จากการวิเคราะห์ยังคงความถูกต้องจึงต้องกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมขึ้นมา เพื่อใช้เป็นตัวแทนในการบ่งบอกการเข้าถึงอาหารของจุดตัวอย่างทั้งหมด หลังจากการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันเสร็จสิ้นต่อไปจะเข้าสู่ขั้นตอนการสุ่มจุดตัวอย่างในเว็บแอปพลิเคชัน เพื่อนำค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารในแต่ละจุดมาเปรียบเทียบกับว่ามี ความสามารถในการเข้าถึงอาหารในลักษณะเป็นอย่างไร แต่ก่อนที่จะทำการสุ่มจุดตัวอย่าง จะต้องทราบก่อนว่าจะต้องจุดตัวอย่างทั้งหมดกี่จุด

ผู้วิจัยใช้สูตรการคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 90% ซึ่งหลักการในการใช้สูตรคำนวณนี้ผู้วิจัยจะต้องทราบขนาดของประชากรที่ต้องการศึกษา (N) และกำหนดระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ (e)

ในการวิจัยครั้งนี้มีประชากรหรือจุดร้านค้าอาหารที่ใช้จำนวน 633 หน่วย ที่ระดับความเชื่อมั่น 90% (ยอมรับให้เกิดความคลาดเคลื่อนจากตัวอย่างได้ 10%) ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการเท่ากับ

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

$$n = \frac{633}{1+633(0.1)^2}$$

$$n = 86.35 \approx 86 \text{ หน่วย}$$

ดังนั้นในการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของประชากรทั้งหมด 633 หน่วย ที่ระดับความเชื่อมั่น 90% มีขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการเท่ากับ 86 หน่วย หรือ 86 จุด

จากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมทำให้ผู้วิจัยพบว่าจะต้องสุ่มจุดตัวอย่างในเว็บแอปพลิเคชันจำนวนทั้งสิ้น 86 จุด ซึ่งในการสุ่มจุดแต่ละจุดนั้นจะต้องระบุระยะทางที่สามารถเดินและขับรถได้ โดยในการวิเคราะห์ครั้งนี้ผู้วิจัยจะกำหนดระยะทางที่สามารถเดินได้ 500 เมตร และระยะทางที่สามารถขับรถได้ 1,500 เมตร ในทุก ๆ จุดที่ทำการสุ่มจากเว็บแอปพลิเคชัน และทำการบันทึกค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารในแต่ละจุดลงในตาราง Excel ซึ่งนอกจากจะเก็บค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารทั้งการเดินและการขับรถแล้ว ผู้วิจัยได้สร้างช่องที่แสดงค่าเฉลี่ยการเข้าถึงอาหารทั้งการเดินและการขับรถเพิ่มขึ้นมาอีกหนึ่งช่อง

3.9.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรมระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

เมื่อทำการสุ่มจุดและบันทึกค่าการวิเคราะห์การเข้าถึงอาหารเสร็จสิ้น ผู้วิจัยจะนำค่าที่บันทึกไว้มาวิเคราะห์ต่อด้วยโปรแกรมระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เพื่อให้ผู้วิจัยสามารถมองเห็นถึงความสัมพันธ์เชิงพื้นที่ได้ชัดเจนมากขึ้น โดยใช้เครื่องมือ Interpolation > IDW ซึ่งเป็นการประมาณจากตำแหน่งที่สามารถคำนวณได้และส่งค่าประมาณต่าง ๆ ไปยังเซลล์ที่ต้องประมาณค่า ซึ่งค่าประมาณที่ได้จากการคำนวณจะมีค่าน้อยลงเรื่อย ๆ ตามระยะทางที่ไกลออกไปจากจุดการคำนวณ จากการใช้เครื่องมือ IDW ในการวิเคราะห์จะทำให้ผู้วิจัยได้ผลลัพธ์ทั้งสิ้น 3 ชุด ได้แก่

- 1) การวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการเดิน 500 เมตร
- 2) การวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการขับรถ 1,500 เมตร
- 3) การวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารทั้งการเดินและการขับรถ

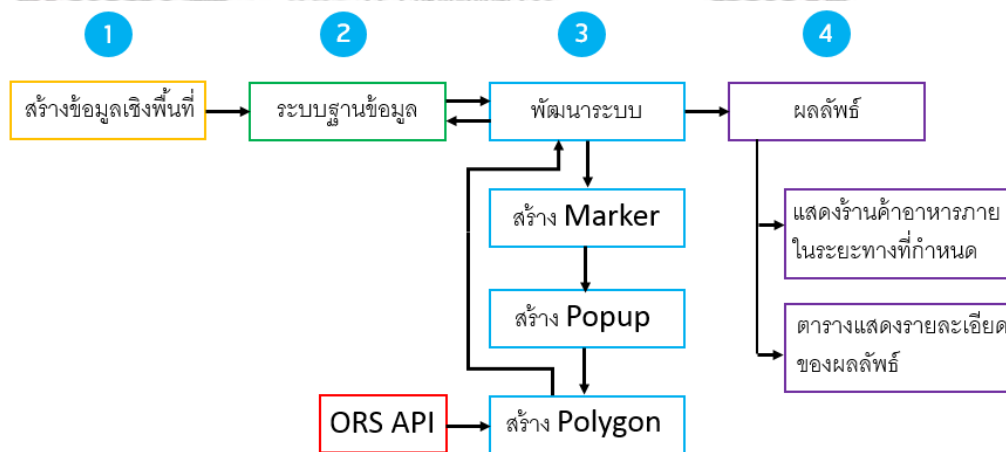
3.10 การสร้างแผนที่

ในการสร้างแผนที่ครั้งนี้เพื่อแสดงผลลัพธ์จากการวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารที่ได้จากการสุ่มจุดตัวอย่างจากเว็บแอปพลิเคชัน ซึ่งจะทำให้ผู้วิจัยสามารถมองเห็นถึงความสัมพันธ์เชิงพื้นที่ได้ชัดเจนมากขึ้น โดยการนำเสนอข้อมูลจากการวิเคราะห์ที่เป็นตัวเลขให้อยู่ในรูปแบบของแผนที่ที่สามารถบ่งบอกถึงความลักษณะเชิงพื้นที่ได้อย่างมีนัยสำคัญ และใช้แผนที่นี้สรุปผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์และอภิปรายผลในบทถัดไป ทั้งนี้แผนที่ที่สร้างขึ้นมีทั้งสิ้น 3 ชุด ได้แก่ แผนที่แสดงความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการเดิน 500 เมตร แผนที่แสดงความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการขับรถ 1,500 เมตร และแผนที่แสดงความสามารถในการเข้าถึงอาหารทั้งการเดินและการขับรถ

บทที่ 4

การพัฒนาระบบ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบและพัฒนาระบบที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารในขอบเขตพื้นที่ศึกษาขึ้น เพื่อต้องการวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารในพื้นที่ศึกษาและเพื่อให้ระบบที่พัฒนาขึ้นนี้เป็นหนึ่งในปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนการตัดสินใจของผู้ที่กำลังเลือกที่อยู่อาศัยที่ต้องการเข้าถึงอาหารได้ง่ายรวมถึงผู้ประกอบการทางด้านอาหารที่ต้องการทราบว่าพื้นที่ใดมีแหล่งค้าขายอาหารมากหรือน้อย ซึ่งในกระบวนการพัฒนาระบบดังกล่าวมีแผนผังการพัฒนาระบบดังนี้

ภาพที่ 24 แผนผังการพัฒนาระบบ

1) การสร้างข้อมูลเชิงพื้นที่ เริ่มจากการนำตำแหน่งพิกัดร้านค้าอาหารที่เก็บได้จากการลงพื้นที่ศึกษามาสร้างเป็นข้อมูลลักษณะทางภูมิศาสตร์ ซึ่งจะได้ข้อมูลประเภทจุด (Point) ที่บ่งบอกถึงตำแหน่งของร้านค้าอาหารนั้น ๆ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้เพิ่มขอบเขตเทศบาลนครพิษณุโลกซึ่งเป็นข้อมูลประเภทรูปปิด (Polygon) เพื่อแสดงขอบเขตทั้งหมดในการศึกษาครั้งนี้

2) การสร้างระบบฐานข้อมูล เพื่อจัดเก็บ จัดการ และแสดงข้อมูลเชิงพื้นที่ทั้งหมดที่ได้สร้างขึ้นในขั้นตอนแรก ระบบฐานข้อมูลนี้จำเป็นว่าเป็นอีกส่วนสำคัญที่ทำงานร่วมกับการพัฒนาระบบในขั้นตอนถัดไป

3) การพัฒนาระบบ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาเว็บแอปพลิเคชันที่มีความสามารถในการวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารในเขตเทศบาลนครพิษณุโลกขึ้น โดยจะใช้ Leaflet API ในการสร้างแผนที่ออนไลน์ และใช้ OpenRouteService API ในการคำนวณพื้นที่ให้บริการจาก

ตำแหน่งที่อยู่ ซึ่งเว็บแอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้นนี้สามารถแสดงตำแหน่งร้านอาหารตามระยะทางที่ผู้ใช้งานกำหนดได้และวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหาร ณ ตำแหน่งนั้น ๆ นอกจากนี้ยังระบุด้วยว่าพื้นที่ดังกล่าวมีความสามารถในการเข้าถึงอาหารอยู่ในระดับใด

3.1) เริ่มการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันบนแผนที่ออนไลน์ และสร้างมาร์คเกอร์ (Marker) ขึ้นบนแผนที่ เพื่อให้มาร์คเกอร์แสดงตำแหน่งที่ผู้ใช้งานเลือกในแผนที่ออนไลน์

3.2) เมื่อทำการสร้างมาร์คเกอร์เสร็จสิ้น ขั้นตอนถัดไปจะเป็นการสร้างป๊อปอัพ (Popup) ให้กับมาร์คเกอร์ ซึ่งในป๊อปอัพจะมีเงื่อนไขเกี่ยวกับระยะทางให้ผู้ใช้งานระบุ หลังจากพัฒนาส่วนนี้เสร็จสิ้นการสร้างมาร์คเกอร์ลงบนแผนที่ออนไลน์หนึ่งครั้งจะปรากฏป๊อปอัพดังกล่าวขึ้นมาด้วย

3.3) ในขั้นตอนนี้จะเป็นการสร้างพื้นที่รูปปิด (Polygon) ขึ้นจากตำแหน่งมาร์คเกอร์ที่ผู้ใช้งานเลือก โดยการกรอกเงื่อนไขตามระยะทางที่ผู้ใช้งานต้องการลงในป๊อปอัพ จากนั้นกดตกลงระบบจะทำการสร้างพื้นที่ให้บริการขึ้นจากตำแหน่งของมาร์คเกอร์ โดยจะคำนวณพื้นที่ให้บริการนี้ตามเส้นทางของถนน ซึ่งในการคำนวณพื้นที่ให้บริการดังกล่าวผู้วิจัยได้ใช้บริการจาก OpenRouteService API ในเรื่อง การบริการเวลาเดียวกัน (Isochrone Service) จากนั้นจะส่งรูปปิดดังกล่าวเข้าสู่ฐานข้อมูลและดึงข้อมูลตำแหน่งร้านอาหารที่อยู่ภายในรูปปิดออกมา และคำนวณหาค่าความสามารถในการวิเคราะห์การเข้าถึงอาหารตามสูตรการหาค่า FAI และระบุว่าพื้นที่นั้นมีความสามารถในการเข้าถึงอาหารอยู่ในระดับใด

4) ผลลัพธ์จากเว็บแอปพลิเคชันหลังจากผ่านกระบวนการวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

4.1) หน้าเว็บแอปพลิเคชันที่แสดงร้านอาหารตามระยะทางที่ผู้ใช้งานกำหนด

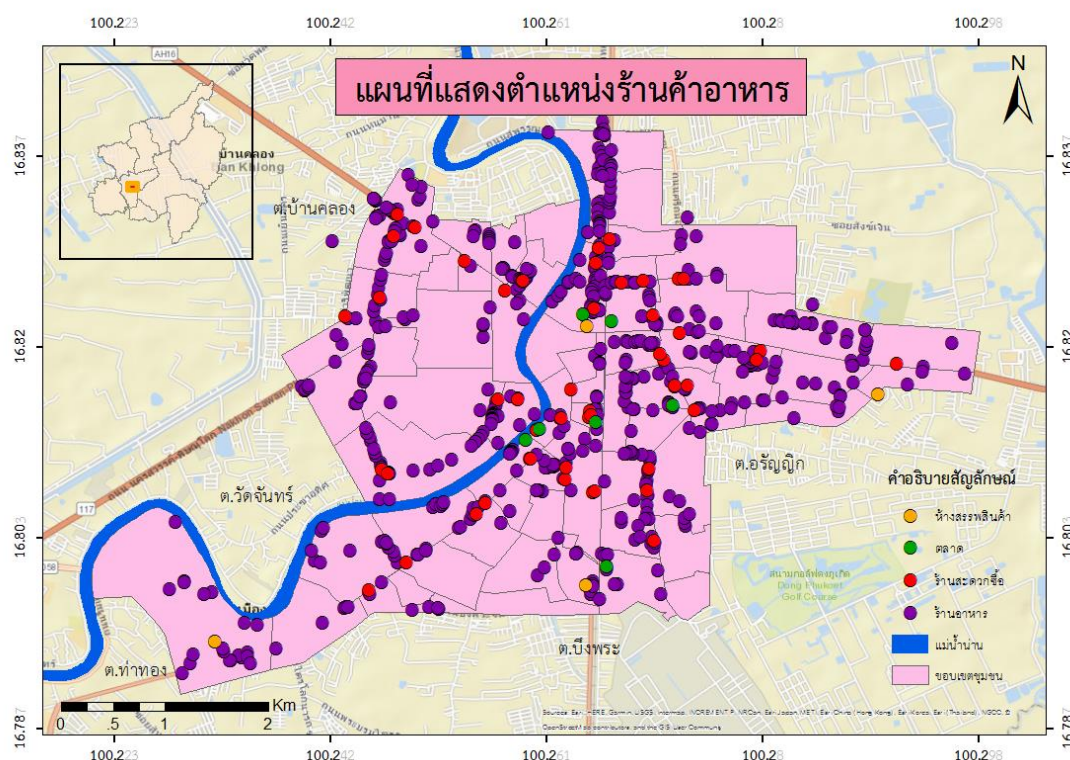
4.2) ตารางแสดงรายละเอียดว่าพบร้านอาหารภายในระยะทางที่ผู้ใช้งานกำหนด จำนวนกี่ร้าน ค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหาร (FAI) มีจำนวนเท่าไร และระบุว่าพื้นที่ดังกล่าวมีความสามารถในการเข้าถึงอาหารระดับใด

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

4.1 การสร้างข้อมูลเชิงพื้นที่

เริ่มจากการนำตำแหน่งพิกัดร้านอาหารที่เก็บได้จากการลงพื้นที่ศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ตำแหน่งพิกัดร้านอาหาร ตำแหน่งพิกัดร้านสะดวกซื้อ ตำแหน่งพิกัดตลาด และตำแหน่งพิกัดห้างสรรพสินค้ามาสร้างเป็นข้อมูลลักษณะทางภูมิศาสตร์ ซึ่งจะได้ข้อมูลประเภทจุด (Point) ที่บ่งบอกถึงตำแหน่งของร้านอาหารนั้น ๆ

ภาพที่ 25 ข้อมูลเชิงพื้นที่ของร้านอาหารทั้ง 4 ชุด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

4.2 การสร้างระบบฐานข้อมูล

เมื่อทำการสร้างข้อมูลเชิงพื้นที่ที่เสร็จสิ้นจะนำเอาข้อมูลเชิงพื้นที่เหล่านี้เข้าสู่ระบบฐานข้อมูลเพื่อจัดเก็บ จัดการ และแสดงข้อมูลเชิงพื้นที่ทั้งหมดตามเงื่อนไขการใช้งาน ซึ่งระบบฐานข้อมูลนี้จะมีส่วนสำคัญในการทำงานร่วมกับการพัฒนาระบบในขั้นตอนถัดไป

id	geom	x	y	shop_name	tel	open	gender
[PK] double precision	geometry(Point,4326)	double precision	double precision	character varying(254)	character varying(254)	character varying(254)	character varying
1	0101000020E6100000C4EC65DB690F594001C207122DCD3040	100.240836	16.801469	ร้าน	082-2330055	10.00 - 22.00	ชาย
2	0101000020E610000002B8599BE27110F59402313F06B24CD3040	100.241326	16.801397	Steak Bar	086-9339959	11.00 - 22.00	ชาย
3	0101000020E6100000014CEAE2D930F5940973C9E961FCC3040	100.243358	16.797357	ร้านค๋ไก่	086-4405597	09.00 - 22.00	หญิง
4	0101000020E610000007845F0BF90F59401833258B22CC3040	100.243515	16.797404	ร้านค๋ไก่	086-6204234	08.00 - 21.30	หญิง
5	0101000020E610000005F98D95980F59400360545277CC3040	100.243688	16.797475	ร้านค๋ไก่	084-5943410	05.30 - 16.00	หญิง
6	0101000020E610000001A7F06838650F594005496411F64CD3040	100.240553	16.802309	ร้านค๋ไก่	082-2261194	09.00 - 15.00	หญิง
7	0101000020E6100000077B8F3C4730F5940C2B0326F05CD3040	100.241441	16.804038	ร้านค๋ไก่	-	08.00 - 16.00	หญิง
8	0101000020E61000000F7938A8760F5940B484857E6CD3040	100.241618	16.804296	ร้านค๋ไก่	086-2030105	10.00 - 18.00	หญิง
9	0101000020E61000000694F708390F59401C7885DC93CD3040	100.246675	16.803129	ร้านค๋ไก่	096-6671412	17.00 - 23.00	ชาย
10	0101000020E61000000E1D138BCDF0F594097C970393CD3040	100.246928	16.803211	ร้านค๋ไก่	096-4139669	12.00 - 23.00	ชาย
11	0101000020E61000000F7C0C54C60F5940E0A03C93867CE3040	100.246448	16.806751	ร้านค๋ไก่	061-7033778	12.00 - 00.00	ชาย
12	0101000020E6100000A5D8D138D40F5940C170AE6166CE3040	100.247328	16.806738	ร้านค๋ไก่	081-6752976	09.00 - 18.00	หญิง
13	0101000020E61000000FF3D78EDD20F59406536C82423CF3040	100.247249	16.80913	ร้านค๋ไก่	062-0314947	06.00 - 16.30	หญิง
14	0101000020E61000000C729A3C80F5940931E865627CF3040	100.2468	16.809194	ร้านค๋ไก่	064-8208294	09.00 - 21.00	หญิง
15	0101000020E61000000E23B31EBC50F594093CA86E4F3CF3040	100.246455	16.808409	ร้านค๋ไก่	-	05.00 - 20.00	หญิง
16	0101000020E610000003BC780E3F0F5940417DCB9C2ECF3040	100.249385	16.809305	ร้านค๋ไก่	090-5651991	17.00 - 23.00	ชาย
17	0101000020E610000004D6E83F90C1059407C478D09931CF3040	100.250792	16.809342	ร้านค๋ไก่	096-9321128	08.00 - 19.00	ชาย
18	0101000020E61000000D55C6E30D40F5940624989F81CCF3040	100.247326	16.809036	ร้านค๋ไก่	062-8846891	16.00 - 23.00	ชาย
19	0101000020E6100000076887F8D20F5940BC948A641CCF3040	100.247244	16.809027	ร้านค๋ไก่	-	05.00 - 21.00	หญิง
20	0101000020E61000000917C2590121059401F9DBAF259CE3040	100.251133	16.80606	ร้านค๋ไก่	-	10.30 - 19.00	หญิง
21	0101000020E610000007D755A016105940354E8A86ACE3040	100.251381	16.806315	ร้านค๋ไก่	093-1542152	09.00 - 15.30	หญิง
22	0101000020E6100000051DEC7D11C10594015A8CE061CE3040	100.251759	16.806181	ร้านค๋ไก่	096-9635978	10.00 - 21.00	หญิง
23	0101000020E61000000679E5C53201059401B82E3324E3040	100.251973	16.806369	ร้านค๋ไก่	064-3514979	10.00 - 17.00	ชาย

ภาพที่ 26 ฐานข้อมูลร้านอาหาร

id	geom	sid	store_name	store_code	branc_name	store_size	district	store_lat
[PK] serial	geometry(Point,4326)	character varying(10)	character varying(254)	character varying(254)	character varying(254)	character varying(10)	character varying(254)	double precision
1	0101000020E61000004F3DD2E0B60F59401CF0F96184CC3040	1	7-Eleven	6213	ถนนบางโจรโคกเรศ	130	วัดสิงห์	16.798993
2	0101000020E61000005A643BD0F4F105940EAD0E879797E3040	2	7-Eleven	0524	รามคำแหง	96	ในเมือง	16.805534
3	0101000020E61000000F487669E9C1059400C7F643874CE3040	3	TopMart	TM.27	พ.รังสิต	72	ในเมือง	16.806465
4	0101000020E61000003238445E9D1059400E9C022670CF3040	4	Mini BigC	21450	จ.พ.รามคำแหง	180	ในเมือง	16.810305
5	0101000020E61000000CB22771CD105940AA9E0C3FFACE3040	5	7-Eleven	5566	ปทุมธานี 2	96	ในเมือง	16.808504
6	0101000020E61000000CB64399E9CF10594000A0B23473ACF3040	6	7-Eleven	0802	ปทุมธานี	192	ในเมือง	16.809482
7	0101000020E61000000713C9F01F3105940774872COAECE3040	7	7-Eleven	1766	Booth จ.พ.พุทธชินราช	72	ในเมือง	16.807354
8	0101000020E6100000E02D9A0F91059403D9E961FB8CE3040	8	7-Eleven	10656	หลัง จ.พ.พุทธชินราช	120	ในเมือง	16.807497
9	0101000020E6100000E448A8E0F0105940DD094907ED03040	9	7-Eleven	02902	สถานีรถไฟ พิษณุโลก	192	ในเมือง	16.814432
10	0101000020E6100000EA3C2AFEEF105940AE29909959D03040	10	7-Eleven	8542	ตลาดจระเข้ พิษณุโลก	96	ในเมือง	16.813872
11	0101000020E61000000CBBEA01F3105940AE4676A565D03040	11	Teaco Lotus Express	810	ตลาดจระเข้ พิษณุโลก	192	ในเมือง	16.814051
12	0101000020E61000000CF8250DEC71059403A950C005D03040	12	TopMart	TM.07	หนองพิก	150	ในเมือง	16.813797
13	0101000020E61000000B6F5D37FD61059400CEBEC1A4F8D03040	13	TopMart	TM.19	หน้าศาล	225	ในเมือง	16.816294
14	0101000020E61000000A8C5E061DA0F5940F3052D2460D43040	14	7-Eleven	03388	ตลาดบ้านคลอง	144	บ้านคลอง	16.829592
15	0101000020E61000000156F641EF90F594080D250A390D43040	15	Teaco Lotus Express	852	ตลาดบ้านคลอง	192	บ้านคลอง	16.830332
16	0101000020E6100000050340F60911059404546072461D03040	16	7-Eleven	1845	ศาลากลางพิษณุโลก	144	ในเมือง	16.825701
17	0101000020E61000000492EFFF105940408318E8D817D43040	17	7-Eleven	3225	ธรรมจักร	144	ในเมือง	16.828485
18	0101000020E6100000094D8061F9105940A7238098C5D3040	18	Mini BigC	21461	เจกาพท	192	ในเมือง	16.827234
19	0101000020E6100000070EAF1EF1059400826C3D23040	19	7-Eleven	01515	TOPLAND	72	ในเมือง	16.823294
20	0101000020E61000000354415FE0C1199400133DFC14FD43040	20	7-Eleven	3599	ปทุมธานี	160	ในเมือง	16.829342
21	0101000020E610000009832704048119940E8E8F1789B023040	21	7-Eleven	1840	พระปฐม	120	ในเมือง	16.822685
22	0101000020E610000007C7E18213C119940AC730CC8E5D3040	22	Mini BigC	21443	หน้าศาล	64	ในเมือง	16.825665
23	0101000020E61000000E527D53E1D1199407A36AB3E57D3040	23	7-Eleven	2784	หน้าศาล	72	ในเมือง	16.82555

ภาพที่ 27 ฐานข้อมูลร้านสะดวกซื้อ

id	geom	x	y	name	open	lavang	pic
[PK] double precision	geometry(Point,4326)	double precision	double precision	character varying(254)	character varying(254)	double precision	character varying(254)
1	0101000020E6100000AE2A7BAE08115940BE13B35E0CCD3040	100.266155	16.80097	ตลาดทรัพย์สิน	15.00 - 22.00	68	68_3_1
2	0101000020E610000016D07A4D0F11594080643A747AD23040	100.266559	16.822181	ตลาดใจดี	04.00 - 11.00	18	18_3_1
3	0101000020E6100000E9B7AF03E7105940A67EDE54A4D23040	100.2641	16.82282	ตลาดเทศบาล 2 (ตลาดใหญ่)	04.00 - 09.00	18	18_3_2
4	0101000020E61000002C7E5358A9105940B72572C119D03040	100.260336	16.812893	ตลาดเทศบาล 1	04.30 - 24.00	42	42_3_1
5	0101000020E61000006CB1DB679510594091D10149D8CF3040	100.259119	16.811894	ศูนย์ค้าปลีกเบญจรงค์	06.00 - 24.00	42	42_3_2
6	0101000020E61000009E0AB8E7F9105940C2F693313ED03040	100.265253	16.813449	ตลาดคิงโกลด์จิวเวลรี่	05.00 - 19.00	43	43_3_1
7	0101000020E610000084656CE866115940B5FCC0559ED03040	100.271906	16.814916	ตลาดเทศบาล 4 (โลกสวย)	06.00 - 18.00	45	45_3_1

ภาพที่ 28 ฐานข้อมูลตลาด

id	geom	x	y	name	open	lavang	pic
[PK] double precision	geometry(Point,4326)	double precision	double precision	character varying(254)	character varying(254)	double precision	character varying(254)
1	0101000020E6100000C57074DDC0E594005BF0D315ECB3040	100.232193	16.794406	Makro	06.00 - 22.00	72	72_4_1
2	0101000020E61000006A1492CCEA1059403D98141F9FCC3040	100.264331	16.799303	Teaco Lotus	07.00 - 20.00	68	68_4_1
3	0101000020E610000016C00EDC6A1259406F4675A5DCD03040	100.289732	16.815736	BigC	09.00 - 23.00	35	35_4_1
4	0101000020E610000001F1484CED1059407DFE8E1E5FD23040	100.264455	16.821653	Topland	10.00 - 22.00	0	0

ภาพที่ 29 ฐานข้อมูลห้างสรรพสินค้า

gid	serial	geom	boun_id	community
[PK]		geometry(MultiPolygon,4326)	character varying(64)	character varying(40)
1	1	0106000202E6100000010000000103000000010000002000000444AB38713105940201F9A49BFD430402080B300F10594060661817C70D43040B0F8E1312B105940D01C5C		บ้านเลงสามัคคี
2	2	0106000202E61000000100000001030000000100000045000004022D08C2D0F954010A5FCFEFCB3040549BBA3C2A0F5940B000CB71C1CA30405819B51260F59404D9DE		พันปี
3	3	0106000202E6100000010000000103000000010000001A0000000C7E3278B50F5940E0D998F5FCB3040E2435C1A30F5940A0C1B8718CCB30406C0F3E88D0F5940C09DF7		พหุชาตุพรชน
4	4	0106000202E6100000010000000103000000010000002000000E0E6F87B9A70F5940608A21D65CCC3040A812A478980F59404036282831CC30408C32737A940F5940A03125		โรงเรียนศรีทอง
5	5	0106000202E61000000100000001030000000100000044F9728FCF0F594070CFE8F2CCC3040C4C71A1CE00F594050BAF385FBCC3040C039C8CDF70F594009EA2		บม.ไทย 21
6	6	0106000202E610000001000000010300000001000000250000094BE30E71210594020761CA379CC3040B00C4E241D105940B00A371769CC3040082EBB20105940403FBB		ถนอมรักษ์ 40
7	7	0106000202E6100000010000000103000000010000001400000001D443AE80F594070889B5E12C304058FF3C98BA0F5940F047793827CE304004E0A47CBA0F594040DD2D		รามใจ
8	8	0106000202E61000000100000001030000000100000018000000AC5E153B54105940E01D99DF0CC30401C3F44874E1059409AD83532FCC3040A06D871A4E105940A0C0D6		รามใจโมที
9	9	0106000202E61000000100000001030000000100000014000000066464691059402096F52793CD30403411AA515F10594010A1218418CD3040606661AC4E105940A0C057		ธัญชาตผล
10	10	0106000202E610000001000000010300000001000000190000004C0E58E9D110594040E7B16953CC3040784CD13B81059405024DB934CC304090710039B1105940104CC1		ศิรินทร์พัฒนา
11	11	0106000202E610000001000000010300000001000000120000009C199AE8FC105940F0D6F97929CC304040CE58E9D110594040E7B16953CC3040E47FA038C710594090C02B		มหานภาพ
12	12	0106000202E6100000010000000103000000010000000E000000E68356156641059407015EC590CE304030840BC45310594003898D84E3C3040A4ED41AB4E10594070029		กานจนาง
13	13	0106000202E6100000010000000103000000010000000800000000D5E7368C1059407068323ED0CD3040E8956CD7F10594003898D84E3C3040A4ED41AB4E105940503135		ชุมชนเกษตร
14	14	0106000202E6100000010000000103000000010000001800000038FCA9CFD1059408052C90519CD3040E84A241FE6105940600969557CD30404224B4AD1059407069C		ศรแก้ว
15	15	0106000202E6100000010000000103000000010000000800000000DCC5099BCC10594060BD6847BCC3040648B89F8B01059406030535AC3C3040CD1C7229E105940B0711B		พหุชาตผล
16	16	0106000202E610000001000000010300000001000000110000004446624B010594060D2E2C1B3CF3040A8423C8A98105940A0B6C017F8CF30401098D93E80105940907537		ธนาใจ
17	17	0106000202E6100000010000000103000000010000001500000038FCA9CFD1059408052C90519CD3040E84A241FE6105940600969557CD30404224B4AD1059407069C		ศรีธรรม โธมธก
18	18	0106000202E610000001000000010300000001000000070000000117F41C02115940E0E1D8019CCF3040F85E0CE8D10594080831855AFCF3040405D203FEF10594020B0E		ฉิมจิระพงษ์
19	19	0106000202E6100000010000000103000000010000000F000000080E81F30CD105940F02F8C27B1D3040DC4AEFCA9105940503BA6191ED130408870183B9F10594080CEE		ราชบุษ
20	20	0106000202E6100000010000000103000000010000000800000000409FC275D71059407029A8571BD1304024479B7CD7105940A0E8FE732BD130408030A82D610594080CA9		ประสมพงษ์ชน
21	21	0106000202E6100000010000000103000000010000000A00000010B021D504115940C0690ACD030406840043D6105940201A8E5980D3040409FC275D71059407029A8		เกล้าเม
22	22	0106000202E61000000100000001030000000100000016000000846736A6C11594020FA75DFDCB304098014A36A115940E03C881E9F9C30405C94FB1763115940306395		ผาชน
23	23	0106000202E61000000100000001030000000100000016000000881E7D1B98115940702D938ECC3040542D4183A115940808F93D66CC304044A4F11C9A115940601641		รัตนเมธี

ภาพที่ 30 ฐานข้อมูลขอบเขตชุมชนเทศบาลนครพิษณุโลก

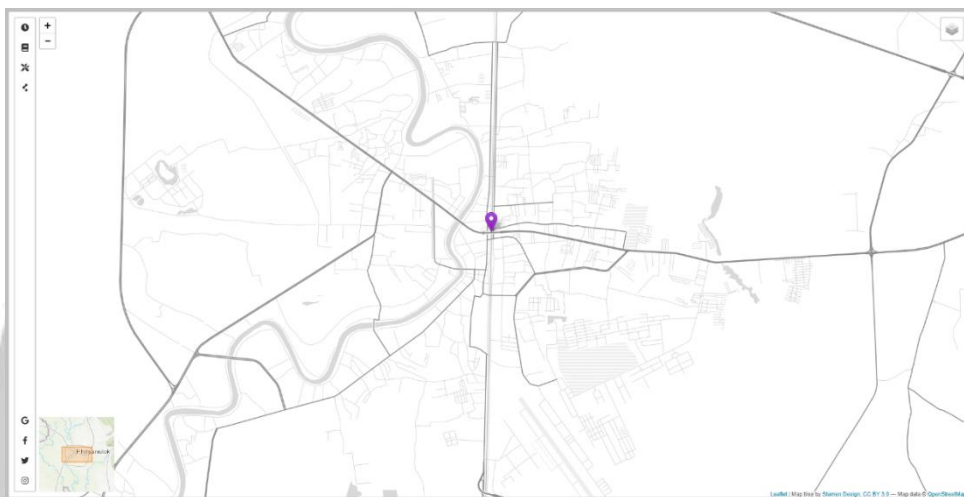
4.3 การพัฒนาระบบ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาเว็บแอปพลิเคชันที่มีความสามารถในการวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารในเขตเทศบาลนครพิษณุโลกขึ้น โดยจะใช้ Leaflet API ในการสร้างแผนที่ออนไลน์ และใช้ OpenRouteService API ในการคำนวณพื้นที่ให้บริการจากตำแหน่งที่อยู่ ซึ่งเว็บแอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้นนี้สามารถแสดงตำแหน่งร้านค้าอาหารตามระยะทางที่ผู้ใช้งานกำหนดได้และวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหาร ณ ตำแหน่งนั้น ๆ นอกจากนี้ยังระบุด้วยว่าพื้นที่ดังกล่าวมีความสามารถในการเข้าถึงอาหารอยู่ในระดับใด

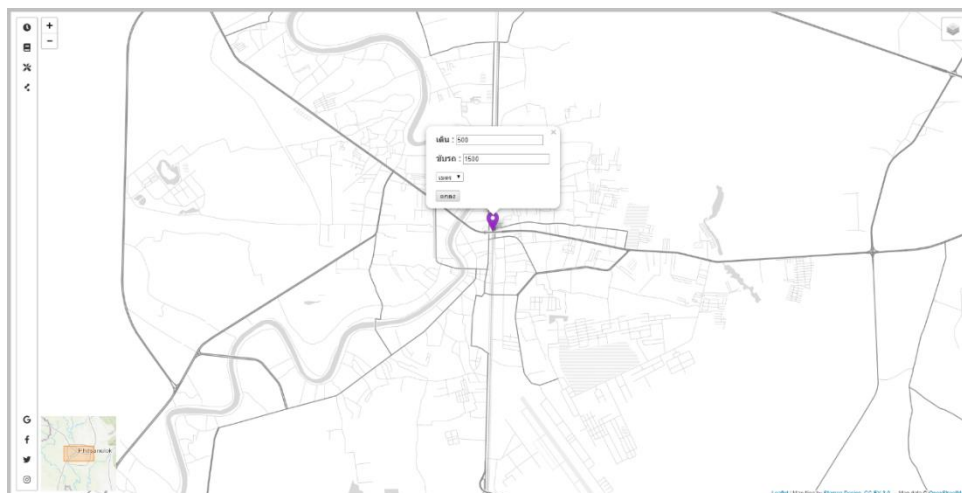
ภาพที่ 31 หน้าเว็บแอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้น

4.3.1 สร้างมาร์คเกอร์ (Marker) ขึ้นบนแผนที่ เพื่อให้มาร์คเกอร์แสดงตำแหน่งที่ผู้ใช้งานเลือกในแผนที่ออนไลน์ สามารถศึกษารายละเอียดของโค้ดในการพัฒนาได้ใน ภาคผนวก ค (3.3) การสร้าง marker และ Popup

ภาพที่ 32 สร้างมาร์คเกอร์ (Marker)

4.3.2 เมื่อทำการสร้างมาร์คเกอร์เสร็จสิ้น ขั้นตอนถัดไปจะเป็นการสร้างป๊อปอัพ (Popup) ให้กับมาร์คเกอร์ ซึ่งภายในป๊อปอัพจะมีเงื่อนไขเกี่ยวกับระยะทางให้ผู้ใช้งานระบุ ซึ่งภายในป๊อปอัพดังกล่าวผู้ใช้งานสามารถระบุระยะทางในการเข้าถึงอาหารโดยการเดินและการขับรถได้ ซึ่งระยะทางมีหน่วยให้เลือกสองอย่างระหว่างหน่วยเมตร (Meter) และหน่วยวินาที (Second) และมีปุ่ม “ตกลง” สำหรับการประมวลผลข้อมูล หลังจากพัฒนาส่วนนี้เสร็จสิ้นการคลิกสร้างมาร์คเกอร์ลงบนแผนที่ออนไลน์หนึ่งครั้งจะปรากฏป๊อปอัพดังกล่าวขึ้นมาเสมอ สามารถศึกษารายละเอียดของโค้ดในการพัฒนาได้ใน ภาคผนวก ค (3.3) การสร้าง marker และ Popup

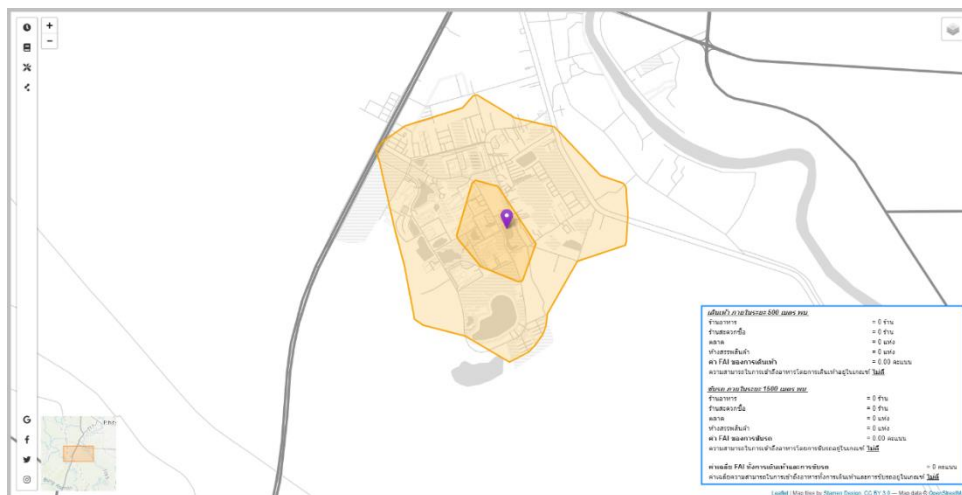
ภาพที่ 33 การสร้างป๊อปอัพ (Popup)

4.3.3 ในขั้นตอนนี้จะเป็นการสร้างพื้นที่รูปปิด (Polygon) ขึ้นจากตำแหน่งมาร์คเกอร์ที่ผู้ใช้งานเลือก โดยจะต้องทำการกรอกเงื่อนไขตามระยะทางที่ผู้ใช้งานกำหนดลงในป๊อปอัพ ซึ่งจะมีทั้งการเดินทางและการขับรถ จากนั้นคลิกปุ่มตกลง ระบบจะประมวลผลและสร้างพื้นที่ให้บริการจากระยะทางที่ผู้ใช้งานกำหนดขึ้นในรูปแบบรัศมีจากตำแหน่งของมาร์คเกอร์ โดยจะคำนวณพื้นที่ให้บริการนี้ตามเส้นทางของถนน ซึ่งในการคำนวณพื้นที่ให้บริการดังกล่าวผู้วิจัยได้ใช้บริการจาก OpenRouteService API ในเรื่อง การบริการเวลาเดียวกัน (Isochrone Service) มาสร้างเป็นพื้นที่ให้บริการ (Service Area) หรือพื้นที่รูปปิด สามารถศึกษารายละเอียดของโค้ดในการพัฒนาได้ในภาคผนวก ค (3.2) การรับค่าจากเงื่อนไขและวิเคราะห์ผลลัพธ์ พร้อมการแสดงผลบนเว็บแอปพลิเคชัน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

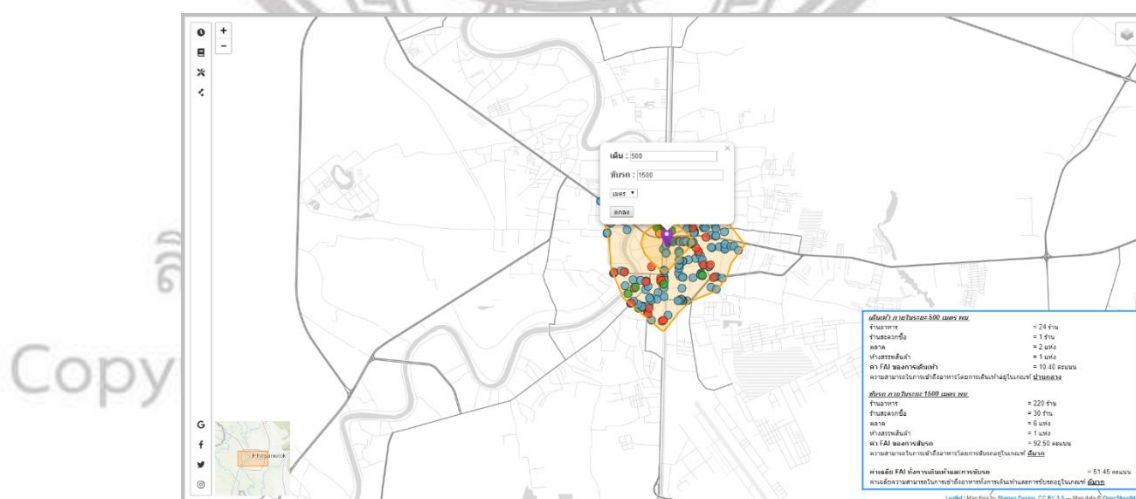
Copyright by Naresuan University

All rights reserved

ภาพที่ 34 การสร้างบริการเวลาเดียวกันจาก ORS API โดยการระบุระยะทางจากบ็อบอัพที่สร้างขึ้น

เมื่อสร้างพื้นที่รูปปิดเสร็จสิ้น ขั้นตอนถัดไปจะเป็นการส่งรูปปิดดังกล่าวเข้าสู่ฐานข้อมูลและใช้ภาษาเอสคิวเอล (SQL) ในการดึงข้อมูลตำแหน่งร้านค้าอาหารภายในฐานข้อมูลที่อยู่ในรูปปิดออกมา และคำนวณหาค่าความสามารถในการวิเคราะห์การเข้าถึงอาหารตามสูตรการหาค่า FAI และระบุว่าพื้นที่นั้นมีความสามารถในการเข้าถึงอาหารอยู่ในระดับใด สามารถศึกษารายละเอียดของโค้ดในการพัฒนาได้ใน ภาคผนวก ค (3.2) การรับค่าจากเงื่อนไขและวิเคราะห์ผลลัพธ์ พร้อมการแสดงผลบนเว็บแอปพลิเคชัน

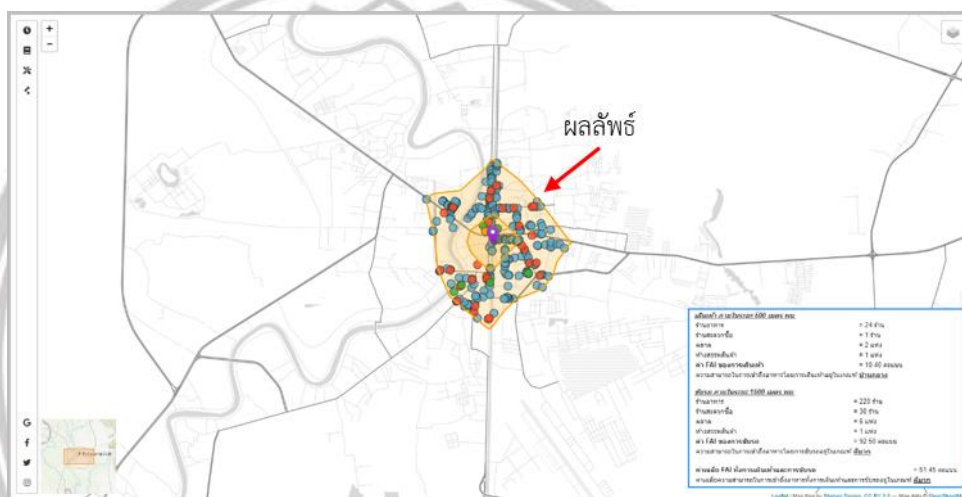

ภาพที่ 35 เมื่อส่งรูปปิดเข้าไปในฐานข้อมูลและดึงข้อมูลตำแหน่งร้านค้าอาหารภายในรูปปิดมาแสดงในเว็บแอปพลิเคชัน

4.4 ผลลัพธ์จากเว็บแอปพลิเคชัน

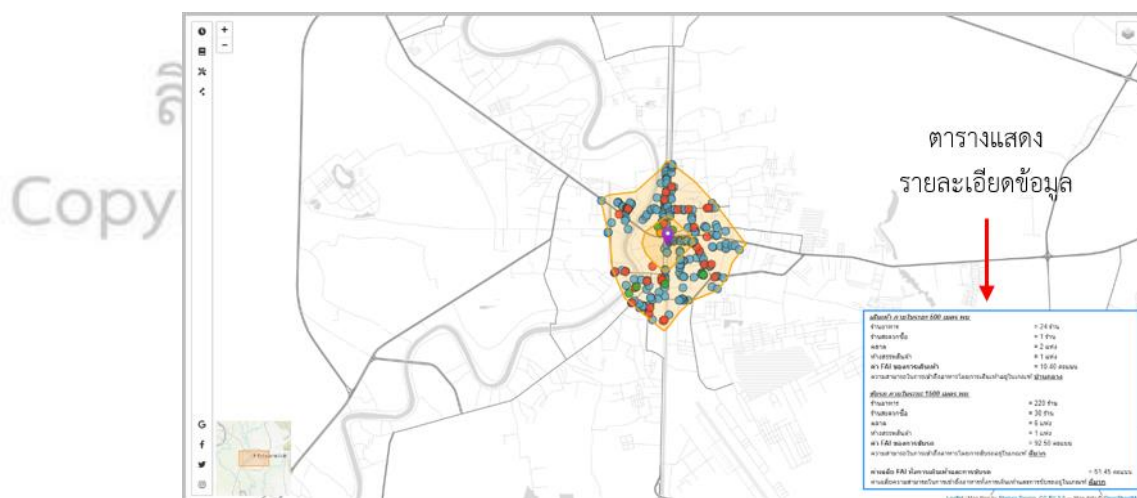
เมื่อผ่านกระบวนการวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารจากเว็บแอปพลิเคชันจะได้ผลลัพธ์ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

4.4.1 หน้าเว็บแอปพลิเคชันที่แสดงร้านค้าอาหารตามระยะทางที่ผู้ใช้งานกำหนด ซึ่งจะทั้งระยะทางจากการเดิน และการขับรถ

ภาพที่ 36 หน้าเว็บแอปพลิเคชันที่แสดงร้านค้าอาหารตามระยะทางที่ผู้ใช้งานกำหนด

4.4.2 ตารางแสดงรายละเอียดว่าพบร้านค้าอาหารภายในระยะทางที่ผู้ใช้งานกำหนดจำนวนกี่ร้าน ค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหาร (FAI) มีจำนวนเท่าไร และระบุว่ามีพื้นที่ดังกล่าวมีความสามารถในการเข้าถึงอาหารระดับใด

ภาพที่ 37 ตารางแสดงรายละเอียดข้อมูล

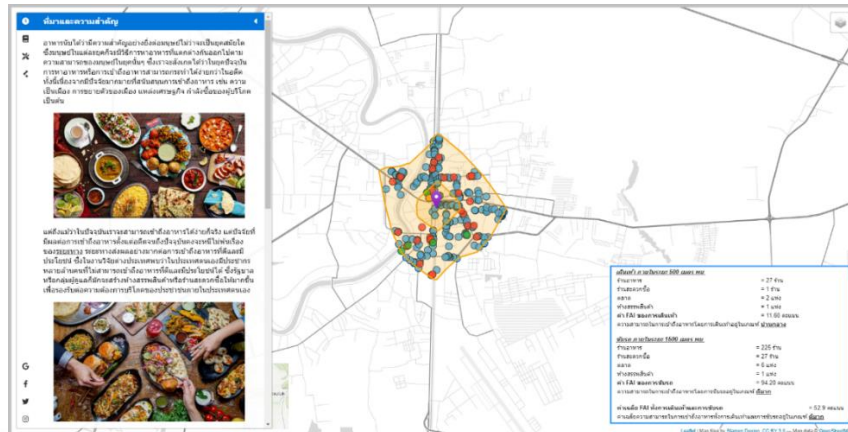
<u>เดินเท้า ภายในระยะ 500 เมตร พบ</u>	
ร้านอาหาร	= 24 ร้าน
ร้านสะดวกซื้อ	= 1 ร้าน
ตลาด	= 2 แห่ง
ห้างสรรพสินค้า	= 1 แห่ง
ค่า FAI ของการเดินเท้า	= 10.40 คะแนน
ความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการเดินเท้าอยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง	
<u>ขับรถ ภายในระยะ 1500 เมตร พบ</u>	
ร้านอาหาร	= 220 ร้าน
ร้านสะดวกซื้อ	= 30 ร้าน
ตลาด	= 6 แห่ง
ห้างสรรพสินค้า	= 1 แห่ง
ค่า FAI ของการขับรถ	= 92.50 คะแนน
ความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการขับรถอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก	
ค่าเฉลี่ย FAI ทั้งการเดินเท้าและการขับรถ	= 51.45 คะแนน
ค่าเฉลี่ยความสามารถในการเข้าถึงอาหารทั้งการเดินเท้าและการขับรถอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก	

ภาพที่ 38 ตารางแสดงรายละเอียดข้อมูล (2)

จากตัวอย่าง ณ ตำแหน่งดังกล่าวผู้ใช้งานมีความสามารถในการเดิน 500 เมตร และมีความสามารถในการขับรถ 1,500 เมตร ในการเดินระยะทาง 500 เมตร พบร้านอาหาร 24 ร้าน ร้านสะดวกซื้อ 1 ร้าน ตลาด 2 แห่ง และห้างสรรพสินค้า 1 แห่ง ค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหาร (FAI) มีค่าเท่ากับ 10.40 คะแนน มีความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการเดินอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในการขับรถระยะทาง 1,500 เมตร พบร้านอาหาร 220 ร้าน ร้านสะดวกซื้อ 30 ร้าน ตลาด 6 แห่ง และห้างสรรพสินค้า 1 แห่ง ค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหาร (FAI) มีค่าเท่ากับ 92.50 คะแนน มีความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการเดินอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ซึ่งค่าเฉลี่ยค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารทั้งการเดินและการขับรถเท่ากับ 51.45 คะแนน นับได้ว่าค่าเฉลี่ยความสามารถในการเข้าถึงอาหารทั้งการเดินและการขับรถอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

ส่วนสุดท้ายเป็นแถบคู่มือการใช้งานเว็บแอปพลิเคชันที่ผู้วิจัยสร้าง ซึ่งภายในแถบคู่มือนี้จะเล่าถึงที่มาและความสำคัญของปัญหาการเข้าถึงอาหาร, ค่า FAI คืออะไร, วิธีการใช้งานเว็บแอปพลิเคชัน และอธิบายผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์บนเว็บแอปพลิเคชัน สามารถศึกษารายละเอียดของโค้ดในการพัฒนาได้ใน ภาคผนวก ค (2) การพัฒนาแถบคู่มือในเว็บแอปพลิเคชัน

All rights reserved

ภาพที่ 39 คู่มือการใช้งานเว็บแอปพลิเคชัน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
Copyright by Naresuan University
All rights reserved

บทที่ 5

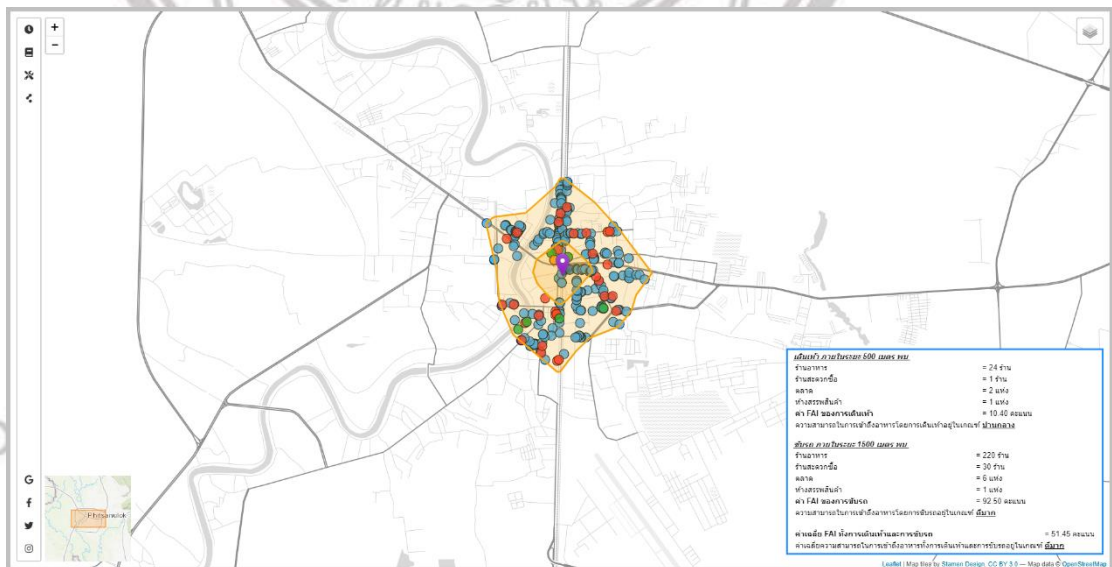
ผลการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งจากการดำเนินงานตามกระบวนการวิจัยทั้งสิ้น สามารถแบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

- 1) ผลการพัฒนาระบบ
- 2) ค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหาร
- 3) แผนที่แสดงความสามารถในการเข้าถึงอาหาร

5.1 ผลการพัฒนาระบบ

ในระบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนี้ มีความสามารถในการแสดงตำแหน่งร้านค้าอาหารตามระยะทางที่ถูกกำหนด และสามารถวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารในพื้นที่ศึกษาได้ ซึ่งผลลัพธ์จากการวิเคราะห์ภายในเว็บแอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้นมีตัวอย่างดังนี้

ภาพที่ 40 ผลลัพธ์จากการวิเคราะห์ภายในเว็บแอปพลิเคชัน

<u>เดินเท้า ภายในระยะ 500 เมตร พบ</u>	
ร้านอาหาร	= 24 ร้าน
ร้านสะดวกซื้อ	= 1 ร้าน
ตลาด	= 2 แห่ง
ห้างสรรพสินค้า	= 1 แห่ง
ค่า FAI ของการเดินเท้า	= 10.40 คะแนน
ความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการเดินเท้าอยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง	
<u>ขับรถ ภายในระยะ 1500 เมตร พบ</u>	
ร้านอาหาร	= 220 ร้าน
ร้านสะดวกซื้อ	= 30 ร้าน
ตลาด	= 6 แห่ง
ห้างสรรพสินค้า	= 1 แห่ง
ค่า FAI ของการขับรถ	= 92.50 คะแนน
ความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการขับรถอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก	
ค่าเฉลี่ย FAI ทั้งการเดินเท้าและการขับรถ	= 51.45 คะแนน
ค่าเฉลี่ยความสามารถในการเข้าถึงอาหารทั้งการเดินเท้าและการขับรถอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก	

ภาพที่ 41 ตารางตัวอย่างแสดงรายละเอียดผลลัพธ์ จากการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน

จากตารางตัวอย่างแสดงรายละเอียดผลลัพธ์ จากการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน สามารถอธิบายผลลัพธ์จากการวิเคราะห์ภายในการทำงานของเว็บแอปพลิเคชัน 1 ครั้งได้ดังนี้ การเดินเท้าภายในระยะทาง 500 เมตร พบ ร้านอาหารจำนวน 24 ร้าน ร้านสะดวกซื้อ 1 ร้าน ตลาด 2 แห่ง ห้างสรรพสินค้า 1 แห่ง ค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารของการเดินภายในระยะทาง 500 เมตร เท่ากับ 10.40 คะแนน จึงสรุปได้ว่า ณ ตำแหน่งดังกล่าวมีความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการเดินอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

การขับรถ ภายในระยะทาง 1,500 เมตร พบ ร้านอาหารจำนวน 220 ร้าน ร้านสะดวกซื้อ 30 ร้าน ตลาด 6 แห่ง ห้างสรรพสินค้า 1 แห่ง ค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารของการเดินภายในระยะทาง 1,500 เมตร เท่ากับ 92.50 คะแนน จึงสรุปได้ว่า ณ ตำแหน่งดังกล่าวมีความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการขับรถอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

จากผลลัพธ์ทั้งสองในข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสามารถหาความสามารถในการเข้าถึงอาหารเฉลี่ยทั้งการเดินในระยะทาง 500 เมตร และการขับรถในระยะทาง 1,500 เมตร ได้ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 51.45 คะแนน และสรุปได้ว่า ณ ตำแหน่งดังกล่าวมีความสามารถในการเข้าถึงอาหารเฉลี่ยทั้งการเดินและการขับรถอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

All rights reserved

ตาราง 1 ระดับเกณฑ์การเข้าถึงอาหาร

ระดับเกณฑ์การเข้าถึง อาหาร	ไม่ดี	พอใช้	ปานกลาง	ดี	ดีมาก
การเดิน	น้อยกว่า 2 คะแนน	3 – 4 คะแนน	5 – 7 คะแนน	8 – 11 คะแนน	มากกว่า 12 คะแนน
การขับรถ	น้อยกว่า 21 คะแนน	22 – 35 คะแนน	36 – 48 คะแนน	49 – 68 คะแนน	69 – 103 คะแนน
ค่าเฉลี่ยทั้งการเดินและการ ขับรถ	น้อยกว่า 13 คะแนน	14 – 21 คะแนน	22 – 29 คะแนน	30 – 38 คะแนน	39 – 57 คะแนน

การแบ่งเกณฑ์การเข้าถึงอาหารในแต่ละพื้นที่ในการวิจัยครั้งนี้จำเป็นต้องทราบค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหาร (FAI) ซึ่งจะทราบได้ต่อเมื่อทำการใช้งานเว็บแอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้น เนื่องจากภายในเว็บแอปพลิเคชันมีความสามารถในการคำนวณหาค่า FAI หลังจากนั้นนำค่าคะแนนของ FAI เหล่านี้มาพิจารณาร่วมกับตารางเกณฑ์การเข้าถึงอาหารจะทำให้ทราบว่าพื้นที่นั้นมีความสามารถในการเข้าถึงอาหารอยู่ในระดับเกณฑ์ใด

5.2 ค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหาร

ผลลัพธ์ที่ได้จากการสุ่มจุดตัวอย่างทั้งหมด 86 จุด จากเว็บแอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้น เพื่อหาค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการเดิน 500 เมตร การขับรถ 1,500 เมตร และค่าเฉลี่ยทั้งการเดิน 500 เมตร และการขับรถ 1,500 เมตร ซึ่งสามารถแสดงผลลัพธ์จากการสุ่มจุดตัวอย่างจำนวน 86 จุด ทั้งสามรูปแบบได้ดังต่อไปนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

จากการสุ่มจุดตัวอย่างทั้งหมด 86 จุด จากเว็บแอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้น โดยกำหนดให้มีความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการเดินเป็นระยะทาง 500 เมตร พบว่า ค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการเดินมีค่ามากขึ้นเมื่ออยู่ใกล้บริเวณที่เป็นถนนสายหลักและบริเวณใจกลางเมืองพิษณุโลก และพบว่าบริเวณขอบของเขตเทศบาลนครพิษณุโลกมีค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารน้อย ซึ่งสามารถดูผลลัพธ์ได้จากแผนที่แสดงค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการเดิน

ภาพที่ 42 แผนที่แสดงค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการเดิน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

จากการสุ่มจุดตัวอย่างทั้งหมด 86 จุด จากเว็บแอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้น โดยกำหนดให้มีความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการขับรถเป็นระยะทาง 1,500 เมตร พบว่า ค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการเดินมีค่ามากทางเขตเทศบาลนครพิษณุโลกตะวันออก และพบว่าบริเวณเขตเทศบาลนครพิษณุโลกตะวันตกรวมถึงบริเวณขอบของเขตเทศบาลนครพิษณุโลกมีค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารน้อย ซึ่งสามารถดูผลลัพธ์ได้จากแผนที่แสดงค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการขับรถ

ภาพที่ 43 แผนที่แสดงค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการขับรถ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

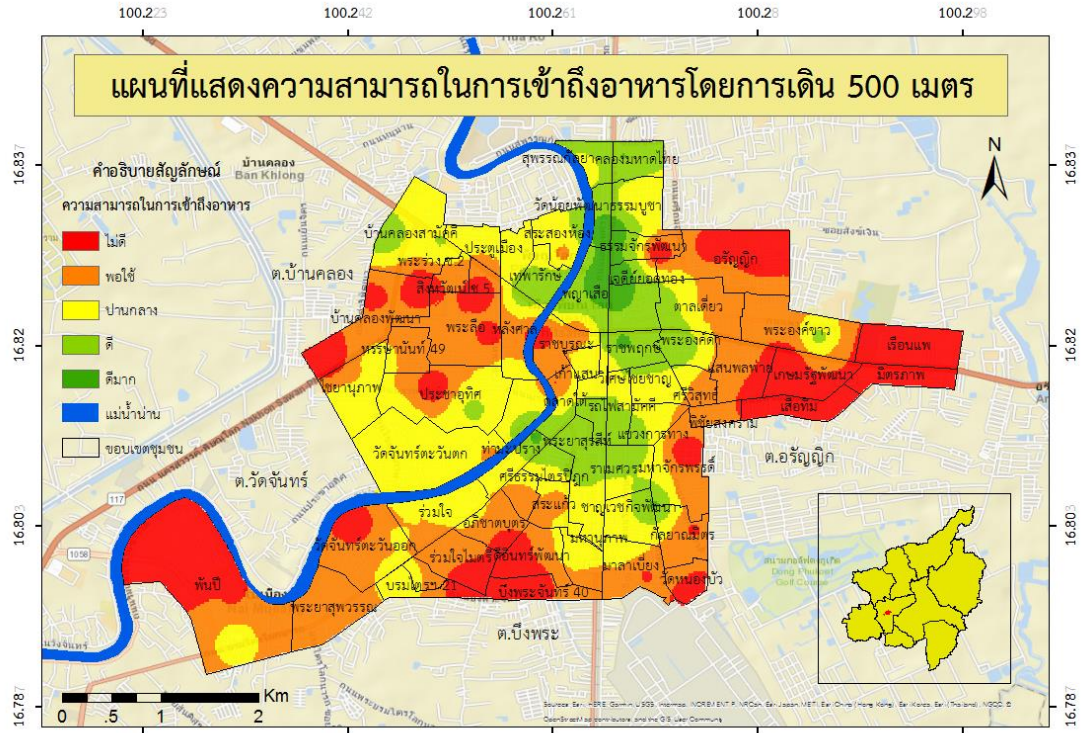
จากการสุ่มจุดตัวอย่างทั้งหมด 86 จุด จากเว็บแอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้น เพื่อหาค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารเฉลี่ยของการเดินในระยะทาง 500 เมตร และการขับรถในระยะทาง 1,500 เมตร พบว่า ค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการเดินมีค่ามากกว่าเขตเทศบาลนครพิษณุโลกตะวันออก และพบว่าบริเวณเขตเทศบาลนครพิษณุโลกตะวันตกรวมถึงบริเวณขอบของเขตเทศบาลนครพิษณุโลกมีค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารน้อย ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับแผนที่แสดงค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการขับรถ แต่ความสามารถในการเข้าถึงอาหารเฉลี่ยจะน้อยกว่าการเข้าถึงอาหารโดยการขับรถ เนื่องจากคำนวณค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการเดินด้วยส่งผลทำให้พื้นที่เหล่านี้มีความสามารถในการเข้าถึงอาหารน้อยลง ซึ่งสามารถดูผลลัพธ์ได้จากแผนที่แสดงค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารเฉลี่ย

ภาพที่ 44 แผนที่แสดงค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารเฉลี่ย

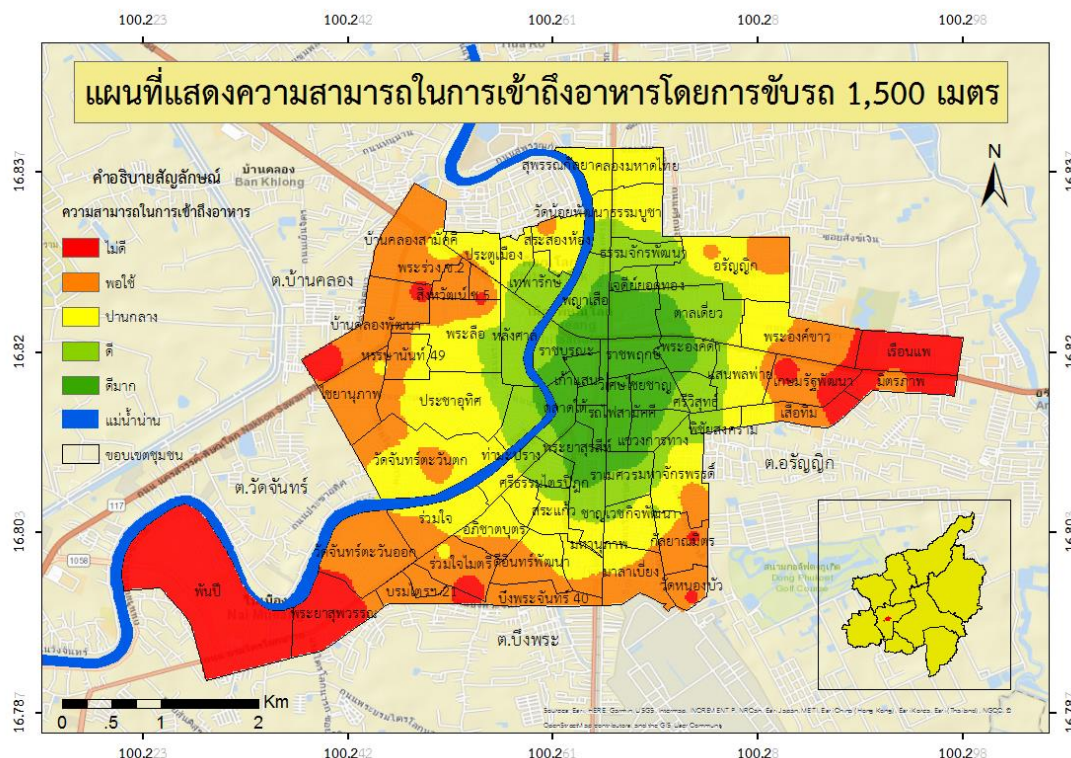
All rights reserved

5.3 แผนที่แสดงความสามารถในการเข้าถึงอาหาร

ภาพที่ 45 แผนที่แสดงความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการเดิน 500 เมตร

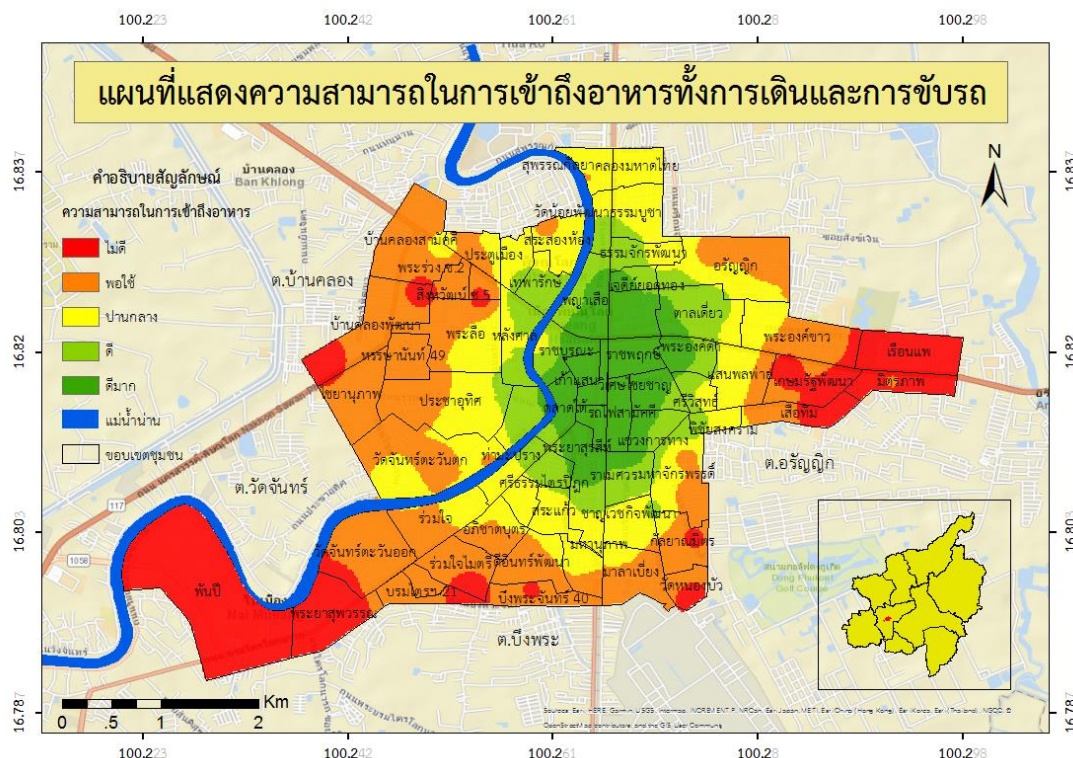
จากแผนที่แสดงความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการเดินภายในระยะทาง 500 เมตร จะเห็นว่าได้ชุมชนธรรมจักร ชุมชนเจดีย์ยอดทอง และชุมชนพญาเสือ เป็นพื้นที่ที่มีความสามารถในการเข้าถึงอาหารสูงที่สุด เนื่องจากชุมชนในบริเวณนั้นมีโรงเรียน และวัด รวมถึงเป็นถนนสายหลักทำให้พบเห็นร้านค้าอาหารตลอดเส้นทางในย่านดังกล่าว และพบว่าชุมชนเรือนแพ ชุมชนมิตรภาพ ชุมชนเกษมรัฐพัฒนา ชุมชนเสื่อทิม และชุมชนพันปี เป็นพื้นที่ที่มีความสามารถในการเข้าถึงอาหารต่ำที่สุดทั้งนี้เนื่องจากบริเวณดังกล่าวเป็นเขตชุมชนที่อยู่บริเวณขอบของเทศบาลนครพิษณุโลกและอยู่ห่างจากย่านใจกลางเมืองจึงไม่พบร้านค้าอาหารในพื้นที่ดังกล่าวมากนัก รวมถึงบางพื้นที่ที่มีความสามารถในการเข้าถึงอาหารค่อนข้างต่ำ เช่น หมู่บ้านจัดสรร ที่อยู่ห่างจากย่านเศรษฐกิจและพบร้านค้าอาหารจำนวนน้อยมากในบริเวณนี้

ภาพที่ 46 แผนที่แสดงความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการขับรถ 1,500 เมตร

จากแผนที่แสดงความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการขับรถภายในระยะทาง 1,500 เมตร จะเห็นว่าได้ชุมชนบริเวณกลางใจเมืองพิษณุโลก เป็นพื้นที่ที่มีความสามารถในการเข้าถึงอาหารสูงที่สุด เนื่องจากเป็นย่านเศรษฐกิจของเมืองพิษณุโลกและเป็นที่ตั้งของสถานที่ทางราชการหลายแห่ง ทำให้พบเห็นร้านค้าอาหารจำนวนมากภายในย่านเศรษฐกิจนี้ ซึ่งส่วนใหญ่ร้านค้าอาหารพวกนี้มักจะพบเห็นได้ตามเส้นทางถนนสายหลักและถนนสายรอง และพบว่าชุมชนเรือนแพ ชุมชนมิตรภาพ ชุมชนพระยาสุพรรณ และชุมชนพันปี เป็นพื้นที่ที่มีความสามารถในการเข้าถึงอาหารต่ำที่สุดทั้งนี้ เนื่องจากบริเวณดังกล่าวเป็นเขตชุมชนที่อยู่บริเวณขอบของเทศบาลนครพิษณุโลกและอยู่ห่างจากย่านใจกลางเมืองจึงไม่พบร้านค้าอาหารในพื้นที่ดังกล่าวมากนัก รวมถึงบางพื้นที่ที่มีความสามารถในการเข้าถึงอาหารค่อนข้างต่ำ เช่น หมู่บ้านจัดสรร ที่อยู่ห่างจากย่านเศรษฐกิจและพบร้านค้าอาหารจำนวนน้อยมากในบริเวณนี้

All rights reserved

ภาพที่ 47 แผนที่แสดงความสามารถในการเข้าถึงอาหารเฉลี่ยทั้งการเดินและการขี่รถ

จากแผนที่แสดงความสามารถในการเข้าถึงอาหารเฉลี่ยทั้งการเดินในระยะทาง 500 เมตร และการขี่รถในระยะทาง 1,500 เมตร พบว่ามีลักษณะคล้ายกับแผนที่แสดงความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการขี่รถภายในระยะทาง 1,500 เมตร ที่พบว่าชุมชนบริเวณกลางใจเมืองพิษณุโลก เป็นพื้นที่ที่มีความสามารถในการเข้าถึงอาหารสูงที่สุด แต่มีพื้นที่ในการเข้าถึงอาหารที่น้อยกว่าการขี่รถในระยะทาง 1,500 เมตร และมีพื้นที่ในการเข้าถึงอาหารที่ไม่ดีเยือกกว่าทั้งนี้เนื่องมาจากค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารจากการเดินในระยะทาง 500 เมตร ซึ่งมีค่าน้อยกว่าทำให้ถ่วงน้ำหนักค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารจากการขี่รถ 1,500 เมตร ซึ่งสามารถดูได้จากแผนที่แสดงความสามารถในการเข้าถึงอาหารเฉลี่ยทั้งการเดินและการขี่รถ

บทที่ 6

บทสรุป

การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันเพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยคาดหวังว่าการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ประกอบการทางด้านอาหารในส่วนของการวิเคราะห์ ประเมิน และตัดสินใจสร้างพื้นที่บริการอาหาร รวมถึงผู้ประกอบการด้านอื่น ๆ ที่ต้องการพิจารณาปัจจัยทางด้านอาหารเป็นหลัก

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักในการศึกษาทั้งหมด 3 ข้อ ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การเข้าถึงอาหารในพื้นที่ศึกษา 2) เพื่อพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันที่แสดงตำแหน่งร้านค้าอาหารตามระยะทางที่ถูกกำหนดและสามารถวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหาร 3) เพื่อสร้างแผนที่แสดงการเข้าถึงอาหารในขอบเขตพื้นที่ศึกษา ทั้งนี้จากการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันและวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารสามารถในพื้นที่ศึกษาสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

6.1 สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันที่แสดงตำแหน่งร้านค้าอาหารตามระยะทางที่ถูกกำหนดและสามารถวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารในครั้งนี้ เพื่อเป็นหนึ่งในเครื่องมือที่ช่วยประกอบการตัดสินใจของผู้ใช้งานในเรื่องการเข้าถึงอาหาร ซึ่งผู้ใช้งานในที่นี้อาจจะเป็นผู้ประกอบการทางด้านอาหาร นักวางแผนการตลาด หรือแม้กระทั่งผู้ที่ต้องการเลือกที่อยู่อาศัยที่สามารถเข้าถึงอาหารได้ดีในระดับหนึ่ง ซึ่งเว็บแอปพลิเคชันในการวิจัยครั้งนี้พัฒนาขึ้นจากภาษา JavaScript ภาษา PHP เพื่อเชื่อมต่อกับฐานข้อมูล ภาษา SQL ภาษา HTML และภาษา CSS นอกจากนี้ได้ใช้บริการแผนที่ออนไลน์จาก Leaflet API และใช้บริการเส้นทางถนนจาก OpenRouteService API ซึ่งผลลัพธ์จากการพัฒนาระบบและทดสอบระบบที่พัฒนาขึ้นพบว่า ระบบที่ทำการพัฒนาขึ้นนั้นสามารถแสดงตำแหน่งร้านค้าอาหารตามระยะทางที่ถูกกำหนดและสามารถวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารได้ และระบบสามารถบอกผู้ใช้งานได้ว่า ณ ตำแหน่งนั้นมีการเข้าถึงอาหารอยู่ในระดับเกณฑ์ใด

จากการศึกษาและวิเคราะห์การเข้าถึงอาหารในพื้นที่ศึกษานำไปสู่การสร้างแผนที่แสดงการเข้าถึงอาหารในขอบเขตพื้นที่ศึกษา ซึ่งผลลัพธ์จากการสร้างแผนที่แสดงการเข้าถึงอาหารในขอบเขตพื้นที่ศึกษาของการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งสามารถแบ่งแผนที่ผลลัพธ์ออกเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ 1) แผนที่แสดงความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการเดินภายในระยะทาง 500 เมตร 2) แผนที่แสดงความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการขับรถภายในระยะทาง 1,500 เมตร 3) แผนที่แสดง

ความสามารถในการเข้าถึงอาหารเฉลี่ยทั้งการเดินทางในระยะเวลาทาง 500 เมตร และการขับรถในระยะเวลาทาง 1,500 เมตร ซึ่งจากแผนที่แสดงความสามารถในการเข้าถึงอาหารทั้ง 3 รูปแบบ พบว่าพื้นที่ที่มีความสามารถในการเข้าถึงอาหารสูงที่สุดอยู่บริเวณกลางเมืองพิษณุโลก (ใจกลางพื้นที่ศึกษา) ทั้งนี้เนื่องจากบริเวณดังกล่าวมีถนนสายหลักตัดผ่านรวมถึงบางพื้นที่เป็นสถานที่ศึกษาและเป็นสถานประกอบการของผู้คนภายในจังหวัดพิษณุโลก ทำให้พบร้านค้าอาหารจำนวนมากในบริเวณนี้ ซึ่งจากแผนที่แสดงความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการขับรถ 1,500 เมตร และแผนที่แสดงความสามารถในการเข้าถึงอาหารทั้งการเดินทางและขับรถจะเห็นได้ว่า ความสามารถในการเข้าถึงอาหารที่ดีจะลดหลั่นลงไปตามระยะทางที่เพิ่มขึ้นจากใจกลางเมืองพิษณุโลก และจะสังเกตเห็นได้ว่าบริเวณขอบเขตเทศบาลนครพิษณุโลกจะมีความสามารถในการเข้าถึงอาหารต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับในตัวเมือง ทั้งนี้เนื่องจากบริเวณดังกล่าวเป็นเขตชุมชนและมีหมู่บ้านจัดสรรเป็นจำนวนมาก แต่ถ้าหากวิเคราะห์จากแผนที่แสดงความสามารถในการเข้าถึงอาหารโดยการเดิน 500 เมตร พบว่าบริเวณทิศเหนือของขอบเขตเทศบาลนครพิษณุโลกมีความสามารถในการเข้าถึงอาหารอยู่ในเกณฑ์ปานกลางถึงดี ทั้งนี้เนื่องจากเป็นขอบเขตติดต่อกับตำบลหัวรอซึ่งเป็นสถานที่ทำการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลกทำให้พบเห็นร้านค้าอาหารอยู่บ้างแต่ไม่มากเท่าใจกลางเมืองพิษณุโลก

6.2 อภิปรายผล

ในการวิเคราะห์การเข้าถึงอาหารส่วนใหญ่ ผลลัพธ์ที่ได้ออกมามักจะถูกแสดงผ่านข้อมูล 2 รูปแบบ ได้แก่ 1) รูปแบบข้อมูลเชิงตัวเลขและบรรยายที่บ่งชี้ให้เห็นว่าพื้นที่นั้น ๆ มีการเข้าถึงอาหารเป็นอย่างไร 2) รูปแบบแผนที่ที่แสดงให้เห็นชัดเจนและเข้าใจง่ายว่าพื้นที่ใดบ้างที่สามารถเข้าถึงอาหารได้ดีและพื้นที่ใดบ้างที่มีการเข้าถึงอาหารที่ไม่ดี ซึ่งผลลัพธ์ทั้งสองอย่างนี้ส่วนมากจะถูกนำเสนอออกมาทั้งบริเวณพื้นที่ศึกษา และไม่สามารถแสดงตำแหน่งเฉพาะที่ต้องการทราบได้ ทำให้กลุ่มผู้ใช้งานไม่สามารถมองเห็นการเข้าถึงอาหารในพื้นที่นั้นได้อย่างแท้จริงเมื่อต้องการวิเคราะห์การเข้าถึงอาหารในบริเวณเฉพาะนั้น จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้พัฒนาเว็บแอปพลิเคชันเพื่อสามารถวิเคราะห์การเข้าถึงอาหารในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งภายในเว็บแอปพลิเคชันนี้สามารถเลือกตำแหน่งที่ต้องการได้พร้อมกับระบุระยะทางที่สามารถเข้าถึงอาหาร จากนั้นระบบจะประมวลผลและแสดงร้านค้าอาหารที่อยู่ภายในระยะทางที่ผู้ใช้งานกำหนดไว้ในขั้นตอนก่อนหน้า ในขั้นถัดไประบบจะทำการคำนวณหาความสามารถในการเข้าถึงอาหาร (FAI) เพื่อระบุให้ผู้ใช้สามารถทราบว่า ณ ตำแหน่งตรงนั้นมีความสามารถในการเข้าถึงอาหารดีหรือไม่ ซึ่งผู้ใช้จะทราบได้เลยว่าตำแหน่งนั้นมีการเข้าถึงอาหารเป็นอย่างไรจากระยะทางที่ระบุไว้ ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการตัดสินใจหลาย ๆ อย่าง เช่น การเลือกที่ประกอบการด้านอาหารสำหรับพื้นที่ที่การเข้าถึงอาหารไม่ดี การวางแผนการตลาดที่จะสร้างร้านค้าอาหารในบริเวณที่มีการเข้าถึงอาหารไม่ดี รวมถึงผู้ประกอบการอาชีพที่

คำนึงถึงเรื่องการเข้าถึงอาหารเป็นหลัก หรือแม้กระทั่งผู้เลือกที่อยู่อาศัยที่ต้องการเข้าถึงอาหารที่ดี ก็สามารถใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อประกอบการตัดสินใจได้ ในส่วนข้อมูลร้านค้าอาหารของเว็บไซต์ที่พัฒนาขึ้นนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลร้านค้าอาหารทั้งหมด 4 ชุด ได้แก่ ร้านอาหาร ร้านสะดวกซื้อ ตลาด และห้างสรรพสินค้า ในขอบเขตเทศบาลนครพิษณุโลก เพื่อต้องการให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงอาหารที่มีความหลากหลายมากขึ้นแทนที่จะเป็นร้านขายอาหารประเภทเดียว

จากงานวิจัยของ Apparicio, P., Cloutier, M. S., & Shearmur, R. (2007). ที่ศึกษาเรื่อง "The case of Montreal's missing food deserts: evaluation of accessibility to food supermarkets" แสดงให้เห็นว่าประชาชนที่อยู่บริเวณเมืองชั้นในสามารถเข้าถึงซูเปอร์มาร์เก็ตได้มากกว่าประชาชนที่อยู่บริเวณเมืองชั้นนอก ซึ่งมีนัยสำคัญที่สรุปได้ว่าประชาชนที่อยู่บริเวณเมืองชั้นในมีความสามารถในการเข้าถึงอาหารได้สูงกว่าประชาชนที่อยู่บริเวณเมืองชั้นนอก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้ที่สรุปว่าพื้นที่ที่มีความสามารถในการเข้าถึงอาหารสูงที่สุดอยู่บริเวณกลางเมืองพิษณุโลก และความสามารถในการเข้าถึงอาหารที่ดีจะลดหลั่นกันไปตามระยะทางที่เพิ่มขึ้นจากใจกลางเมืองพิษณุโลก ซึ่งจากแผนที่ทั้ง 3 รูปแบบที่ได้นำเสนอผู้วิจัยคาดหวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการทุก ๆ อาชีพที่คำนึงถึงเรื่องการเข้าถึงอาหารเป็นปัจจัยหลักในการประกอบอาชีพ

จากงานวิจัยของ Larsen, K., & Gilliland, J. (2008). ได้ศึกษาเรื่อง "Mapping the evolution of 'food deserts' in a Canadian city: Supermarket accessibility in London, Ontario, 1961–2005" ผลจากการวิจัยภาคสนามพบว่า คนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ขาดแคลนอาหารต้องซื้อของที่ร้านสะดวกซื้อในท้องถิ่นขนาดเล็กสำหรับอุปกรณ์พื้นฐานและจะจ่ายเกือบสองเท่าของราคาเปรียบเทียบกับคู่ค้าของซูเปอร์มาร์เก็ต การวิเคราะห์ทางประวัติศาสตร์แสดงให้เห็นว่าพื้นที่ในเมืองชั้นในไม่ใช่พื้นที่ขาดแคลนอาหารเสมอไป เนื่องจากประชากรเมืองเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าในรอบ 50 ปีที่ผ่านมา เมื่อมองย้อนกลับไปในปี ค.ศ. 1961 มากกว่า 75 เปอร์เซ็นต์ของกรุงลอนดอนประชากรแกนกลางเมืองเข้าถึงได้จ่ายซูเปอร์มาร์เก็ตในขณะที่น้อยกว่า 20 เปอร์เซ็นต์ของประชากรแกนในเมืองมีการเข้าถึงในวันนี้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้ที่ชี้ให้เห็นว่าพื้นที่ในเมืองชั้นในไม่ใช่พื้นที่ขาดแคลนอาหารเสมอ และพบว่าพื้นที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้บริเวณเมืองชั้นในมีความสามารถในการเข้าถึงอาหารสูงที่สุดด้วยจากการวิเคราะห์แผนที่ทั้ง 3 รูปแบบ

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

6.3 ข้อเสนอแนะ

6.3.1 ในการวัดความสามารถในการเข้าถึงอาหารให้มีประสิทธิภาพสูงที่สุดควรจะมีข้อมูลของร้านค้าอาหารทุกประเภทในพื้นที่ศึกษานั้น ๆ

6.3.2 การนำปัจจัยด้านอื่น ๆ มาวิเคราะห์ร่วมกับระยะทางที่สามารถเข้าถึงอาหารได้จะทำให้ทราบถึงความสามารถในการเข้าถึงอาหารที่มีความหลากหลายมากขึ้น ซึ่งผลลัพธ์จะไม่ได้มาจากรยะทางที่กำหนดไว้อย่างเดียวแต่จะมีปัจจัยอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

6.3.3 ควรสำรวจพื้นที่ศึกษาหรือพื้นที่ภาคสนามด้วยตนเอง เพื่อที่จะได้วิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารในขอบเขตที่ศึกษาได้ถูกต้องและครอบคลุมในแต่ละพื้นที่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

บรรณานุกรม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

บรรณานุกรม

- กองอ่อน และ มานพ. (2016, เมษายน 10). *ปูพื้นฐานภาษา HTML*. สืบค้นเมื่อ พฤศจิกายน 4, 2019, จาก <https://www.programmerthailand.com/tutorial/post/view/44/ปูพื้นฐานภาษา-html>
- แก้ว เมืองมูล, เมธี เอกะสิงห์, เฉลิมพล สำราญพงษ์, ชาญชัย แสงชโยสวัสดิ์, ประภัสสร พันธุ์สมพงษ์ และ เทวินทร์. (2551). *ระบบวิเคราะห์การตัดสินใจแบบหลายหลักเกณฑ์ที่ใช้ข้อมูลเชิงพื้นที่*. *การประชุมสัมมนาวิชาการระบบเกษตรแห่งชาติครั้งที่ 4*, 16-18.
- บริษัท ควิกเซอร์ฟ โพรไวเดอร์ จำกัด. (2557). *web server พื้นฐานเบื้องต้นของการใช้งานเว็บไซต์ที่หลายคนยังไม่รู้*. สืบค้นเมื่อ 2562, จาก <https://www.quickerv.co.th/knowledge-base/solutions/web%20server%20พื้นฐานเบื้องต้นของการใช้งานเว็บไซต์ที่หลายคนยังไม่รู้>
- วิรัชพัชร ประเสริฐศักดิ์. (2558). *แนวคิดและค่านิยมของความมั่นคงทางอาหาร*. สืบค้นเมื่อ 2562, จาก <http://www.polsci.tu.ac.th/fileupload/36/24.pdf>
- 3.0, R. (2015, August 5). *Fixing “Food Deserts” One Grocery Store at a Time*. สืบค้นเมื่อ November 4, 2019, จาก https://medium.com/@Republic3_0/fixing-food-deserts-one-grocery-store-at-a-time-d94ee2c659ca
- Cummins, S., & Macintyre, S. (2002). “Food deserts” -evidence and assumption in health policy making. *Bmj*, 325(7361), 436-438.
- Eim, D. (2017, May 13). *What is a ‘food desert’?*. สืบค้นเมื่อ November 4, 2019, จาก <https://medium.com/@dongheeeim/จาก-deserts-to-apartheid-b2adc5703b62>
- Goragod. (2008, April 03). *บทที่ 1 AJAX เบื้องต้น*. สืบค้นเมื่อ November 4, 2019, จาก https://www.goragod.com/knowledge/บทที่_1_ajax_เบื้องต้น.html
- krupiyadanai. (n.d.). *พื้นฐานภาษา HTML*. สืบค้นเมื่อ พฤศจิกายน 4, 2562, จาก <https://krupiyadanai.wordpress.com/บทเรียน-html/รู้จักภาษา-html>

Larsen, K., & Gilliland, J. (2008). *Mapping the evolution of 'food deserts' in a Canadian city: Supermarket accessibility in London, Ontario, 1961–2005.*

International Journal of Health Geographics, 7(1), 16.

logisticbasic. (2017, January 14). *การตัดสินใจแบบพิจารณาหลายเกณฑ์ (Multi-Criteria Decision Making : MCDM)*. สืบค้นเมื่อ November 4, 2019, จาก <https://logisticbasic.blogspot.com/2014/07/multi-criteria-decision-making-mcdm.html>

marcuscode. (2016, December 8). *แนะนำภาษา PHP*. สืบค้นเมื่อ November 4, 2019, จาก <http://marcuscode.com/lang/php/introduction>

mindphp. (2560, มีนาคม 14). *API คืออะไร เอพีไอ คือ ช่องทางหนึ่งที่จะเชื่อมต่อกับเว็บไซต์ผู้ให้บริการ API จากที่อื่น*. สืบค้นเมื่อ พฤศจิกายน 4, 2562, จาก <https://mindphp.com/คู่มือ/73-คืออะไร/2038-api-คืออะไร.html>

mindphp. (2560, มีนาคม 14). *JavaScript คืออะไร จาวา สคริปต์ คือ ภาษาคอมพิวเตอร์สำหรับการเขียนโปรแกรมบนระบบอินเทอร์เน็ต*. สืบค้นเมื่อ พฤศจิกายน 4, 2562, จาก <https://www.mindphp.com/คู่มือ/73-คืออะไร/2187-java-javascript-คืออะไร.html>

mindphp. (2560, เมษายน 25). *PostgreSQL โพลสต์เกรสคิวเอล คืออะไร โปรแกรมสำหรับจัดการข้อมูล*. สืบค้นเมื่อ พฤศจิกายน 2562, จาก <https://www.mindphp.com/คู่มือ/73-คืออะไร/3872-what-is-postgresql.html>

mindphp. (2560, มีนาคม 14). *SQL คืออะไร เอสคิวแอล คือ ภาษาที่ใช้เขียนโปรแกรมเพื่อจัดการฐานข้อมูล และเป็นชื่อโปรแกรมฐานข้อมูลอีกด้วย*. สืบค้นเมื่อ พฤศจิกายน 4, 2562, จาก <https://mindphp.com/คู่มือ/73-คืออะไร/2088-sql-คืออะไร.html>

mindphp. (2560, มีนาคม 14). *Xampp คืออะไร เอ็กซ์เอเอ็มพีพีคือ โปรแกรมจำลองเครื่องคอมพิวเตอร์เป็น web server*. สืบค้นเมื่อ พฤศจิกายน 4, 2562, จาก <https://www.mindphp.com/คู่มือ/73-คืออะไร/2637-xampp-คืออะไร.html>

- Napolitano, M. (2018, October 12). *Isocrone: mapbox vs openrouteservice*. สืบค้นเมื่อ November 4, 2019, จาก <https://medium.com/@napo/isocrone-mapbox-vs-openrouteservice-6454fbcabbf6>
- Pingali, P., & Stringer, R. (2003). **Food security and agriculture in the low income, food-deficit countries: 10 years after the Uruguay Round.**
- Syncfusion. (2018, November 16). *Getting to Know Leaflet.js*. สืบค้นเมื่อ November 4, 2019, จาก <https://www.syncfusion.com/ebooks/leafletjs/getting-to-know-leaflet-js>
- Tengsamut, A. (2019). *XAMPP คืออะไร*. สืบค้นเมื่อ November 4, 2019, จาก <https://www.ninetechno.com/a/website/873-xampp.html>
- THAILANDCREATE. (2017, March 24). *PHP What? PHP คืออะไร*. สืบค้นเมื่อ November 4, 2019, จาก <https://www.thaicreate.com/php/php.html>
- The PostgreSQL Global Development Group.(2019, October). *PostgreSQL 12 Release*. สืบค้นเมื่อ November 4, 2019, จาก <https://www.postgresql.org/about>
- WYNNISOFT SOLUTION CO,LTD. (2016, March 16). *CSS คืออะไร ? มีประโยชน์อย่างไรบ้าง*. สืบค้นเมื่อ November 4, 2019, จาก <https://www.wynnsoft-solution.net/th/article/view/80/>

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

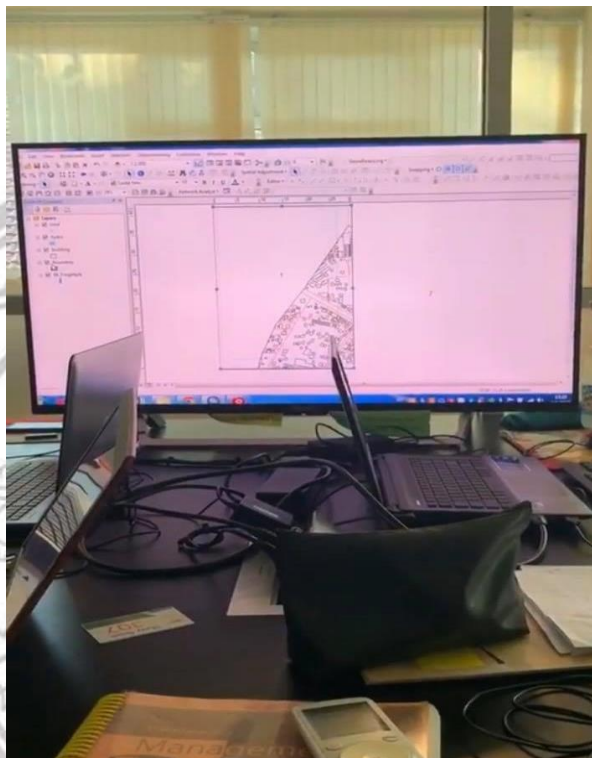
ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

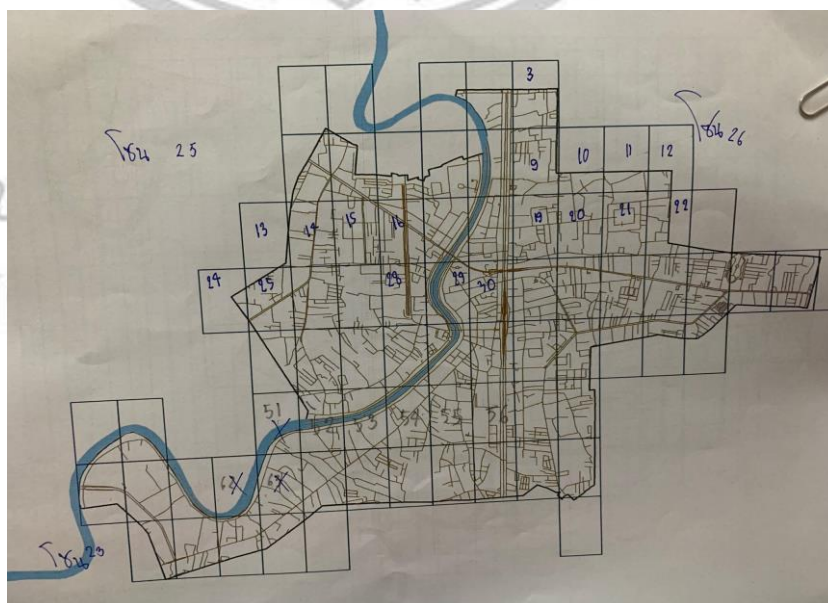
Copyright by Naresuan University

All rights reserved

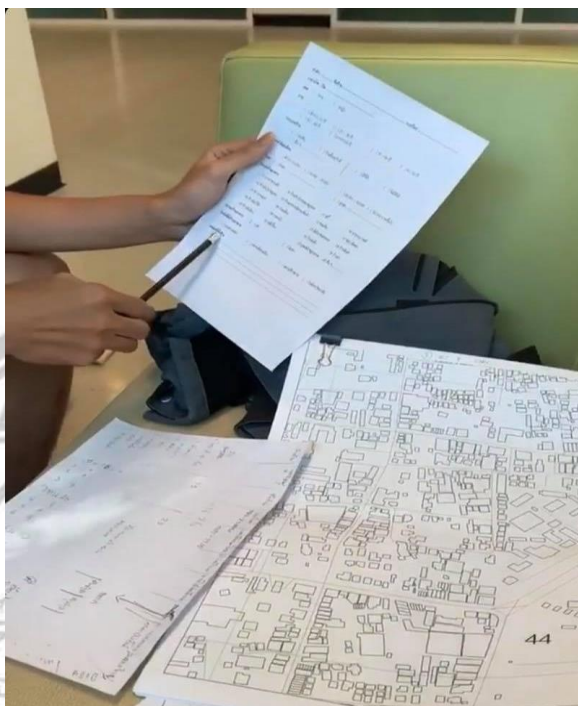
ภาคผนวก ก การวางแผนและเก็บข้อมูลภาคสนาม

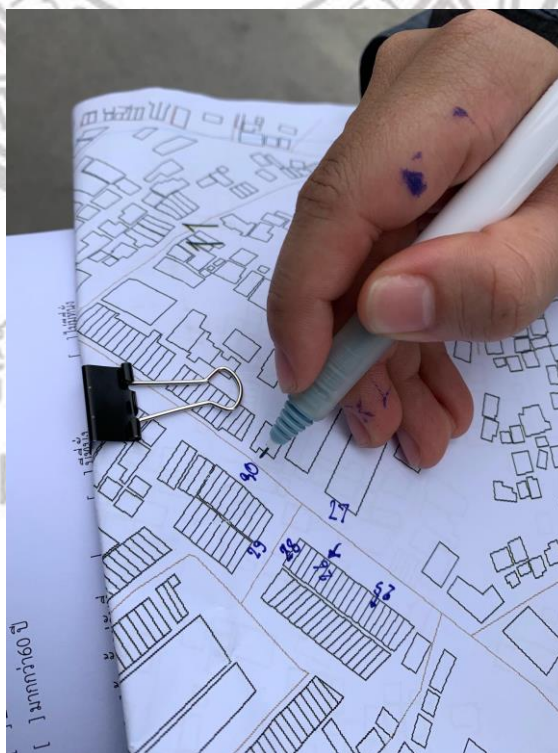
ทำการแบ่งระวางในขอบเขตพื้นที่ศึกษา

ระวางขอบเขตพื้นที่ศึกษาทั้งหมด

ทำการแจกแจงข้อมูลที่ต้องเก็บในภาคสนาม

ลงพื้นที่ศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลภาคสนาม

ร้านอาหารตามสั่งในพื้นที่ศึกษา

ร้านข้าวราดแกงในพื้นที่ศึกษา

Copyright © 2014 by Thai e-Learning Society
All rights reserved

ภาคผนวก ข ค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารทั้ง 86 จุด จากการสุ่มในเว็บ
แอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้น

ID	Y	X	FAI_Walk	FAI_Drive	Average_Fai
1	16.800497	100.222354	0.0	4.7	2.4
2	16.803925	100.225267	0.4	2.8	1.6
3	16.803350	100.229259	0.4	5.1	2.8
4	16.800145	100.227799	1.2	9.1	5.2
5	16.797310	100.231662	2.0	11.9	7.0
6	16.793038	100.232048	5.5	11.5	8.5
7	16.794781	100.236683	3.6	14.0	8.8
8	16.796153	100.242286	2.5	18.1	10.3
9	16.798705	100.241535	2.8	20.1	11.5
10	16.803733	100.242987	0.4	25.7	13.1
11	16.802501	100.246677	4.5	28.2	16.4
12	16.798310	100.246677	6.6	28.2	17.4
13	16.807444	100.246825	5.8	46.1	26.0
14	16.809580	100.250387	4.9	30.9	17.9
15	16.813072	100.246782	6.5	34.4	20.5
16	16.814008	100.242324	6.8	26.9	16.9
17	16.814150	100.253651	7.7	39.4	23.6
18	16.816779	100.256879	6.6	53.9	30.3
19	16.816039	100.249991	0.4	37.4	18.9
20	16.818616	100.245132	5.6	35.1	20.4
21	16.819038	100.240266	0.0	15.4	7.7
22	16.809996	100.255253	4.0	36.1	20.1
23	16.820994	100.255177	1.6	51.2	26.4
24	16.821409	100.249097	2.4	36.4	19.4
25	16.824867	100.254421	0.5	18.5	9.5
26	16.825497	100.248933	0.5	16.7	8.6
27	16.824520	100.244439	1.7	30.6	16.2
28	16.829990	100.245545	9.4	27.8	18.6
29	16.829504	100.250654	7.1	36.8	22.0
30	16.833656	100.249944	5.4	33.2	19.3

ID	Y	X	FAI_Walk	FAI_Drive	Average_Fai
31	16.824843	100.258373	9.4	66.5	38.0
32	16.828470	100.261928	3.7	42.2	23.0
33	16.831510	100.260469	5.7	31.7	18.7
34	16.824605	100.262034	10.7	60.1	35.4
35	16.835937	100.263996	6.0	35.0	20.5
36	16.837313	100.267408	10.8	35.8	23.3
37	16.833358	100.268648	4.4	41.9	23.2
38	16.830339	100.26618	14.7	54.2	34.5
39	16.825697	100.266206	20.2	76.7	48.5
40	16.823787	100.270736	8.0	72.5	40.3
41	16.828429	100.27065	0.4	52.1	26.3
42	16.829080	100.275433	0.8	32.5	16.7
43	16.824356	100.276034	2.8	60.0	31.4
44	16.823466	100.280361	3.2	45.1	24.2
45	16.829004	100.280552	0.0	26.4	13.2
46	16.820784	100.28533	7.6	33.5	20.6
47	16.819789	100.290642	0.9	11.2	6.1
48	16.820588	100.296609	0.4	4.8	2.6
49	16.816434	100.297194	0.4	8.4	4.4
50	16.817317	100.292044	1.1	25.0	13.1
51	16.816373	100.287588	2.0	11.6	6.8
52	16.814524	100.284872	0.4	21.3	10.9
53	16.814955	100.279548	1.2	38.6	19.9
54	16.818324	100.282187	0.0	14.3	7.2
55	16.820074	100.277889	2.8	47.0	24.9
56	16.815934	100.274999	3.2	49.2	26.2
57	16.813202	100.273068	3.9	65.6	34.8
58	16.815387	100.269275	6.8	75.9	41.4
59	16.819823	100.272493	9.5	78.5	44.0
60	16.820209	100.267348	11.5	102.5	57.0
61	16.821056	100.263162	2.3	87.4	44.9
62	16.820912	100.259707	0.0	48.6	24.3
63	16.818203	100.265553	5.0	103.1	54.1
64	16.816537	100.261145	2.2	84.4	43.3

ID	Y	X	FAI_Walk	FAI_Drive	Average_Fai
65	16.813586	100.264006	8.7	84.5	46.6
66	16.811600	100.259399	11.2	59.6	35.4
67	16.805408	100.252631	6.2	39.9	23.1
68	16.801647	100.251005	4.1	35.2	19.7
69	16.798301	100.253184	0.0	14.7	7.4
70	16.801515	100.257151	0.4	32.0	16.2
71	16.798296	100.258994	0.8	22.8	11.8
72	16.805888	100.257854	3.3	43.0	23.2
73	16.805744	100.261502	3.7	47.5	25.6
74	16.801537	100.263281	6.9	42.1	24.5
75	16.797701	100.264604	2.3	27.9	15.1
76	16.798894	100.269551	2.0	25.8	13.9
77	16.797619	100.273645	0.4	20.0	10.2
78	16.799775	100.271885	3.7	25.8	14.8
79	16.802035	100.267358	6.3	40.5	23.4
80	16.803083	100.273795	2.0	19.3	10.7
81	16.805431	100.270271	11.1	49.0	30.1
82	16.806890	100.273597	2.4	30.2	16.3
83	16.810361	100.273151	0.0	35.0	17.5
84	16.811048	100.268106	9.3	79.3	44.3
85	16.808953	100.264051	9.7	81.9	45.8
86	16.805995	100.26581	5.0	52.0	28.5

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

ภาคผนวก ค โค้ดในการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน

ค (1) โครงสร้างเว็บแอปพลิเคชันและการเรียกใช้ library ในการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน

```

<!DOCTYPE html>
<html>

<head>

  <title>Food Accessibility Web Application</title>

  <meta charset="utf-8" />
  <meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1.0">

  <!-- Load Leaflet: http://leafletjs.com/ -->
  <link rel="stylesheet" href="https://unpkg.com/leaflet@1.2.0/dist/leaflet.css" integrity="sha512-
M2wCLH6DSRazYeZRIIm1JnYyh22purTM+FDB5CsyxtQJYeKq83arPe5wgbNmcFXGqiSH2XR8dT/fJISV
A1r/zQ==" crossorigin="" />
  <script src="https://unpkg.com/leaflet@1.2.0/dist/leaflet.js" integrity="sha512-
lInM/apFSqyy1o6s89K4iQUK6ppXEgsVxT35HbzUupEVRh2Eu9Wdl4tHj7dZO0s1uvplcYGmt3498TtH
q+log==" crossorigin=""></script>

  <!-- Esri Leaflet Plugin: https://esri.github.io/esri-leaflet/ -->
  <script src="https://unpkg.com/esri-leaflet@2.1.3/dist/esri-leaflet.js" integrity="sha512-
pijLQd2FbV/7+Jwa86Mk3ACxnasflMzJRilVQsuPKPCfUBCDMDUoLiBQRg7dAQY6D1rkmCcR8286hVTn
/wllg==" crossorigin=""></script>

  <!-- ESRI Renderer Plugin: https://github.com/Esri/esri-leaflet-renderers -->
  <!-- Renders feature layer using default symbology as defined by ArcGIS REST service -->
  <!-- Currently doesn't work with ESRI cluster plugin -->
  <script src="https://unpkg.com/esri-leaflet-renderers@2.0.6/dist/esri-leaflet-renderers.js"
integrity="sha512-
mhpdD3igv7A/84hueuHzV0NIKFHmp2lvWnY5ltdtAHkHF36yySdstEVI11JZCmSY4TCvOkgEoW+zcV/r
Ufo0A==" crossorigin=""></script>

```

```

<!-- Load Leaflet Basemap Providers: https://github.com/leaflet-extras/leaflet-providers -->
<!-- Modified to include USGS TNM web services -->
<script src="JS/leaflet-providers.js"></script>

<!-- Leaflet Drawing Plugin: https://github.com/codeofsumit/leaflet.pm -->
<link rel="stylesheet" href="https://unpkg.com/leaflet.pm@latest/dist/leaflet.pm.css">
<script src="https://unpkg.com/leaflet.pm@latest/dist/leaflet.pm.min.js"></script>

<!-- Leaflet WMS Plugin: https://github.com/heigeo/leaflet.wms -->
<script src="JS/leaflet.wms.js"></script>

<!-- Logo Credit Plugin: https://github.com/gregallensworth/L.Control.Credits -->
<link rel="stylesheet" href="CSS/leaflet-control-credits.css" />
<script type="text/javascript" src="JS/leaflet-control-credits.js"></script>

<!-- Library from jquery -->
<script src="https://code.jquery.com/jquery-3.3.1.min.js"></script>

<link href="//maxcdn.bootstrapcdn.com/font-awesome/4.1.0/css/font-awesome.min.css"
rel="stylesheet">
<link rel="stylesheet" href="https://unpkg.com/leaflet@1.0.1/dist/leaflet.css" />
<!--[if lte IE 8]><link rel="stylesheet" href="//cdn.leafletjs.com/leaflet-0.7.2/leaflet.ie.css"
/><![endif]-->

<!--Sidebar-->
<link rel="stylesheet" href="sidebar-v2-master/css/leaflet-sidebar2.css" />
<a href="https://github.com/Turbo87/sidebar-v2/"></a>
<script src="https://unpkg.com/leaflet@1.0.1/dist/leaflet.js"></script>
<script src="sidebar-v2-master/js/leaflet-sidebar.js"></script>
<script src="JS/leaflet-providers.js"></script>

<!-- icon sidebar -->
<script src='https://kit.fontawesome.com/a076d05399.js'></script>

```



```

<!-- Grouped Layer Plugin: https://github.com/ismyrnow/leaflet-groupedlayercontrol -->
<link rel="stylesheet" href="CSS/leaflet.groupedlayercontrol.min.css">
<script src="JS/leaflet.groupedlayercontrol.min.js" type="text/javascript"></script>

```

```

<!-- Overview mini map Plugin: https://github.com/Norkart/Leaflet-MiniMap -->
<link rel="stylesheet" href="CSS/Control.MiniMap.css">
<script src="JS/Control.MiniMap.min.js" type="text/javascript"></script>

```

```

<!-- Library from leaflet-messagebox-master -->
<link rel="stylesheet" href="leaflet-messagebox-master/leaflet-messagebox.css" />
<script src="leaflet-messagebox-master/leaflet-messagebox.js"></script>

```

```

<style>
body {
padding: 0;
margin: 0;
}
html, body, #map {
height: 100%;
font: 10pt "Helvetica Neue", Arial, Helvetica, sans-serif;
}
.lore {
font-style: italic;
color: #1f1f14; // #AAA
font-size: 17px;
}
p {
font-size: 17px;
}
</style>

```

```

</head>

```

ค (2) การพัฒนาแถบคู่มือในเว็บแอปพลิเคชัน

```

<body>
<div id="sidebar" class="sidebar collapsed">
  <!-- Nav tabs -->
  <div class="sidebar-tabs">
    <ul role="tablist">
      <li><a href="#intro" role="tab"><i class="fas fa-clock"></i></a></li>
      <li><a href="#fai" role="tab"><i class="fa fa-book"></i></a></li>
      <li><a href="#method" role="tab"><i class="fa fa-tools"></i></a></li>
      <li><a href="#mean" role="tab"><i class="fab fa-cloudsmith"></i></a></li>
    </ul>

    <ul role="tablist">
      <li><a href="https://www.google.co.th" role="tab" target="_blank"><i class="fab fa-
google"></i></a></li>
      <li><a href="https://www.facebook.com" role="tab" target="_blank"><i class="fab fa-
facebook-f"></i></a></li>
      <li><a href="https://twitter.com" role="tab" target="_blank"><i class="fab fa-
twitter"></i></a></li>
      <li><a href="https://www.instagram.com" role="tab" target="_blank"><i class="fab fa-
instagram"></i></a></li>
    </ul>
  </div>

  <!-- Tab panes -->
  <div class="sidebar-content">
    <div class="sidebar-pane" id="intro">
      <h1 class="sidebar-header">ที่มาและความสำคัญ<span class="sidebar-close"><i class="fa
fa-caret-left"></i></span></h1>
      <p>อาหารนับได้ว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นยุคสมัยใด ซึ่งมนุษย์ในแต่ละยุคก็จะมี
วิธีการหาอาหารที่แตกต่างกันออกไปตามความสามารถของมนุษย์ในยุคนั้นๆ ซึ่งเราจะสังเกตได้ว่าในยุคปัจจุบันการ
หาอาหารหรือการเข้าถึงอาหารสามารถกระทำได้ง่ายกว่าในอดีต ทั้งนี้เนื่องจากมีปัจจัยมากมายที่สนับสนุนการ
เข้าถึงอาหาร เช่น ความเป็นเมือง การขยายตัวของเมือง แหล่งเศรษฐกิจ กำลังซื้อของผู้บริโภค เป็นต้น</p>
      <center><a href="/css/picture/food.jpg" target="_blank"></a></center>

```

<p>แต่ถึงแม้ว่าในปัจจุบันเราจะสามารถเข้าถึงอาหารได้ง่ายก็จริง แต่ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าถึงอาหารตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันคงจะหนีไม่พ้นเรื่องของ<u>ระยะทาง</u> ระยะทางส่งผลอย่างมากต่อการเข้าถึงอาหารที่ดีและมีประโยชน์ ซึ่งในงานวิจัยต่างประเทศพบว่าในประเทศตนเองมีประชากรหลายล้านคนที่ไม่สามารถเข้าถึงอาหารที่ดีและมีประโยชน์ได้ ซึ่งรัฐบาลหรือกลุ่มผู้ดูแลก็มักจะสร้างห้างสรรพสินค้าหรือร้านสะดวกซื้อให้มากขึ้น เพื่อรองรับต่อความต้องการบริโภคของประชาชนภายในประเทศตนเอง</p>

<center></center>

<p>ในยุคที่เทคโนโลยีมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วการสร้างเครื่องมือหรือสิ่งที่จะช่วยให้มนุษย์ตัดสินใจง่ายขึ้นน่าจะเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมาก ซึ่งตัวอย่างที่มองเห็นได้ก็คือ Google Maps ที่ช่วยให้ผู้ใช้งานสามารถดูแผนที่และค้นหาเส้นทางไปยังจุดหมายได้ทั้งที่บางทีผู้ใช้งานอาจจะไม่เคยไปสถานที่นั้นมาก่อน และด้วยการพัฒนาที่ต่อเนื่องทำให้กลายเป็นที่นิยมกันมากในกลุ่มนักเดินทางหรือนักท่องเที่ยว</p>

<center></center>

<p>จากที่มาและความสำคัญของเรื่องอาหารประกอบกับการพัฒนาเครื่องมือเพื่อให้มนุษย์สามารถตัดสินใจเลือกระยะทางที่ตนเองสามารถเข้าถึงอาหารได้ ทำให้ผู้เขียนพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันสำหรับการวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารขึ้น เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาสำหรับการพัฒนาในขั้นต่อไป ซึ่งผู้เขียนได้ทำการเก็บข้อมูลร้านค้าอาหารในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ช่วงเดือนเมษายน ปี 2562 เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารในเขตเทศบาลนครพิษณุโลกและการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันนี้</p>

<center></center>

<p>เพื่อให้เข้าใจตรงกันคำว่า <u>ร้านค้าอาหาร</u> ในเว็บแอปพลิเคชันนี้จะหมายถึง ร้านอาหาร ร้านสะดวกซื้อ ตลาด และห้างสรรพสินค้า ซึ่งเหตุผลที่ใช้คำว่า "ร้านค้าอาหาร" เนื่องจากสถานที่ทั้ง 4 ข้างต้นเป็นแหล่งค้าขายอาหารที่ผู้คนทุกเพศทุกวัยสามารถเข้าถึงอาหารได้</p>

</div>

<div class="sidebar-pane" id="fai">

<h1 class="sidebar-header">FAI คืออะไร ??<i class="fa fa-caret-left"></i></h1>

<p>คำว่า <u>FAI</u> หรือ Food Accessibility Index เป็นค่าที่บ่งบอกถึงความสามารถในการเข้าถึงอาหารของเว็บแอปพลิเคชันนี้ที่ผู้เขียนสร้างขึ้นมา โดยสมการแต่ละพจน์จะเป็นผลคูณระหว่างค่าคงตัวหรือค่าน้ำหนักกับจำนวนของตัวแปรยกกำลังหนึ่ง ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้</p>

<center></center>

<p>จากสูตรจะเห็นได้ว่าในการวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหารของเว็บแอปพลิเคชันจะใช้ตัวแปรที่เกี่ยวข้องทั้งหมด 4 ตัว ได้แก่ ห้างสรรพสินค้า ตลาด ร้านสะดวกซื้อ และร้านอาหาร จึงต้องสร้างค่าคงตัว

หรือค่าน้ำหนัก 4 ค่า และจำนวนของตัวแปรแต่ละตัวอีก 1 ค่า พร้อมทั้งกำหนดค่าน้ำหนักให้ตัวแปร จะได้ดังสมการ (2)

```
<center><a href="/css/picture/food_access.png" target="_blank"></a></center>
```

<p>เรื่องการให้ค่าน้ำหนักเพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการเข้าถึงอาหาร ผู้พัฒนาจะให้ค่าน้ำหนักของร้านอาหารสูงที่สุด เนื่องจากผู้คนสามารถเข้าถึงได้ง่ายและใช้เวลาในการเดินทางน้อย ตามมาด้วยค่าน้ำหนักของห้างสรรพสินค้า ตลาด และร้านสะดวกซื้อ ซึ่งทั้งนี้ค่าน้ำหนักดังกล่าวขึ้นอยู่กับที่ผู้วิเคราะห์ต้องการวิเคราะห์ปัจจัยใดก็สามารถปรับเปลี่ยนค่าน้ำหนักได้ไม่ได้มีเกณฑ์ตายตัวสำหรับสูตรนี้ ส่วนจำนวนตัวแปรก็คือจำนวนของร้านอาหารแต่ละประเภทที่พบในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก</p>

```
</div>
```

```
<div class="sidebar-pane" id="method">
```

```
<h1 class="sidebar-header">วิธีการใช้งานเว็บแอปพลิเคชัน<span class="sidebar-close"><i
class="fa fa-caret-left"></i></span></h1>
```

```
<p>การใช้งานเว็บแอปพลิเคชันนี้ ผู้ใช้งานสามารถปฏิบัติได้ตามขั้นตอนต่อไปนี้</p>
```

```
<p>เมื่อเข้าสู่หน้าเว็บแอปพลิเคชันจะปรากฏหน้าต่างดังภาพด้านล่างนี้</p>
```

```
<center><a href="/css/picture/method_1.png" target="_blank"></a></center>
```

<p>ขั้นตอนการใช้งาน ขั้นแรกให้ผู้ใช้งานเลือกจุดที่ต้องการดูความสามารถในการเข้าถึงอาหารในเขตเทศบาลนครพิษณุโลกและคลิกที่ตัวแผนที่เว็บแอปพลิเคชันจะแสดง Marker เพื่อระบุตำแหน่งที่ผู้ใช้งานเลือกและจะแสดง Popup สำหรับกรอกข้อมูลเงื่อนไข ซึ่งผู้ใช้งานจะต้องทำการระบุเงื่อนไขทั้งสามให้เสร็จสิ้นและกดตกลงเงื่อนไขแรก คือ ระยะในการเดินเท้า เงื่อนไขที่สอง คือ ระยะทางในการขับรถ และเงื่อนไขสุดท้าย คือ เลือกหน่วยให้ระยะทางที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้ใช้งานสามารถกำหนดหน่วยให้เป็น เมตร (Meter) หรือ วินาที (Second)</p>

```
<center><a href="/css/picture/method_2.png" target="_blank"></a></center>
```

<p>หลังจากการระบุเงื่อนไขเสร็จสิ้นให้คลิกที่ปุ่มตกลง เว็บแอปพลิเคชันจะทำการแสดงผลลัพธ์ของตำแหน่งร้านอาหารที่อยู่ภายในระยะทางเท้าเดินและระยะทางในการขับรถที่ผู้ใช้งานกำหนด นอกจากนั้นยังมีตารางแสดงผลลัพธ์ด้านล่างขวา เพื่อบ่งบอกว่าภายในระยะทางเท้าเดินและระยะทางในการขับรถที่ผู้ใช้งานกำหนดพบร้านอาหารชนิดใดบ้างพร้อมทั้งวิเคราะห์ค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารหรือ FAI ด้วย </p>

```
<center><a href="/css/picture/method_3.png" target="_blank"></a></center>
```

<p>ที่ปุ่มเลเยอร์ (Layers) ด้านบนขวา ผู้ใช้งานสามารถปรับเปลี่ยนแผนที่ฐานของตัวแผนที่ได้ตามความเหมาะสม นอกจากนั้นถ้าหากผู้ใช้งานต้องการที่ดูข้อมูลของร้านอาหารทั้งหมดในเขตเทศบาลพิษณุโลกของเว็บแอปพลิเคชันนี้ก็สามารถคลิกเครื่องหมายหน้าร้านอาหารประเภทต่างๆ ได้</p>

```
<center><a href="/css/picture/method_4.png" target="_blank"></a></center>
```

```

<br>
<center><a href="/css/picture/method_5.png" target="_blank"></a></center>
<br>
<center><a href="/css/picture/method_6.png" target="_blank"></a></center>
<p>เพื่อให้เห็นภาพการใช้งานเว็บแอปพลิเคชันได้อย่างชัดเจน สามารถคลิกเข้าไปดูภาพนี้ได้เลย
</p>
<center><a href="/css/picture/method_sum.png" target="_blank"></a></center>
</div>

<div class="sidebar-pane" id="mean">
<h1 class="sidebar-header">อธิบายตารางผลลัพธ์<span class="sidebar-close"><i class="fa
fa-caret-left"></i></span></h1>
<p>ในส่วนนี้จะอธิบายถึงตารางผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ในขั้นตอนการใช้งาน</p>
<center><a href="/css/picture/result_table.png" target="_blank"></a></center>
<p>ซึ่งสามารถอธิบายตารางผลลัพธ์ได้ดังนี้ <u>การเดินเท้า</u> ภายในระยะทาง 500 เมตร จาก
จุดที่กำหนด พบร้านอาหาร 25 ร้าน พบร้านสะดวกซื้อ 1 ร้าน พบตลาด 2 แห่ง พบห้างสรรพสินค้า 1 แห่ง ซึ่งค่า
ความสามารถในการเข้าถึงอาหารหรือค่า FAI ในการเดินเท้า เท่ากับ 10.80 คะแนน ซึ่งอยู่ในเกณฑ์การเข้าถึงอาหาร
ในระดับ <u>ปานกลาง</u></p>
<p><u>การขับรถ</u> ภายในระยะทาง 1500 เมตร จากจุดที่กำหนด พบร้านอาหาร 218 ร้าน
พบร้านสะดวกซื้อ 29 ร้าน พบตลาด 6 แห่ง พบห้างสรรพสินค้า 1 แห่ง ซึ่งค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารหรือ
ค่า FAI ในการขับรถ เท่ากับ 91.60 คะแนน ซึ่งอยู่ในเกณฑ์การเข้าถึงอาหารในระดับ <u>ดีมาก</u></p>
<p>จากค่าความสามารถในการเข้าถึงอาหารทั้งการเดินเท้าและการขับรถ ทำให้เราทราบว่าค่าเฉลี่ย
ในการเข้าถึงอาหารเท่ากับ 51.2 คะแนน จึงสรุปได้ว่าค่าเฉลี่ยในการเข้าถึงอาหาร ณ ตำแหน่งนี้ ทั้งการเดินเท้าและ
การขับรถอยู่ในเกณฑ์ <u>ดีมาก</u></p>
<p>*เกณฑ์การแบ่งระดับความสามารถในการเข้าถึงอาหารในที่นี้ ผู้สร้างใช้เกณฑ์จากการสุ่มตัวอย่าง
ภายในขอบเขตการศึกษาทั้งหมด 86 ตำแหน่ง และใช้สูตรการหาค่า FAI ที่สร้างขึ้น จึงออกมาเป็นการเป็นเกณฑ์
ระดับความสามารถในการเข้าถึงอาหารดังกล่าว</p>
</div>
</div>
</div>

```

ค (3) การพัฒนาแผนที่ออนไลน์และสร้างเว็บแอปพลิเคชัน

```
<div id="map" class="sidebar-map"></div>
```

```
<script>
```

```

    var map = L.map('map', {
    center: [16.817557, 100.265320], // phitsanulok
    zoom: 14,
    });

    //ประกาศตัวแปรไว้ใช้ตอน สั่งลบเลเยอร์ เมื่อมีการใส่เงื่อนไขใหม่
    var w_res;
    var w_mini;
    var w_mar;
    var w_super;
    var d_res;
    var d_mini;
    var d_mar;
    var d_super;

    //ประกาศตัวแปรไว้ใช้ตอน สั่งลบ box เมื่อมีการใส่เงื่อนไขใหม่
    var box;

```

```
var defaultBase = L.tileLayer.provider('Stamen.TonerLite').addTo(map);
```

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

```
var baseLayers = {
```

```
'Stamen Toner' : defaultBase,
```

```
'Esri' : L.tileLayer.provider('Esri'),
```

```
'ESRI Imagery' : L.tileLayer.provider('Esri.WorldImagery'),
```

```
'HikeBike' : L.tileLayer.provider('HikeBike'),
```

```
'Hydda' : L.tileLayer.provider('Hydda'),
```

```
'OSM Topo' : L.tileLayer.provider('OpenTopoMap')
```

```
};
```

```
var sidebar = L.control.sidebar('sidebar').addTo(map);
```

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

ค (3.1) การเรียกข้อมูลจากฐานข้อมูลมาแสดงบนเว็บแอปพลิเคชัน

```
//สร้างฟังก์ชันและไปดึงโค้ดจากอีกไฟล์มาใช้
function getName1(layer){
//var mark_arr = [];
    var url = './restaurant.php?layer=' + layer;
var a;// ประกาศตัวแปร a เตรียมไว้
$.ajax({
    'url': url,
    'type': "GET",// รับข้อมูลในรูปแบบ Get รูปแบบ Get จะเป็นการรับค่าตัวแปรควบคุมค่ากับ URL ด้วย
    'datatype': 'json', //ชนิดข้อมูลผลลัพธ์ที่จะถูกส่งกลับมาเป็น json
    'async' : false,
    'success': function (data) {//ส่งค่าที่ได้จาก getname เข้ามา
        a = data; // ตัวแปร a จะเป็นตัวแปรรับค่าจาก function(data)
        //console.log(a);// เวลาเขียนโปรแกรมมักจะใช้ในการตรวจสอบ debug ผ่านทางการกด F12 เป็น
        การเช็คความถูกต้องของงานว่าเป็นไปตามต้องการหรือไม่
    }
});
    return a;
}

function getName2(layer){
var url = './minimart.php?layer=' + layer;
var b;// ประกาศตัวแปร b เตรียมไว้
$.ajax({
    'url': url,
    'type': "GET",// รับข้อมูลในรูปแบบ Get รูปแบบ Get จะเป็นการรับค่าตัวแปรควบคุมค่ากับ URL ด้วย
    'datatype': 'json', //ชนิดข้อมูลผลลัพธ์ที่จะถูกส่งกลับมาเป็น json
    'async' : false,
    'success': function (data) {//ส่งค่าที่ได้จาก getname เข้ามา
        b = data; // ตัวแปร b จะเป็นตัวแปรรับค่าจาก function(data)
    }
});
    return b;
}
```

```

function getName3(layer){
var url = './market.php?layer=' + layer;
var c;// ประกาศตัวแปร c เตรียมไว้
$.ajax({
'url': url,
'type': "GET",// รับข้อมูลในรูปแบบ Get รูปแบบ Get จะเป็นการรับค่าตัวแปรควบคู่มากับ URL ด้วย
'datatype': 'json',
'async' : false,
'success': function (data) {//ส่งค่าที่ได้จาก getname เข้ามา
c = data;// ตัวแปร c จะเป็นตัวแปรรับค่าจาก function(data)
}
});
return c;
}

```

```

function getName4(layer){
var url = './supermarket.php?layer=' + layer;
var d;// ประกาศตัวแปร d เตรียมไว้
$.ajax({
'url': url,
'type': "GET",// รับข้อมูลในรูปแบบ Get รูปแบบ Get จะเป็นการรับค่าตัวแปรควบคู่มากับ URL ด้วย
'datatype': 'json',
'async' : false,
'success': function (data) {//ส่งค่าที่ได้จาก getname เข้ามา
d = data;// ตัวแปร d จะเป็นตัวแปรรับค่าจาก function(data)
}
});
return d;
}

```

```
//food style layers
```

```

var geojsonMarkerOptions = {
    radius: 8, //unit m
    fillColor: "#33adff", //สีฟ้า
    color: "#000",
    weight: 1, //น้ำหนัก

```



```

    opacity: 1,           //ความทึบแสง
    fillOpacity: 0.8     //ใส้ความทึบแสง
};

```

```

var geojsonMarkerOptions2 = {
    radius: 8,
    fillColor: "#ff3333", //สีแดง
    color: "#000",
    weight: 1,
    opacity: 1,
    fillOpacity: 0.8
};

```

```

var geojsonMarkerOptions3 = {
    radius: 8,
    fillColor: "#00b33c", //สีเขียว
    color: "#000",
    weight: 1,
    opacity: 1,
    fillOpacity: 0.8
};

```

```

var geojsonMarkerOptions4 = {
    radius: 8,
    fillColor: "#ffa31a", //สีส้ม
    color: "#000",
    weight: 1,
    opacity: 1,
    fillOpacity: 0.8
};

```

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
 Copyright by Naresuan University
 All rights reserved

```

//สร้างตัวแปรเพื่อรับค่าจากการเรียกใช้ฟังก์ชัน และตรวจสอบความถูกต้อง (จะได้ วัตถุในรูปแบบ
GeoJson //object in GeoJSON format)
var restaurant_layer = getName1('restaurant');
console.log(restaurant_layer);
var minimart_layer = getName2('minimart');

```

```

console.log(minimart_layer);
var market_layer = getName3('market');
console.log(market_layer);
var supermarket_layer = getName4('supermarket');
console.log(supermarket_layer);

//restaurant ดึงข้อมูลจากฟังก์ชันมาแสดงบนเว็บ
var restaurant = L.geoJson(restaurant_layer,{
  pointToLayer: function (feature, latlng){
    return L.circleMarker(latlng, geojsonMarkerOptions); //ส่ง
  },
  onEachFeature: function (feature, marker){
    //เรียกชื่อมาแสดงบน วงกลมที่เป็น marker
    var name = feature.properties.name;
    marker.bindPopup(name);
  }
})//.addTo(map); //แสดงจุดตอนกด F5

//minimart
var minimart = L.geoJson(minimart_layer,{
  pointToLayer: function (feature, latlng){
    return L.circleMarker(latlng, geojsonMarkerOptions2);
  },
  onEachFeature: function (feature, marker){
    var name = feature.properties.name;
    marker.bindPopup(name);
  }
})

//market
var market = L.geoJson(market_layer,{
  pointToLayer: function (feature, latlng){
    return L.circleMarker(latlng, geojsonMarkerOptions3);
  },

```

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยพระนคร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

```

        onEachFeature: function (feature, marker){
            var name = feature.properties.name;
            marker.bindPopup(name);
        }
    })

//Department store
var supermarket = L.geoJson(supermarket_layer,{
    pointToLayer: function (feature, latlng){
        return L.circleMarker(latlng, geojsonMarkerOptions4);
    },
    onEachFeature: function (feature, marker){
        var name = feature.properties.name;
        marker.bindPopup(name);
    }
})

//boundary
function layersboundary(layer){
var url = './boundary.php?layer=' + layer;
var boun;
$.ajax({
    'url': url,
    'type': "GET",
    'datatype': 'json',
    'async' : false,
    'success': function (data) {
        boun = data;
    }
});
return boun;
}

var boundary_layer = layersboundary('boundary');
console.log(boundary_layer);

```


ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

```

var boundary = L.geoJson(boundary_layer,{
    pointToLayer: function (feature, latlng){
        return L.polygon(latlng, geojsonMarkerOptions4);
    },
    onEachFeature: function (feature, marker){
        var name = feature.properties.name;
        marker.bindPopup(name);
    }
})

//Overlay Grouped Layers
var groupOverLays = {
    "ความสามารถในการเข้าถึงอาหาร": {
        "ร้านอาหาร":restaurant,
        "ร้านสะดวกซื้อ":minimart,
        "ตลาด":market,
        "ห้างสรรพสินค้า":supermarket,
        "พื้นที่ศึกษา":boundary
    },
};

//add layer switch control
L.control.groupedLayers(baseLayers, groupOverLays).addTo(map);

// Overview mini map
var Esri_WorldTopoMap =
L.tileLayer('https://server.arcgisonline.com/ArcGIS/rest/services/World_Topo_Map/MapServer/tile/{
z}/{y}/{x}', {
    attribution: '&copy; Esri &mdash; Esri, DeLorme, NAVTEQ, TomTom, Intermap, iPC, USGS,
FAO, NPS, NRCAN, GeoBase, Kadaster NL, Ordnance Survey, Esri Japan, METI, Esri China (Hong
Kong), and the GIS User Community'
});

var miniMap = new L.Control.MiniMap(Esri_WorldTopoMap, {
    toggleDisplay: true,           //มีปุ่มเก็บ/ขยาย minimap ถ้าเป็น true
    minimized: false,           //ลด minimap ลง ถ้าเป็น true
});

```

```

position: 'bottomleft'           //ให้ minimap อยู่ด้านซ้ายล่าง
}).addTo(map);

```

ค (3.2) การรับค่าจากเงื่อนไขและวิเคราะห์ผลลัพธ์ พร้อมการแสดงผลบนเว็บแอปพลิเคชัน

//ฟังก์ชันรับค่าจาก onclick

```

function genService(lat, lng){
    var walk = $('#walk_value').val();
    var drive = $('#drive_value').val();
    var unit = $('#unit').find('option:selected').val();
    var unit_text = $('#unit option:selected').text(); //รับค่าจาก text in
box มาใช้เลย

    //from openrouteservice
    let request = new XMLHttpRequest();

    request.open('POST',
"https://api.openrouteservice.org/v2/isochrones/driving-car");

    request.setRequestHeader('Accept', 'application/json,
application/geo+json, application/gpx+xml, img/png; charset=utf-8');
    request.setRequestHeader('Authorization',
'5b3ce3597851110001cf6248cb417eb13c4b40b98371290a410474fb');
    //อาจารย์เพิ่มให้
    request.setRequestHeader('Content-type', 'application/json',
'application/geo+json', 'text/plain;charset=ISO-8859-1');

    request.onreadystatechange = function () {
        if (this.readyState === 4) {
            console.log('Status:', this.status);
            console.log('Headers:', this.getAllResponseHeaders());
            console.log('Body:', this.responseText);
            //อาจารย์เพิ่มให้ change json to javascript
            var json = JSON.parse(this.responseText); //Use the JavaScript
function JSON.parse() to convert text into a JavaScript object:
            console.log(json);

```

//Send Polygon via Ajax and return GeoJson of points within the polygon.

```

//Walk
console.log("Walk");
//ajaxpolygon_restaurant
var a;
var url = 'ajaxpolygon_restaurant.php';
$.ajax({
    'url': url,
    'type': "POST",
    'datatype': 'html',
    'data': {'data':JSON.stringify(json), 'type':
'restaurant'},
    'async' : false,
    'success': function (data) {
        a = data;
    }
})
//console.log(a);
var a = a.features;
//console.log(a);
var restaurant = a.length;
console.log("If walking,you will find the restaurant is
"+restaurant);

```

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

```

//ajaxpolygon_minimart
var b;
var url = 'ajaxpolygon_minimart.php';
$.ajax({
    'url': url,
    'type': "POST",
    'datatype': 'html',
    'data': {'data':JSON.stringify(json)},
    'async' : false,
    'success': function (data) {

```

```

        b = data;
    }
});
var minimart = b.features.length;
console.log("If walking,you will find the minimart is
"+minimart);

```



```

//ajaxpolygon_market
var c;
var url = 'ajaxpolygon_market.php';
$.ajax({
    'url': url,
    'type': "POST",
    'datatype': 'html',
    'data': {data:JSON.stringify(json)},
    'async' : false,
    'success': function (data) {
        c = data;
    }
});
var market = c.features.length;
console.log("If walking,you will find the market is
"+market);

```

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

```

//ajaxpolygon_supermarket
var d;
var url = 'ajaxpolygon_supermarket.php';
$.ajax({
    'url': url,
    'type': "POST",
    'datatype': 'html',
    'data': {data:JSON.stringify(json)},
    'async' : false,
    'success': function (data) {
        d = data;
    }
});

```

```

    });
    var supermarket = d.features.length;
    console.log("If walking,you will find the supermarket is
"+supermarket);

```

```

//Drive
console.log("Drive");
//ajaxpolygon_restaurant
var e;
var url = 'ajaxpolygon_restaurant2.php';
$.ajax({
    'url': url,
    'type': "POST",
    'datatype': 'html',
    'data': {'data':JSON.stringify(json), 'type':
'restaurant'},
    'async' : false,
    'success': function (data) {
        e = data;
    }
})
var restaurant2 = e.features.length;
console.log("If driving, you will find the restaurant is
"+restaurant2);

```

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

```

//ajaxpolygon_minimart
var f;
var url = 'ajaxpolygon_minimart2.php';
$.ajax({
    'url': url,
    'type': "POST",
    'datatype': 'html',
    'data': {'data':JSON.stringify(json)},
    'async' : false,
    'success': function (data) {
        f = data;
    }
})

```



```

    }
  });
  var minimart2 = f.features.length;
  console.log("If driving, you will find the minimart is
"+minimart2);

```

```

//ajaxpolygon_market
var g;
var url = 'ajaxpolygon_market2.php';
$.ajax({
  'url': url,
  'type': "POST",
  'datatype': 'html',
  'data': {'data':JSON.stringify(j)},
  'async' : false,
  'success': function (data) {
    g = data;
  }
});
var market2 = g.features.length;
console.log("If driving, you will find the market is
"+market2);

```

```

//ajaxpolygon_supermarket
var h;
var url = 'ajaxpolygon_supermarket2.php';
$.ajax({
  'url': url,
  'type': "POST",
  'datatype': 'html',
  'data': {'data':JSON.stringify(j)},
  'async' : false,
  'success': function (data) {
    h = data;
  }
});

```

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
Copyright by Naresuan University
All rights reserved

```

var supermarket2 = h.features.length;
console.log("If driving, you will find the supermarket is
"+supermarket2);

```

```

//calculator point count & FAI
//variable defined
var    v_restaurant    = 0.4;
        v_supermarket  = 0.3;
        v_market       = 0.2;
        v_minimart     = 0.1;

//count food store all of walk
var    n_w_restaurant  = restaurant;
        n_w_supermarket= supermarket;
        n_w_market     = market;
        n_w_minimart   = minimart;

//result of type food
var    s_w_restaurant  = (n_w_restaurant * v_restaurant);
        s_w_supermarket= (n_w_supermarket *
v_supermarket);
        s_w_market    = (n_w_market * v_market );
        s_w_minimart  = (n_w_minimart * v_minimart);

```

```

//sum fai of walk
var    sum_w = s_w_restaurant + s_w_supermarket +
s_w_market + s_w_minimart;

```

```

sum_walk = sum_w.toFixed(2);
console.log("FAI Wlak is "+sum_walk);

```

All rights reserved

```

//count food store all of drive

```

```

var    n_d_restaurant  = restaurant2;
        n_d_supermarket= supermarket2;
        n_d_market     = market2;
        n_d_minimart   = minimart2;

```

```

//result of type food
var    s_d_restaurant  = (n_d_restaurant * v_restaurant);
        s_d_supermarket= (n_d_supermarket * v_supermarket);
        s_d_market     = (n_d_market * v_market );
        s_d_minimart   = (n_d_minimart * v_minimart);

//sum fai of walk
var    sum_d = s_d_restaurant + s_d_supermarket +
s_d_market + s_d_minimart;

        sum_drive = sum_d.toFixed(2);
        console.log("FAI Drive is "+sum_drive);

//sum FAI
        var sum = (sum_w+sum_d).toFixed(2)/2;
        console.log("Sum FAI is "+sum);
        console.log("Coordinate " +lng+ " and " +lat);

//สร้าง function เพื่อพิจารณาว่าคะแนนเท่านี้อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมหรือไม่ (ทั้งเดินเท้าและ
การขับรถ และค่ารวมของทั้งสอง)
        criterion_w(sum_walk);
        var cri_walk;
        function criterion_w(walk){
            if (walk >=17){
                cri_walk = "ดีมาก";
            }else if (walk >=13 && walk <=16){
                cri_walk = "ดี";
            }
            else if (walk >=9 && walk <=12){
                cri_walk = "ปานกลาง";
            }
            else if (walk >=5 && walk <=8){
                cri_walk = "พอใช้";
            }
            else{
                cri_walk = "ไม่ดี";
            }
        }

```

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

```

    }

    criterion_d(sum_drive);
    var cri_drive;
    function criterion_d(drive){
        if (drive >=84){
            cri_drive = "ดีมาก";
        }else if (drive >=64 && drive <=83){
            cri_drive = "ดี";
        }
        else if (drive >=44 && drive <=63){
            cri_drive = "ปานกลาง";
        }
        else if (drive >=23 && drive <=43){
            cri_drive = "พอใช้";
        }
        else{
            cri_drive = "ไม่ดี";
        }
    }

    criterion_sum(sum);
    var cri_sum;
    function criterion_sum(sum){
        if (sum >=47){
            cri_sum = "ดีมาก";
        }else if (sum >=36 && sum <=46){
            cri_sum = "ดี";
        }
        else if (sum >=25 && sum <=35){
            cri_sum = "ปานกลาง";
        }
        else if (sum >=14 && sum<=24){
            cri_sum = "พอใช้";
        }
        else{

```

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

```
cri_sum = "ไม่ดี";
```

```
}
```

```
}
```

```
//remove layers เมื่อรับเงื่อนไขใหม่
```

```
if(d_res){
```

```
    map.removeLayer(d_res);
```

```
}
```

```
if(d_mini){
```

```
    map.removeLayer(d_mini);
```

```
}
```

```
if(d_mar){
```

```
    map.removeLayer(d_mar);
```

```
}
```

```
if(d_super){
```

```
    map.removeLayer(d_super);
```

```
}
```

```
if (w_res){
```

```
    map.removeLayer(w_res);
```

```
}
```

```
if (w_mini){
```

```
    map.removeLayer(w_mini);
```

```
}
```

```
if (w_mar){
```

```
    map.removeLayer(w_mar);
```

```
}
```

```
if (w_super){
```

```
    map.removeLayer(w_super);
```

```
}
```

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

//ที่ต้องเอา Drive ขึ้นก่อน เพราะ ระยะทางของการขับรถมากกว่าเดิน เลเยอร์ของ
การขับรถจะได้ ไม่ทับ เลเยอร์ของการเดิน

//Drive แสดงตำแหน่งพิกัดของร้านอาหารทั้ง 4 จากการขับรถ โดยระบุขอบเขต
พื้นที่ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ (ผลลัพธ์ที่ได้ คือ ตำแหน่งร้านอาหารทั้ง 4 ที่อยู่ใน polygon)

```
d_res = L.geoJson(e,{
```

```
    pointToLayer: function (feature, latlng){
```

```

return L.circleMarker(latlng, geojsonMarkerOptions);
},
onEachFeature: function (feature, marker){
var name = feature.properties.name;
marker.bindPopup(name);
}
}).addTo(map);
d_mini = L.geoJson(f,{
pointToLayer: function (feature, latlng){
return L.circleMarker(latlng, geojsonMarkerOptions2);
},
onEachFeature: function (feature, marker){
var name = feature.properties.name;
marker.bindPopup(name);
}
}).addTo(map);
d_mar = L.geoJson(g,{
pointToLayer: function (feature, latlng){
return L.circleMarker(latlng, geojsonMarkerOptions3);
},
onEachFeature: function (feature, marker){
var name = feature.properties.name;
marker.bindPopup(name);
}
}).addTo(map);
d_super = L.geoJson(h,{
pointToLayer: function (feature, latlng){
return L.circleMarker(latlng, geojsonMarkerOptions4);
},
onEachFeature: function (feature, marker){
var name = feature.properties.name;
marker.bindPopup(name);
}
}).addTo(map);

```

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

//Walk แสดงตำแหน่งพิกัดของร้านอาหารทั้ง 4 จากการเดิน โดยระบุขอบเขตพื้นที่ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ (ผลลัพธ์ที่ได้ คือ ตำแหน่งร้านอาหารทั้ง 4 ที่อยู่ใน polygon)

```
w_res = L.geoJson(a,{
  pointToLayer: function (feature, latlng){
    return L.circleMarker(latlng, geojsonMarkerOptions);
  },
  onEachFeature: function (feature, marker){
    var name = feature.properties.name;
    marker.bindPopup(name);
  }
}).addTo(map);
w_mini = L.geoJson(b,{
  pointToLayer: function (feature, latlng){
    return L.circleMarker(latlng, geojsonMarkerOptions2);
  },
  onEachFeature: function (feature, marker){
    var name = feature.properties.name;
    marker.bindPopup(name);
  }
}).addTo(map);
w_mar = L.geoJson(c,{
  pointToLayer: function (feature, latlng){
    return L.circleMarker(latlng, geojsonMarkerOptions3);
  },
  onEachFeature: function (feature, marker){
    var name = feature.properties.name;
    marker.bindPopup(name);
  }
}).addTo(map);
w_super = L.geoJson(d,{
  pointToLayer: function (feature, latlng){
    return L.circleMarker(latlng, geojsonMarkerOptions4);
  },
  onEachFeature: function (feature, marker){
    var name = feature.properties.name;
    marker.bindPopup(name);
  }
}).addTo(map);
```

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

```

    }
    }).addTo(map);

//create messagebox bottomright of map

    if (box){
        map.removeControl(box);
    }
    var options = { position: 'bottomright', timeout: 3600000};
    //timeout = 3600000 ms (milisecond) คิดเป็น 3600 second หรือ 60 min
    box = L.control.messagebox(options).addTo(map);
    box.show(
    "<b><u><i>    เดินเท้า ภายในระยะ "+walk+ " " +unit_text+" พบ </i></u></b> <br>" +
    "<table border= 0 ><tr><td> ร้านอาหาร</td><td> = "+restaurant+" ร้าน</td></tr> <tr><td> ร้าน
   สะดวกซื้อ</td><td> = "+minimart+" ร้าน</td></tr> <tr><td> ตลาด</td><td> = "+market+" แห่ง
    </td></tr> <tr><td> ห้างสรรพสินค้า</td><td> = "+supermarket+" แห่ง</td></tr><tr><td><b>ค่า
    FAI ของการเดินเท้า</b></td><td> = "+sum_walk+" คะแนน </td></tr> <tr><td>ความสามารถในการ
    เข้าถึงอาหารโดยการเดินเท้าอยู่ในเกณฑ์ </td> <td><u><b> "+cri_walk+" </b></u></td></tr>
    </table>"+
    "<br>"+
    "<b><u><i>    ขับรถ ภายในระยะ "+drive+ " " +unit_text+" พบ </i></u></b> <br>" +
    "<table border= 0 ><tr><td> ร้านอาหาร</td><td> = "+restaurant2+" ร้าน</td></tr> <tr><td> ร้าน
   สะดวกซื้อ</td><td> = "+minimart2+" ร้าน</td></tr> <tr><td> ตลาด</td><td> = "+market2+" แห่ง
    </td></tr> <tr><td> ห้างสรรพสินค้า</td><td> = "+supermarket2+" แห่ง</td></tr><tr><td><b>ค่า
    FAI ของการขับรถ</b></td><td> = "+sum_drive+" คะแนน </td></tr> <tr><td>ความสามารถในการ
    เข้าถึงอาหารโดยการขับรถอยู่ในเกณฑ์ </td> <td><u><b> "+cri_drive+" </b></u></td></tr>
    </table>"+
    "<br>"+
    "<table border= 0 ><tr><td><b> ค่าเฉลี่ย FAI ทั้งการเดินเท้าและการขับรถ </b></td><td> = "+sum+"
    คะแนน </td></tr> <tr><td>ค่าเฉลี่ยความสามารถในการเข้าถึงอาหารทั้งการเดินเท้าและการขับรถอยู่ในเกณฑ์
    </td> <td><u><b> "+cri_sum+" </b></u></td></tr></table>"
    );

    if (poly){
        map.removeLayer(poly);
    }

```



```

poly = L.geoJSON(json, {
  style: {
    //color: "#070707"    //gray color
    //color: "#f61105"    //red color

    color: "#f9a507"
  }
}).addTo(map);
}
};
console.log(walk,drive, unit);
const body =
{"locations":[['+lng+', '+lat+']], "range":['+walk+', '+drive+'], "range_type": "+unit+"}; //กำหนดพิกัดที่เรา
ต้องการ / ตรง range 300,200 มันจะสร้างระยะจากจุดที่เริ่มต้น โดยที่ 300 คือ วงนอก และ 200 คือ วงใน
request.send(body);
}

```

ค (3.3) การสร้าง marker และ Popup

```

//คลิก marker และกรอก form on popup and **onclick**
var marker_arr = [];
var poly;
var c_lat;
var c_lng;
map.on('click', function(e){
  c_lat = e.latlng.lat;
  c_lng = e.latlng.lng;
  if (marker_arr.length > 0){
    for(var i = 0; i < marker_arr.length; i++){
      map.removeLayer(marker_arr[i]);
    }
  }
  var formpopup = '<h3>เดิน : <input type="number" name="walk"
size="4%" id="walk_value" value="500"></h3> <h3>ขับรถ : <input type="number" name="drive"

```

```
size="4%" id="drive_value" value="1500"></h3> <h3><select name="measure" id="unit"><option
value="distance">เมตร</option><option value="time">วินาที</option></select></h3> <input
type="button" name="submit" value="ตกลง" onclick=genService('+ c_lat + ',' + c_lng +)'>;
```

```
var optionspopup =
    {
        'maxWidth': '500',
        'maxHeight': '500',
    }

var greenIcon = new L.Icon(
    {
        iconUrl: 'https://cdn.rawgit.com/pointhi/leaflet-color-
markers/master/img/marker-icon-2x-violet.png',
        shadowUrl:
'https://cdnjs.cloudflare.com/ajax/libs/leaflet/0.7.7/images/marker-shadow.png',
        iconSize: [25, 41],
        iconAnchor: [12, 41],
        popupAnchor: [1, -34],
        shadowSize: [41, 41]
    });
var marker = new L.marker(e.latlng,{icon:
greenIcon}).addTo(map).bindPopup(formpopup,optionspopup).openPopup();
marker_arr.push(marker);
});
```

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

</html> All rights reserved

ประวัติผู้วิจัย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นภัทร โสภานุสนธิ์
วัน เดือน ปี เกิด	20 กรกฎาคม 2541
ที่อยู่ปัจจุบัน	577/4 หมู่ 15 ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร 62180
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2559	ระดับปริญญาตรี หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (ภูมิศาสตร์) มหาวิทยาลัยนเรศวร อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000
พ.ศ. 2556	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (วิทย์-คณิต) โรงเรียนคลองลานวิทยา ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร 62180
พ.ศ. 2553	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนคลองลานวิทยา ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร 62180

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved